

အရိယ ဗြဟ္မဝိဟာရ

မေတ္တာ

ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော်
ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာ

အရိယ ဗြဟ္မဝိဟာရ မေတ္တာ

(ဓမ္မဝိဟာရိဆရာတော် ၂၅-၁၀-၂၀၀၀ ခုနှစ် ရေနံတွင်
ဟောကြားသည့်တရား)

ဘာသာပေါင်းစုံ အစည်းအဝေး

မေတ္တာတရားနဲ့ စပ်ပြီးတော့ ဦးတင်ယူပြောလိုက်တယ်နော်၊ တကယ်တော့ သိစရာတွေထဲမှာတော့ ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အရင်းအမြစ်သိစရာတွေထဲမှာတော့ ဒီမေတ္တာတရားဟာ သိပ်ပါလာမယ် မထင်ပါဘူးဗျ။ ဒါပေမယ့်လို့လဲ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားထဲမှာ မေတ္တာတရား မပါတာတော့မဟုတ်ဘူးပေါ့ဗျာ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားမှာ အဓိကသိစရာအဖြစ်နဲ့ဟောရတာဆိုရင် သစ္စာတရားလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ ဒါဖြင့် မေတ္တာကရော သစ္စာထဲမဝင်ဘူးလားဆိုတော့လည်း မေတ္တာလည်း သစ္စာထဲတော့ဝင်မှာပါဘဲ။ ဒါပေမယ့်လို့ မေတ္တာကို သိပ်ပြီး အရင်ခံထားပြီးတော့ မပြောကြဘူး မပြောဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့။ မေတ္တာကို မဟောခဲ့တာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။

အဲ့ဒါ တောင် ဗမာပြည်ကနေပြီးတော့ ဟိုတလောလေးက ဒီဘာသာပေါင်းစုံ အစည်းအဝေးလား မသိပါဘူး ကုလသမဂ္ဂကနေပြီးတော့ လုပ်လိုက်တဲ့အခါကြတော့ ဗမာပြည်ကသွားကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ သွားကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေထဲမှာဆိုရင် ဗမာပြည်ကဘုန်းကြီးကလည်း စကားပြောရမှာကို။ စကားပြောတာလည်း နည်းတော့နည်းနည်းနဲ့တူပါတယ်။ အဲ့ဒါလည်းကြိုတင်ပြီးတော့ကိုပဲ ဘယ်နှစ်မိနစ်ပြောရမယ်ဆိုတာ ရထားပုံရပါတယ်။ ဗမာပြည်ကလည်း အဲ့ဒါ စကားပြောဖို့ အတွက် စီစဉ်ရတာပေါ့။ ဒီက မသွားခင်ကတည်းကပဲ ဒါဦးသုမင်္ဂလ

ဆိုတဲ့ တိပိဋကဘုန်းကြီးကို သူတို့ တာဝန်ပေးပုံရတယ်။ အဲ ဦးသူမင်္ဂလ သူစကားပြောမှာပေါ့။ အဲဒါအတွက် သူစီစဉ်ထားတာဆိုရင် ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလို့ အဲဒီလိုမျိုးစီစဉ်ထားတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကို ဟောမယ်ပေါ့။

တကယ်တော့ဗုဒ္ဓဘာသာတစ်ဦး အနေနဲ့တော့ဖြင့် ပထမဆုံး ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းဝိသေသဖြစ်အောင် ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ မေတ္တာတရား ဗြဟ္မဝိဟာရတရားတော့ ပြောဖို့မကောင်းဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားဆိုတာတော့ ဒီခရစ်ယာန်ကလည်း ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကို အလေးထားမှာပဲ။ မူဆလင်ကလည်း ဗြဟ္မဝိဟာရတရား အလေးထားမှာပဲ။ ဟိန္ဒူကလည်း ဗြဟ္မဝိဟာရ တရားအလေးထားမှာပဲ။ ဘာသာတွေရဲ့အကုန်လုံး အလေးထားတာ ၏ဟာ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလို့ ဆိုတာမျိုး ဖြစ်တယ်ထင်ပြီးသူတို့လည်း ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကို ပြောတာဖြစ်မယ်လို့ယူဆရပါတယ်။

တကယ်တော့ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားဆိုတာက ဟိုအကျိုးတရားကြီးလိုလိုပါပဲ ဗြဟ္မဆိုတာကတော့ ဒါ ရဟန္တာလို့ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အဖွင့်မှာပေါ့နော်။ အဲဒီတော့ရဟန္တာတို့ရဲ့ ဝိဟာရ အနေအထိုင်တရားပေါ့။ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့သူတွေနေနေကြတဲ့ ပုံသဏ္ဌန်ဖြစ်တဲ့ တရားကို ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ အဲလိုဆိုတော့ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲတော့ ပါတော့ပါတာပေါ့။ ဒါပေမယ့်လည်း ပဲ တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ဝိသေသကိုပေါ်လွင်စေတဲ့ အနေအထားမရှိဘူးပေါ့။ အခုမျိုးလို ကမ္ဘာဗုဒ္ဓဘာသာတွေ စုံစည်းနေတယ်လို့ဆိုတဲ့ အချိန်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ ဝိသေသဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်တဲ့သဘောကို ဆောင်နိုင်တဲ့တရားလေးတော့ ပြောဖို့ကောင်းမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ အဲဒီအတိုင်းလည်းပဲ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်အောင် မပြောနိုင်ဘူးလို့ ပြောရမှာဗျ။

ပိဋကတ်တွေထဲမှာ ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် တခြားဘယ်သူတို့ တစ်ခုခုဟာဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ဝိသေသကို ဖော်ဆောင်တဲ့ ထူးချွန်ပြောင် မြောက်တဲ့အရာဖြစ်သလဲဆိုတာ ပြဖို့ရာ ခဲယဉ်းမှာဗျ။ အဲ့ဒီလိုပြဖို့ခဲယဉ်း မှာဖြစ်တဲ့အတွက် ဓမ္မစကြာကိုဟောမလား၊ ဒါလည်းပဲ နားရှုပ်စရာ လိုလိုသာရှိမှာ၊ အနတ္တလက္ခဏာသုတ္တံ ဟောမလား ပိုပြီးတော့တောင် လူနဲ့ ကင်းကွာတာလိုလိုဖြစ်မှာပေါ့။ တခြားတခြား ကောင်းလှတယ် မွန်လှတယ်လို့ ထင်ရတဲ့ ဒီပိဋကတ်တွေထဲက သုတ္တံလေးတစ်ခုခုကို ပြောစရာသိပ်ရှိလှမယ် မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောရမှာဗျ။

ဥပမာ မနက်ကတောင်မှ ပြောကြသေးတဲ့ ကာလာမသုတ္တံ ဆိုကြပါစို့။ ကာလာမမင်းတို့ကို ဟောတယ်လို့ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ စပ်လျဉ်းလို့ တော်တော်လေး ဝိသေသဆန်တယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့လေ။ ဘယ်လိုဝိသေသဆန်သလဲလို့ဆိုရင်တော့ ဘယ်ဘာသာကမှ သိပ်ပြီး သည်ကိုယ့်တရားဓမ္မနဲ့ စပ်လျဉ်းလို့ အစစ်အဆေး မခံနိုင်ပဲနဲ့ ကျမ်းစာ ထဲပါတဲ့အတိုင်းသာ မှတ်လို့ဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ဒီကျမ်းစာဟာဖြင့် ဘုရား ရဲ့ နှုတ်ထွက် အဲ့ဒီနှုတ်ထွက်ဖြစ်တဲ့ ဘုရားရဲ့ကျမ်းစာနဲ့ ညီတယ်ဆိုရင် မှန်တယ်၊ မညီဘူးဆိုရင် မမှန်ဘူးလို့ဆိုတာမျိုးလို အဲလို တိုင်းထွာနေတဲ့ ခေတ်ထဲမှာ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာက ပိဋကတ်ထဲပါတာနဲ့လည်း မှန် တယ်လို့ဆိုတာ မမှတ်နဲ့လို့ဆိုတဲ့ ပြောတဲ့စကားမျိုးဆိုတော့ တော်တော် တော့ ဝိသေသဆန်တယ်လို့ပြောရမှာပေါ့လေ။

အဲဒါကြောင့်လည်းပဲ ဒီနေ့ပြောနေတဲ့ ကာလာမသုတ္တံ ကာလမသုတ္တံနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာသိသူတိုင်းဟာ သူတို့ပါးစပ်ဖျားမှာ ခေတ် စားနေတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့်လည်း ဒါလည်း ဘာသာ တွေနဲ့ ထူးတာမျှပဲဖြစ်တယ်။ တကယ်လူတွေရဲ့ ဘဝရဲ့ဝိသေသကို ဆောင်ပေးနိုင်တဲ့ အနေအထားတော့ မရှိဘူးပေါ့ . . . ။ ဘဝမှာ သိစ ရာအဖြစ်နဲ့။ ဟော. . . ဗြဟ္မဝိဟာရတရားပဲ သူတို့ဖြင့် ဟောတယ်လို့

သူတို့အနေနဲ့ ပြောရမှာပေါ့လေ။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကတော့ တခြား တခြားဘာသာတွေကလည်း ထောက်ခံကြမှာပဲပေါ့။ အဲလိုဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ဝိသေသရယ်တော့ မဖြစ်ဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကို စာထဲမှာရှိနေလို့ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကို ဟော ပြောပေမဲ့ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားရဲ့ တကယ့်မေတ္တာအနက် အဓိပ္ပာယ် အကုန်အစင်သိဖို့ မလွယ်ဘူးလို့ ပြောကြစို့။ တကယ့် ဂရုဏာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကုန်စင်အောင် သိဖို့မလွယ်ဘူးပေါ့။ တကယ့် မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ် ကုန်စင်အောင် သိဖို့မလွယ်ဘူးလို့ ပြောရ မှာဗျ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အရိယသစ္စာတရားကို သိပြီးသွားလို့ အရိယာတစ်ယောက်က သတ္တဝါတစ်ဦးကို မြင်တယ်လို့ဆိုရင်တော့ အဲ့ဒီအရိယာတစ်ဦးက မြင်တဲ့သတ္တဝါကဖြူဖြူစင်စင်ရှိ နေတယ်ဗျ။ အရိယာတစ်ယောက်က သတ္တဝါတစ်ယောက်ယောက်ကို မြင်တယ်ဆိုရင် အဲ့ဒီ သတ္တဝါကဖြူဖြူ စင်စင်ရှိနေတယ်။ သူ့အမြင် ခံရတဲ့သတ္တဝါက သူ့ခိုးပုံဖြစ်နေနေ လူလိမ်ပုံဖြစ်နေနေ သတ္တဝါအနေနဲ့ ဖြူဖြူစင်စင်ရှိနေတယ်။ အဲ့လိုဆိုတော့ အဲ့ဒီအမြင်မျိုးကိုရနေရင်သာ မေတ္တာ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ဖို့ ရန် အတော်သင့်မြတ်မှာလို့ပြောရမယ်။ ဂရုဏာ၊ မုဒိတာရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ် ဥပေက္ခာရဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖော်ဖို့ရာအတွက် သင့်မြတ်မှာလို့ပြောရလိမ့်မယ်။

တကယ် ဗုဒ္ဓကတော့ အရိယသစ္စာအမြင်ကို ပထမတပ်ဆင် ပေးလိုက်တယ်။ အဲ့ဒီ တပ်ဆင်ပေးလိုက်ပါမှ ဒီ. . . သူက လောကကို မြင်သွားမှာကို။ လောကကိုမြင်သွားတော့ ဘယ်သူ့ဖြင့်ရန်လိုစရာ ဘယ်သူကတော့ဖြင့် ရန်မလိုစရာလို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးအမြင်က အဲ့ဒီအမြင် မှာ အရိယသစ္စာ အမြင်ပေါက်နေရင် မဖြစ်ဘူး။ ဘာလို့ အရိယသစ္စာ အမြင်ပေါက်တာနဲ့ ရန်လိုစရာရန်မလိုစရာ ဖြစ်တာလဲလို့ဆိုရင် အရိယသစ္စာမှာ ပထမဆုံးပေါက်တဲ့ အရိယသစ္စာက. . . ဆိုကြပါစို့

သောတာပတ္တိ မဂ္ဂအရိယသစ္စာပေါ့။ ဒီအရိယသစ္စာပေါက်ပြီးသွားလို့ ရှိရင် သူပယ်တာက ဘာလဲလို့ဆိုတော့ သူပယ်တဲ့ ကိလေသာက သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိလေသာကို ပယ်မှာနော်။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကိလေသာကို ပယ်တယ်လို့ဆိုရင် သူ့ဘာဖြစ်လို့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိလေသာ ပယ်တာလည်းဆိုရင် သူ့လူကိုကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျုပ်တို့ပြောနေကြဖြစ်တဲ့ စကားဖြစ်တဲ့ လူနဲ့ အဲ့ဒီလူပေါ်မှာ အစွဲမို့တွေက မတော်တဆ အဖြစ်နဲ့ စွဲမိပြီးသကာလ တည်နေတဲ့ဟာကို သူမြင်မှာပေါ့။

သတ္တဝါ ဆိုတာ

အော် ဒီလူဟာပြုနေရပေမယ့် ဒီလူပေါ်မှာကပ်နေတဲ့ ပယောဂ တစ်ခုခုကြောင့် သူပြုတာလို့ ဆိုတာမျိုးကို မြင်တော့ လူနဲ့ လူရဲ့ပြုလုပ်တဲ့ အဲဒီအမှုကိစ္စ သူခွဲပြီးတော့မြင်တယ်ပေါ့။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ လူနဲ့လူ့ကံကို သူခွဲ မြင်တယ်လို့ပြောကြစို့၊ ကံဟာ လူမဟုတ်ဘူးလို့ ဒီလိုသိတာပေါ့။ အဲ့ဒါကို ကျုပ်တို့ ဘုရားက ပြောပါတယ်၊ ဒီကံဖြစ်တဲ့ ဒုက္ခတရားတွေဟာ နသတ္တော နပုဂ္ဂလော နဇီဝေါ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သတ္တဝါတွေ ဇီဝတွေ ဣတ္ထိတွေ ပုရိသတွေ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတာမျိုး ပြောပေမယ်လို့ ကျုပ်တို့ကဟာ အဲ့ဒါတွေဟာ လူတွေ မဟုတ်ဘူး သူတွေမဟုတ်ဘူး ငါတွေမဟုတ်ဘူးလို့ ကျုပ်တို့အဲ့ဒီလို မထင်ဘူး၊ ကျုပ်တို့ထင်တာ ဘာတုန်းဆိုရင် ဒီလူပဲ လူမဟုတ်ဘူး ပြောတာလို့ ဖြစ်မယ်ထင်တယ်၊ ဒီလူကိုပဲ ယောက်ျားမဟုတ်ဘူး မိန်းမမဟုတ်ဘူးပြောတာလို့ ထင်တယ်ဗျ။ အဲလိုဆိုတော့လည်းပဲ ကျုပ်တို့ အထင်တွေအမြင်တွေက လွဲနေရတာပေါ့။

တကယ်တိုင်းကတော့ နသတ္တော နပုဂ္ဂလော နဇီဝေါနဲ့ နပုရိသော နဣတ္ထိနဲ့ ယောက်ျားမဟုတ်ဘူး မိန်းမမဟုတ်ဘူး ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဘူး ငါမဟုတ်ဘူး သူတစ်ပါးမဟုတ်ဘူးပြောတာဟာ ကျုပ်တို့ကို

ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့ဆိုတဲ့အကောင်ကို ယောက်ျားကောင်
မဟုတ်ဘူး မိန်းမကောင်မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါငါ
ကောင် မဟုတ်ဘူး၊ သူကောင်မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး။
တကယ်ကတော့ ကျုပ်တို့ဟာသတ္တဝါတွေပဲ ဒီနေရာမှာ သတ္တဝါဆိုတာ
သတ္တဝါ တဲ့ဗျ၊ သတ္တဝါ ဆိုတာ သတ္တဝန္တုပေါ့ဗျာ ဝါဆိုတာ ဝန္တုကလာ
တာပဲဆိုတော့ ဝန္တုဆိုတာရှိတယ်လို့ ပြောတာ၊ သတ္တဆိုတာ ထင်ရှား
တာပြောတာ၊ ထင်ရှားမှုရှိတဲ့ဟာတွေပဲဗျ။ ကျုပ်တို့ကိုယ်ကြီးက
သူများကိုကြီးမှမဟုတ်ဘဲ။ ကျုပ်တို့ကို ဒါဘယ်သူလို့ဆိုတာ ထင်ရှားတာ
ပေါ့။ မသိတဲ့လူတွေ ကြားထဲမှာ မသိမှာဖြင့် သိတဲ့လူတွေကြားထဲမှာ
တော့ ဒါလွဲကိုမလွဲဘူး၊ အဲဒီလိုဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ ထင်ရှား
တယ်၊

အဲဒီလို ခင်ဗျားတို့လို့ဆိုတာလည်းပဲ ခင်ဗျားတို့က ခင်ဗျားတို့
ဘဝမှာ ထင်ရှားနေတာပဲဗျ။ မသိတဲ့လူတွေသာ မထင်ရှားရှိရမှာပေါ့။
အဲတော့ ပြောမယ်ဆိုရင် သတ္တဝါဆိုတာ ထင်ရှားမှုရှိတဲ့ အကောင်
လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ ထင်ရှားတဲ့အကောင်ပေါ့။ ထင်ရှားမှုရှိတာဆိုတာ
ဒါလူတင်တောင်မှ သတ္တဝါမဟုတ်ဘူးနော်။ သစ်ပင်တွေလည်း
သတ္တဝါပဲ။ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ အိုးတွေ ဖျာတွေအစစတွေလည်း
သတ္တဝါလို့ပြောရမှာပဲနော်။ ဒါပေမဲ့ လူတွေက အဲဒါကို သတ္တဝါလို့
အသုံးအနှုံးကို မရှိနေတော့ဘူးလို့ ပြောကြစို့။

တကယ်တော့ သမုတိသစ္စာ မှန်သမျှ သတ္တဝါလို့ ပြောရမှာ
နော်။ သတ္တဝါ သတ္တဝါဆိုတာ **သတ္တ**-ထင်ရှားတဲ့ **ဝန္တု**-ရှိတာလို့ ပြောရ
မှာနော်။ ထင်ရှားမှုရှိတာ. . . ကျုပ်တို့ကလည်းထင်ရှားမှုရှိတဲ့ အကောင်
တွေပဲဗျ။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင်တော့ သူများကလွဲတဲ့ဟာကိုယ်ပဲ၊
ကိုယ်က လွဲတဲ့ဟာသူများပဲ၊ အဲသူများထဲမှာတောင်မှ ဒါယောက်ျားလား
ယောက်ျားအဖြစ်နဲ့ ထင်ရှားနေသလား မိန်းမအဖြစ်နဲ့ ထင်ရှားနေသ

လား၊ အဲဒီလိုမျိုး သက်ရှိအဖြစ်နဲ့ ထင်ရှားနေသလား၊ သက်မဲ့အဖြစ်နဲ့ ထင်ရှားနေသလား၊ အဲဒါသတ္တဝါပဲ...။ အဲဒီလို ထင်ရှားနေတဲ့ အကောင်ကို မရှိဘူးလို့ဆိုတာ ဖျက်ပစ်လိုက်တာဆိုတော့ ဒါတော်တော်လွန်တယ်လို့ပြောရမှာဗျ။

ထင်ရှားနေတဲ့အကောင်ကို မဖျက်ပါနဲ့၊ မဖျက်ရဘူး။ သူ့ဖျက်ခြင်းဖြင့် ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိမှာတုန်းပေါ့။ အဲဒါကို သမုတိသစ္စာဟာမဟုတ်ဘူး၊ သမုတိသစ္စာဟာ မမှန်ဘူးနဲ့။ အဲဒီသမုတိသစ္စာရဲ့အစိတ်အပိုင်းကြည့်ပြီးသကာလ ပရမတ္ထသစ္စာကိုကြည့်ပြီးသကာလ အဲဒီသတ္တဝါတွေကို ဖျက်ဖျက်ပြစ်တယ်။ တကယ်တော့ အဲဒီလိုဖျက်ပစ်ရမှာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒါကို ငါမဟုတ်ဘူးလို့ပြောတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ဒီထင်ရှားတဲ့အကောင်ကို ယောက်ျား မိန်းမ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ဘုရားကပြောတာကတော့ ဒီထင်ရှားတဲ့ အကောင်ပေါ်မှာ မျက်စိလည်လမ်းမှားပြီးတော့ စိတ္တဖြစ်ပြီးဖြစ်ပွားနေတဲ့ အဖြစ်တရားတွေ ရှိတယ်။ ကမ္မတရားတွေပေါ့၊ လွန်ကျူးမှုတရားတွေပေါ့။ အဲဒီ လွန်ကျူးမှုတရားတွေသာ ငါမဟုတ်ဘူး၊ သူမဟုတ်ဘူး ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတာ။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအစစ်ပြတ်ဖို့အရေးကြီး

အဲဒါကိုကျုပ်တို့ တတွေက မသိကြဘူးဗျ။ သက္ကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြုတ်တယ်ဆိုတာ ငါမရှိသူမရှိမှ ပြတ်မှာလို့လဲ ထင်တယ်ဗျ။ အဲဒီသက္ကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်ဖို့လည်း ကျုပ်တို့ဘုရားက တော်တော်ကို အပူတလော လုပ်ပြီးတော့ ပြောခဲ့တာကိုး။ ဘယ်လောက် ပြောသလဲဆိုရင် ဘာတဲ့ သတ္တိယာ ဝိယ ဩမတ္ထောတဲ့ ဒါရင်ဝကို လှုံဆူးနေတာလို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြုတ်ဖို့အရေးကြီးတယ်။ ဒါ ဥပမာအနေအထားအရ ရင်ဝ

လုံဆူးတယ်ဆိုတာ တော်တော်ကို အရေးကြုံတဲ့ အရေးကြီးတဲ့ ဟာလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒယုမာနောဝ မတ္ထကေ ဆိုပြီးတော့ ခေါင်းမီးလောင်နေတာလို သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြုတ်ဖို့ အရေးကြီးတယ်။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ ပဟာနာယ သတော ဘိက္ခု ပဋိပ္ပဇေ ဆိုပြီးတော့ အဲဒီလို ရင်ဝလုံ ဆူးနေတာလို ခေါင်းမီးလောင်နေတာလို သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပယ်ဖို့ ရန်ဟာ ရဟန်းအနေနဲ့ ဆိုရင်ဖြင့် သတိထားပြီးအားထုတ်ရမယ်လို့ ဒီလို ပြောခဲ့တာ။ ဒီဥပမာနှင့် ဒီဥပမေယုလို့ဆိုတဲ့ ပြောချက်ဟာ ဒါကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် ဥပမာဘက်က ကြည့်လိုက်လို့ရှိရင် သေလောက်တဲ့ဟာတွေပဲ ခေါင်းမီးလောင်တာတို့ ရင်ဝလုံဆူးတာတို့ဆိုတာ။ တကယ်လို့များ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မဖြုတ်ဘူးဆိုရင် ကျုပ်တို့ဟာသေကြရမယ့်အနေအထားမျိုးလို့ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတော့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြုတ်ဖို့ရန်ဟာ အဲဒီလောက်အရေးကြီးတယ်ဆိုကြောင်း သူက ပြောခဲ့တာဆိုတော့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟာလည်းပဲ ဖြုတ်မှဖြစ်မယ်ဆိုပြီးတော့ တစ်ခါတည်း ဖြုတ်ချင်ကြတာပေါ့ဗျာ။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြင့် တွေ့ရာသင်္ချိုင်း ခါးမဆိုင်းဆိုတဲ့ သဘောမျိုး ဖြုတ်ဟဆိုတာမျိုးလုပ်တော့ . . ဘယ်လိုဖြုတ်လိုက်သလဲဆိုတော့ ပရမတ္ထသစ္စာလှိုင်းကလည်းပေါက်နေတာကိုးဗျ။ ကျုပ်တို့သာသနာတော်ထဲမှာ။ ပေါက်နေတော့ ဟာ အစိတ်ကြည့်တဲ့လုပ်ငန်းကြည့်လိုက်တော့ တကယ်ကို ကို လူဆိုတာကိုမရှိတော့ဘူး။ ဒီအကောင်ဟာမရှိတော့ဘူးဆိုပြီးသကာလ အဲဒီ ငါဆိုတဲ့အကောင်ထဲမှာ ဖြစ်ဖြစ်သူဆိုတဲ့အကောင်ထဲမှာဖြစ်ဖြစ် ဒီအကောင်တွေကိုတစ်ခါတည်း ကြည့်လို့ရှုလို့ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလိုက်တဲ့အခါကြတော့ ရုပ်ဓါတ်တွေ နာမ်ဓါတ်တွေ၊ ဒီရုပ်ဓါတ်ရော နာမ်ဓါတ်ရောနှစ်ရပ်လုံး ကလွဲလို့လည်းပဲ ငါဆိုတဲ့သူ မရှိဘူးလို့ဆိုတာသိလိုက်တဲ့အခါကြတော့ ဟောငါပြုတ်တယ်။ သူများလည်းပြုတ်ကရော ယောက်ျား၊ မိန်းမလည်းပြုတ်က

ရော။ အကောင်မှမရှိဘဲနဲ့ဆိုတော့ သူက အကောင်မဲ့ကိုလုပ်ပစ်လိုက်တာ။ သတ္တဝါရဲ့၊ သတ္တဝန္တရဲ့၊ သတ္တရဲ့ ထင်ရှားနေတဲ့အဖြစ်ရဲ့မရှိတာကို ကြည့်လိုက်တာဆိုတော့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်တယ်ဆိုတာ သက္ကာယထင်ရှားနေတဲ့အကောင်ရဲ့အပေါ်မှာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှားမှားယွင်းယွင်းအမြင်တွေဖြစ်တာပေါ့။ အဲထင်ရှားနေတဲ့အကောင်တို့ရဲ့ မှားမှားယွင်းယွင်း၊ ထင်ရှားနေတဲ့အကောင်ရဲ့အပေါ်မှာ မှားမှားယွင်းယွင်းဖြစ်တည်နေတာကို မြင်တာ အဲ့ဒါကို သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ပြောရမှာပေါ့။ အဲ့ဒီ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ပြောတဲ့ဟာကို ဖြုတ်ဟဖြုတ်ဟဆိုတော့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော့မဖြုတ်တက်ဘူး သက္ကာယ ဖြုတ်ပစ်တာပေါ့။

ခရစ်ယန်ကျမ်းကပေးတဲ့ဥပမာလို့

သက္ကာယဖြုတ်ပစ်တယ်ဆိုတာ ဒီအကောင်မှ မရှိဘဲနဲ့ ဒီအကောင်ပေါ်မှာ ဖြစ်တည်နေတဲ့မှားမှားယွင်းယွင်းအမြင်ဆိုတာ ဘယ်လိုရှိနိုင်မှာတုန်းဆိုတာမျိုးနဲ့ပေါ့လေ။ ဟိုကျုပ်တို့ ခရစ်ယန်ကျမ်းစာလေးစာအုပ်လေးထဲက ပြောထားသလိုပေါ့။ ဒုက္ခတရားခံဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲက ဗုဒ္ဓဘာသာဒုက္ခရှင်းတာဟာလည်းကြောက်စရာကြီးပါတဲ့။ ဒါကလည်း ခေါင်းကိုက်ရောဂါပျောက်ချင်တာနဲ့ ခေါင်းဖြတ်ပစ်လိုက်တာမျိုးဖြစ်နေတယ်တဲ့။ တကယ်တော့ ခေါင်းကိုက်တယ်ဆိုတာ ဆိုးပါရဲ့။ မကောင်းပါဘူး။ ဒါပေမယ့်လို့ အဲ့ဒီခေါင်းကိုက်ရောဂါဟာ ပျောက်ချင်တာနဲ့ပဲ ခေါင်းဖြတ်ပစ်လိုက်ကွာဆိုသလို။ ခေါင်းမရှိရင်တော့ ခေါင်းကိုက်လို့က မရတော့ဘူး။ ကိုက်လို့မရတော့ ခေါင်းကိုက်ရောဂါဆိုတာ မရှိတော့ဘူးပေါ့။ ခေါင်းကိုက်ရောဂါပျောက်တာကတော့ တော်ပါရဲ့ ခေါင်းကြီးပြတ်သွားတာကတော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကောင်းပမလဲ

ဆိုတော့၊ ခေါင်းကိုက်ရောဂါရနေတာနဲ့ ခေါင်းပြတ်တာနဲ့စာရင်တော့ ခေါင်းရှိရဲ့သားနဲ့ခေါင်းကိုက်ရောဂါ ရနေတာက ကောင်းသေးတယ်လို့ အဲ ဒီခရစ်ယာန်ဓမ္မဆရာက သူ့စာအုပ်မှာရေးထားတယ်။

ကျုပ်တို့ပြောပါတယ်။ ကြွက်မနိုင်တော့ ကျီမီးနဲ့ ရှို့တယ် ဆိုတဲ့ဟာမျိုးလို တကယ်တော့ကြွက်ကို ဒီထဲမှာသောင်းကျန်းမနေ အောင် သုတ်သင်ရင်တော့ ကိုယ်ပစ္စည်းကိုမပျက်မဆီးအောင် ဖျက်ဆီး မဲ့အကောင်တွေကိုသုတ်သင်တာပဲ။ အဲ. . . ဒီကြွက်တွေကလည်းပဲ နှိမ်နှင်းလို့မနိုင်ဘူးဆိုတဲ့အခါကြတော့ ကဲပါ ဒီကြွက်တွေဒီလောက်မနိုင် ဘူးဆိုရင် ကျီတစ်ခုလုံးမီးနဲ့ရှို့ပစ်လိုက်ကွာဆိုပြီးတော့ ရှို့ပစ်လိုက်မယ် ဆိုရင်တော့ ဒီကြွက်တွေက ကျီပေါ်မှာဘယ်လိုလုပ်သောင်းကျန်း တော့မလဲပေါ့။ မသောင်းကျန်းလို့မို့လို့ ကြွက်ငြိမ်သွားတာကောင်း သလားမေးတော့ ကိုယ့်ပစ္စည်းထားစရာတော့ နေရာမရှိတော့ဘူးဗျာ။ ကျီမရှိတော့ဘူးလို့ဆိုတော့။ အဲဒီလိုမျိုးလုပ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်စေချင်တယ်။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်စေချင်တယ်။ ပြုတ်စေချင်တာနဲ့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်အောင်ဆိုပြီး သက္ကာယဖြုတ်လိုက်လို့ဆိုတော့ သက္ကာယလို့ဆိုတဲ့ ငါကောင်၊သက္ကာယလို့ဆိုတဲ့ သူကောင်၊ ယောက်ျား ကောင်၊ မိန်းမကောင်၊ ဒီအကောင်တွေကို ဖြုတ်ပစ်လိုက်တာဆိုတော့ ဒီအကောင်မရှိတော့ဘဲဆိုတော့ ဒီအကောင်ပေါ်မှာ အထင်မြင်လွဲ တယ်ဆိုတာလည်း မရှိတော့ဘူးပေါ့။ ဒါရှေးအခါက သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြုတ်နည်းကားတွေနော။ အဲဒီလို သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြုတ်ပစ်လိုက်လို့ အကောင်ဆိုတာကို သူ့အမြင်ထဲမှာမရှိတော့ဘူးလို့ဆိုရင် ငါကောင်မရှိ သလို သူများကောင်လည်းမရှိတော့ဘူး။ အဲလို သူများကောင်လည်းမရှိ ငါကောင်လည်းမရှိဘူးဆိုရင်ဘယ်လိုလုပ်ပြီး မေတ္တာပွားကြမလဲပေါ့။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်တယ်ဆိုတော့ မေတ္တာကလည်း ပွားလို့ကို

မရတော့ဘူးလို့ ပြောကြစို့။ မေတ္တာသာပွားလို့မရတာလား ဂရုဏာပွား
 မလားဆိုတော့လဲ ပွားလို့မရဘူး။ မုဒိတာပွားမလားဆိုလဲ ပွားလို့
 တောင်မရဘူး။ ဥပေက္ခာပွားမလားဆိုတော့ ဥပေက္ခာလည်း ပွားလို့
 မရဘူးလို့ပြောရမယ်။ ဘာလို့တုန်းဆို ပွားစရာအကောင် ကိုမရှိဘူး။
 အပွားခံရမဲ့ အကောင်လည်းမရှိဘူး။ ပွားမဲ့အကောင် လည်းမရှိဘူး။
 ဒါကြောင့်မို့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်တာဟာ ပြောမယ်ဆို ဗြဟ္မဝိဟာရ
 ကန်းသွားတာလို့ ပြောရမှာပေါ့။

ပါဠိကပြောတဲ့ဘဝ

တကယ်တမ်းကျတော့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်တာ ဒီလို
 မဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုမဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတာ သက္ကာယတော့ကျန်ပြီးတော့
 အထင်အရှားရှိနေတဲ့ အကောင်တွေကတော့ ရှိနေတယ်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒီ
 အထင်အရှားရှိနေတဲ့အကောင်တွေပေါ်မှာ မျက်စိလည်လမ်းမှားပြီး
 တော့ စိတ္တဇတွေဖြစ်ပြီးသကာလ ဖြစ်ပွားနေတဲ့သံသရာတရားတွေ
 ရှိနေတယ်။ ကံတရားတွေ ဘဝတရားတွေပေါ့။ အဲဒီနေရာမှာ စကား
 လုံးလေး တိုတိုရှင်းရှင်းလေးနဲ့ ချုပ်ပြီးပြောရင်တော့ ကျုပ်တို့ဟာဟိုပြော
 ဒီပြောလို့မို့လို့ စကားတွေနောက်ကုန်ကြမလားပေါ့။ စကားတိုတို
 ရှင်းရှင်းလေးနဲ့ ချုံ့ပြောရင်တော့ ဘဝပေါ့။ သက္ကာယရယ်၊ ဘဝရယ်
 အဲ. . . ဒီလိုပြောရမယ်။ သက္ကာယဆိုတာ အထင်အရှားရှိနေတဲ့
 အကောင်၊ ဘဝဆိုတာက ဒီအကောင်ပေါ်မှာ စိတ္တဇဖြစ်ပွားပြီးတော့
 ဒါလှုပ်ရှားနေတဲ့လှုပ်ရှားချက်ပေါ့။

အဲဒါလည်း ကျုပ်တို့ဗမာမှာအတော်နားဝေးစရာလို့ ပြော
 ရမယ်။ ဒါ သက္ကာယလို့ဆိုတဲ့လူကောင်ကြီးနဲ့ ဘဝလို့ဆိုတဲ့ဟာက

တစ်ခြားစီတဲ့လားပေါ့။ တကယ်တော့ဘဝနဲ့ ဒီသက္ကာယကိုလည်း အတူတူလို့ထင်တတ်ကြတယ်။ အတူတူလို့ထင်နေတဲ့အတွက်ကိုပဲ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ပြောတာပဲ။ ဘာလို့တုန်းဆို ဒီအကောင်ကြီးက နေပြီးတော့ တစ်စုံတစ်ခုကိုလုပ်ဆောင်တာကိုး . . ၊ မှားယွင်းတဲ့စိတ္တဇနဲ့ လုပ်ဆောင်တာဆိုတော့ အဲ့ဒီလုပ်ဆောင်တာတွေကို ပါဠိက ဘဝ လို့ပြောတာ။

သမုတိသစ္စာဘဝ

ဘဝလို့ပြောတော့ ဘဝရဲ့အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုတော့ ကျုပ်တို့ နားလည်တာက တို့မွေးစကနေပြီးတော့ တို့သေတဲ့အထိ ကြားထဲ ကာလကို ဒါဘဝပဲလို့ အဲလိုမျိုးလိုမှတ်နေတာကိုး။ တခြား တခြား အကောင်ဘလောင်တွေကိုလည်း ဒီအတိုင်းပဲ သူတို့မွေးကနေ သူတို့သေတဲ့ထိကို ဘဝလို့မှတ်တာဆိုတော့ ဒီဘဝရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ် အယူကြီးကတော့ ဒါတော်တော်မသင့်မြတ်ပါဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒါသမုတိသစ္စာဘဝလို့ ဒီလိုပြောရမှာ။

ပရမတ္ထသစ္စာ

နောက်ထပ် ဘဝကိုတစ်မျိုးလည်းယူပါသေးရဲ့။ ဘယ်လိုယူ သလဲလို့ဆိုတော့ ပရမတ်တွေကိုသိတဲ့လူဟာ ပရမတ်လေးတစ်ချက် ဖြစ်တဲ့အချိန်လေးကို ဘဝတစ်ခုလို့ပြောတယ်။ ပရမတ်ကလည်း နာမ်တရားဆိုလို့ရှိရင် လက်ဖျစ်တစ်တွက်လောက် ကာလတစ်ခု အတွင်းထဲမှာ ကုဋေပေါင်းတစ်သိန်းကျော်လောက် ဖြစ်တယ်လို့ ဒီလိုဆို ပါတယ်။ အဲ ကုဋေပေါင်းတစ်သိန်းကျော်လောက်ဖြစ်တဲ့ ဖြစ်ရပ် ကို ဒါ . . ဘဝတွေ။ ဘဝကသိပ်မြန်တယ်လို့ ဒီလိုပြောပြန်တယ်။ ဒါကို ပရမတ္ထသစ္စာသမားတွေမြင်တဲ့ဘဝပေါ့။

ဘဝဆိုတာအမှု(လွန်ကျူးမှု)

ဒီကာမသုခလ္လိကနုယောဂသမားလို့ဆိုရမယ့် သမုတိသစ္စာ အမြင်သမားကလည်း ဘဝဆိုတာ တို့အကောင်ကြီးပေါ့။ တို့မွေးကနေ သေထိဟာ ဘဝပေါ့လို့ အဲဒီဘဝကတော့ ရှည်လွန်းတယ်။ ခုနက လက်ဖျစ်တစ်တွတ်မှာ ကုဋေတစ်သိန်းကျော်လောက်ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ပရမတ်ကို ဘဝလို့ မြင်တဲ့သူကလည်း ဘဝဆိုတာလက်ဖျစ်တစ်တွတ် တောင်မကြာဘူးလို့ ဒီလိုပြောတဲ့လူ ဘဝဟာလည်း တိုလွန်းတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။ ကျုပ်တို့အရပ်ထဲက ပြောတဲ့ဘဝဆိုတာဟာ နည်းနည်း နီးစပ်တယ်ဗျ။ အရပ်ထဲကပြောတဲ့ ဘဝဟာ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ကျုပ်တို့က ဘုန်းကြီးလုပ်တော့တော့ ဘုန်းကြီးဘဝ။ ဒီလူကဆိုက်ကား နင်းနေတော့ ဆိုက်ကားနင်းတဲ့ဘဝ။ ဒီလူကနေ မော်တော်ကားမောင်း နေရင် မော်တော်ကားမောင်းသမား ဒရိုင်ဘာဘဝ။ အဲဒါနည်းနည်း နီးစပ် သေးတယ်လို့ပြောရမှာ။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆို သူ့အလုပ်ကို သတ်မှတ်ပြီးသကာလ အလုပ်ကိုဘဝလို့ ပြောတာ။ အဲ အဲဒါနဲ့ အတော်နီးစပ်တယ်လို့ပြောရ မယ်ဗျ ကျုပ်တို့ဘုရားပြောတဲ့ဘဝက။ ကျုပ်တို့ဘုရားပြောတဲ့ဘဝက ကားမောင်းတာကို ကားမောင်းသမားဘဝလို့ ပြောတာမျိုးတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဆိုက်ကားနင်းတာကို ဆိုက်ကားနင်းတဲ့ဘဝ၊ တောင်သူ လုပ်တဲ့သူကို တောင်သူဘဝလို့ အဲဒီလိုမျိုးပြောတာတော့မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့ဘုရားကအလုပ်ကို သတ်မှတ်တယ်။ အလုပ်သတ်မှတ်တဲ့ အခါမှာ ဘယ်လိုသတ်မှတ်သလဲဆိုတော့ ကိုယ်နဲ့ဘယ်လောက်လုပ် လုပ် ကျူးလွန်မှုမဖြစ်သေးရင် အဲဒါကိုလုပ်တယ်လို့ ကျုပ်တို့က မပြော ဘူး။ အမှုဖြစ်တယ်လို့မပြောဘူးပေါ့။ နှုတ်နဲ့ဘယ်လောက်ပြောပြော သူ ကျူးလွန်မှုမပါဘူး၊ မဖြစ်ဘူးဆိုရင် အဲလူကိုအမှုဖြစ်တယ်လို့ မပြော

ဘူး။ စိတ်နဲ့ဘယ်လောက်ကြံစည်ကြံစည် ကျူးလွန်မှုအဖြစ်ထိ မရောက်သေးဘူးဆိုရင် ဒီလူကို ကျူးလွန်မှုဖြစ်ပြီ အမှုဖြစ်ပြီလို့ မပြောဘူး။ အဲတော့ ဘာနဲ့သွားပြီး နည်းနည်းတူပြန်သလဲလို့ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ နိုင်ငံတော်နဲ့ နည်းနည်းသွားတူတယ်။ လူတွေဟာ ပြောလဲနေကြတာပဲ။ လုပ်လည်းနေကြတာပဲ ကြံစည်လည်းနေကြတာပဲ။ အဲ တရားရုံးမှာ သွားပြီးသကာလ ဒီလူပြောပါတယ်ကြပါတယ်။ လုပ်ပါတယ်ဆိုပြီး အမှုဖွင့်လို့မရဘူး။ အမှုဖွင့်ရင်တရားသူကြီးဆိုတဲ့ လူကနေတော့ စဉ်းစားမယ်၊ ဒါအမှုမြောက်ပြီလား၊ ဒါအမှုမမြောက်ဘူးလားပေါ့။ အမှုပေါ်သလားမပေါ် ဘူးလားပေါ့ဗျ၊ အဲဒါလုပ်တာပေါ့ဗျ။

ဆိုလိုတာကတော့ သာမန်ပြောနေတဲ့အပြောကို သွားတရားစွဲလို့ မရဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် အမှုမမြောက်ဘူး အမှုမရောက်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောမယ်။ သာမန်လုပ်နေတဲ့ အလုပ်လည်းပဲ တရားရုံးမှာ သွားပြီး တရားစွဲလို့မရဘူး အမှုမမြောက်ဘူး အမှုမရောက်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောမယ်။ ကြံစည်တာလည်း ဒီတိုင်းပဲ သူ့ဟာသူကြံစည်နေတာဆိုဒါ အမှုမမြောက်ဘူးလို့ပဲ ဒီလိုပဲပြောရမယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ တိုင်းပြည်က ချမှတ်ထားတဲ့ ဟောဒါကဖြင့် မတော်ဘူး၊ ဒါကဖြင့်မလုပ်ရဘူး အဲဒီလိုမျိုးလို စည်းကမ်းဥပဒေပေါ့။ ဒီစည်းကမ်းဥပဒေတွေကို ကျော်သွားမှပဲ ဒီလူအမှုမြောက်တယ်လို့ ဆိုတာမျိုးပြောတယ်။

ကမ္မပထ

ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာမှာလည်း ကမ္မပထ ပေါ့။ အမှုလမ်းပေါ့။ အမှုလမ်းကြောင်းပေါ့။ အဲဒါမြောက်မှ ကျုပ်တို့လည်းပဲ အမှုလို့ ဒီလိုပြောရတာပေါ့။ ကျုပ်တို့လည်း ကမ္မပထဆိုတာ ဘာလဲလို့ပြောရင် ကိုယ်နဲ့လွန်ကျူးတဲ့အဖြစ်၊ နှုတ်နဲ့ လွန်ကျူးတဲ့အဖြစ်၊ စိတ်နဲ့လွန်ကျူးတဲ့အဖြစ်၊ ကိုယ့်စိတ်ရဲ့ စိတ်ကူးလိုက်တာဟာ ကိုယ်ရဲ့ စိတ်ကူးလိုက်တဲ့

အတွက် မျက်နှာနေမျက်နှာထားနဲ့ ကိုယ်လက်ဟန်ပန် ရှိတာပေါ့။ အဲဒီ မျက်နှာနေမျက်နှာထားနဲ့ ကိုယ်လက်ဟန်ပန်ဟာ တစ်ဖက်သူအပေါ်မှာ ဟန်မကျပန်မကျအနေအထားထိ ဖြစ်စေတယ်ဆိုရင် ဒီသူစိတ်နဲ့ လွန်ကျူးတာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ နှုတ်နဲ့ပြောဆိုမှုဟာလည်းပဲ အဲဒီအတိုင်းပဲ ကိုယ်တောင်သူများတွေက ဒီလိုပြောလိုက်ရင် မခံနိုင်တဲ့ ဟာမျိုး ကိုယ်ကနေသူများသွားပြောပြီဆိုရင် သူများမခံနိုင်ဘူး။ အဲဒါမျိုးဆို လွန်ကျူးတာမျိုးလို့ ပြောရမှာပေါ့။

ကိုယ်နဲ့အပြုအမူကလည်းဒီတိုင်းပဲ ကိုယ်ကိုလာပြုရင်ကိုယ် မခံနိုင်သလိုမျိုး သူများကိုကိုယ်ကသွားပြုမယ်ဆိုရင် သူများကလည်း မခံနိုင်ဘူးဆိုတော့ ဒါလူသားမခံနိုင်တဲ့အရာတွေ။ သူများနေနဲ့ ဒီလိုပြောဆိုတာမျိုး၊ ပြုမူတာမျိုး စိတ်ကူးပြီးတော့နေထိုင်တာမျိုး မခံနိုင် ဘူးလို့ ဆိုတော့ ဒါသဘာဝအားဖြင့် လူသားရဲ့စည်းပဲ။ လူသားရဲ့ စည်းကမ်းကလနားပေါ့။ လူသားဆိုတဲ့အဖွဲ့စည်းကြီးမှာ အဖွဲ့အစည်း သာရှိနေတာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအဖွဲ့အစည်းရဲ့ စည်းမျဉ်းရှိနေတယ်။ အဲဒီစည်းမျဉ်းကို သိသည်ဖြစ်စေ မသိသည်ဖြစ်စေကျော်နင်းသွား ရင်တော့ ဒါလွန်ကျူးတာပဲလို့ဆိုတော့ ကံမြောက်တယ်လို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့။

တကယ်လို့ ကျုပ်တို့ဟာလူသားရဲ့ အဖွဲ့အစည်းထဲမှာတော့ နေနေတယ်။ အဲဒီလူသားရဲ့အဖွဲ့အစည်း စည်းကို ကျုပ်တို့ကနေ မကြည့်ဘူး မသိဘူးလို့ဆိုရင်ဒီလူဟာတော့ဖြင့် ဒါလွန်ကျူးတာ မျိုးဖြစ်မှာပေါ့။ လူသားရဲ့အဖွဲ့အစည်း ဒီစည်းကိုသိပြီးနောက် လူသားရဲ့ အဖွဲ့အစည်း စည်းကိုကျုပ်တို့ကမကျော်ကြဘူး၊ မကျူးကြဘူးလို့ ဆိုရင်ဖြင့် ဒါဟာကံမြောက်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ အဲတော့ အဲဒီကံဆိုတဲ့လွန်ကျူးမှုပေါ့ ဒီလွန်ကျူးမှုဟာ တကယ်လူသားရဲ့ ကိုယ်တစ်ယောက်ဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ အဖွဲ့အစည်းဝင်ဖြစ်နေ

ရတယ်လို့ဆိုတာမျိုးကိုလည်း သိခဲ့ကြတယ်ဗျ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ့်အမေက မွေးပေးလို့ကြီးထွားပြီးလာတယ်။ ကိုယ်ကြီးထွားပြီး လာတာကိုယ့်ဟာ ကိုယ်ကြီးထွားပြီးနေတယ်လို့ထင်တယ်။

တကယ်တော့ လူတွေကိုမှီတော့နေပါတယ်။ မှီနေပေမယ့် လည်း လူ့အဖွဲ့စည်းဝင်လို့ ကိုယ်ကိုယ်ကိုမထင်ဘူးဗျ။မထင်တော့လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာ အဖွဲ့အစည်းဝင်တစ်ယောက် အဖြစ်နေနေရတာလို့ဆိုတာမသိဘူးဗျ။ လက်မှတ်ကလည်းထိုးနေ ရတာလည်း မဟုတ်ဘူးမို့လား။ ဒီအဖွဲ့အစည်းထဲ ငါပါချင်ပါတယ် မပါချင်ပါဘူးလို့ ဒီလိုလည်းလုပ်နေရတာ မဟုတ်တာဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာရောက်နေတာကိုမသိဘူး။ ဒီလို ဆိုတော့လည်း အဲဒီအဖွဲ့အစည်းရဲ့စည်းမျဉ်းတောင်မှ ရှိတယ် ဆိုတာလည်းဘယ်သိတော့မလဲပေါ့။အဖွဲ့ရှိတယ်လို့တောင် မသိ တော့တာဆိုတော့ အဖွဲ့အစည်းဆိုတာလည်းမသိတော့ဘူး။ ဒီအဖွဲ့ အစည်းကိုငါသိယုံတင်မဟုတ်ဘူး လိုက်နာဖို့ကိုလိုအပ်တယ်ဆိုတာ လည်း ဒါသိရမှာဗျ။

အခုတော့ အဖွဲ့အစည်းလည်းမသိဘူး အဖွဲ့အစည်း စည်းလဲ မသိဘူးဆိုတော့လည်း အဖွဲ့အစည်း စည်းကိုလိုက်နာတယ်ဆိုတာ လည်းပဲ မလုပ်ဆောင်တော့ဘူး။ မတော်တဆလိုက်နာမိတယ်ဖြစ် နေရင် မတော်တဆပဲပြောရမှာပေါ့။ အဲဒီလိုမျိုးလို အဖွဲ့အစည်း စည်းကို လွန်သွားပြီလို့ဆိုရင်တော့ ဒီလူအမှုမြောက်ပြီ တိုင်းပြည်ရဲ့ အမှုမြောက်တာက တစ်မျိုးနော်။ တိုင်းပြည်အမှုမြောက်တယ်ဆိုတာ ကတော့ ဆိုကြပါစို့ပန်းခြံထဲမှာ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ပန်းခြံထဲမှာ မလုပ် ရမယ့်အရာကို သွားလုပ်တယ်ဆိုပါတော့။ ပန်းခြံထဲမှာ တံတွေးထွေး မယ် ပန်းခြံထဲမှာ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်တယ်ဆိုရင် ဒါသူ့ မြူနီစီပယ်

ကတော့ အမှုမြောက်ပြီဆိုပြီး ဖမ်းမှာပေါ့။ အဲ ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုရင် ဒါအမှုမမြောက်သေးဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အမှုမြောက်တယ်ဆိုတာကတော့ ခုနကပြောသလို လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ စည်းကမ်းကလနားရှိတယ်။ အဲဒီရှိတဲ့ စည်းကမ်းကလနားကို ကျူးလွန် သွားပြီဆိုမှ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာက အမှုမြောက်တယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒါ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာက အမှုမြောက်တယ်လို့ဆိုတဲ့အမှုမျိုးကိုမှ ဒါကျုပ်တို့က ဘဝလို့ပြောမယ်။ ကျုပ်တို့ကဘဝဆိုတာအမှုပဲ။

ဘဝဟာ လူမဟုတ်ဘူး

အဲတော့ လူကောင်ကြီးက ရှိနေပေမယ့်လို့လည်းပဲ ဒီလူက အမှုတွေကို ကျော်လွန်သွားနိုင်ပြီး အမှုတွေမဖြစ်ပွားတဲ့အဆင့်ထိ သူ့ ကိုယ်သူ ပြင်ဆင်ပြီးသွားပြီလို့ဆိုရင် သူ့ဘဝမရှိတော့ဘူးလို့ ပြောရမှာ။ အဲ တကယ်လို့များ လူကောင်ကြီးရှိတဲ့အတိုင်း အကြောင်းအားလျှော်စွာ အမှုတစ်ခုခုကို ကျူးဖို့ကျော်ဖို့ရောက်တာ၊ ကျူးလည်းကျူးတယ် ကျော်လည်း ကျော်တယ်လို့ဆိုရင် ဒီလူ့ဘဝရှိနေတယ်လို့ ပြောရမှာဗျ။ အဲဒါကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာက ဘဝနဲ့လူကို သေသေချာချာ ကွဲကွဲပြားပြား မမြင်တက်ဘူးပေါ့ဗျာ။ အဲဒီမမြင်တတ်တဲ့အတွက် ဘဝသည်ပင်လျှင် လူ၊ လူသည်ပင်လျှင် ဘဝလို့ အဲဒီလိုမျိုးလို့ ကျုပ်တို့ထင်တတ်တယ်ဗျ။ အဲဒီ လိုကလည်းပဲ အများသူငါဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားတွေလည်း ထင်ကြမှာပဲလို့ထင်ပါတယ်။

အဲဒါကို ကျုပ်တို့ဗုဒ္ဓက ဘာပြောသွားသလဲလို့ဆိုရင်တော့ ဘဝဟာလူမဟုတ်ဘူးဟလို့ ဒီလိုပြောသွားတယ်။ လူဟာလည်းပဲ ဘဝ မဟုတ်ဘူးဟလို့။ ဘဝဆိုတာစိတ္တဖြစ်ပြီး မတော်တဆ စိတ်မျက် စိလည်ပြီးဖြစ်ပွားတာကိုသာဘဝလို့ အဲဒီလိုမျိုးလို့ ပြောတာဆိုတော့ အဲဒီလိုအသိတွေ မှန်သွားပြီး စိတ်မျက်စိမလည်တော့ဘူးဆိုရင်

ဒီလူဟာဘဝမဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ အဲတော့လူနဲ့ဘဝလို့ နှစ်ခုပြောရမှာပေါ့။

သံသရာ (ဘဝဖြစ်ပွားမှုစက်ဝန်း)

ဘဝကိုပြောတဲ့အခါကြတော့တော့ ဘဝနိဒါန်း ဘဝနိဂုံး ဘဝဘာကြောင့်ဖြစ်တယ်ပေါ့ဗျာ။ နောက်ဘဝဖြစ်တော့ ဘယ်အကျိုးရှိတယ်၊ ဘယ်အပြစ်တွေဖြစ်တယ်ပေါ့။ အဲ ဘဝရယ် ဘဝရဲ့အကြောင်းရယ်၊ ဘဝရဲ့အကျိုးရယ်လို့ သုံးခုများတောင် ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဆိုမြင်တယ်ပေါ့။ ဘဝရယ်၊ ဘဝရဲ့အကြောင်းရယ်၊ ဘဝရဲ့အကျိုးရယ်လိုက ဒီသုံးခုဖြစ်တာတင်မကဘဲနဲ့ ဘဝအကြောင်းနဲ့ ဘဝ စပ်ပုံရော၊ ဘဝနဲ့ ဘဝအကျိုး စပ်ပုံရော၊ ဘဝအကျိုးနဲ့တစ်ခါ ဘဝ အကြောင်းစပ်ပုံရော အဲဒီလိုပါ သူမြင်လိုက်တော့ သူ့ကို သံသရာလို့ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓကပြောပြီးဗျ။ ဒါဘဝသံသရာပေါ့ ဘဝဖြစ်ပွားမှုစက်ဝန်း ပေါ့။

အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်

အဲဒီ ဘဝဖြစ်ပွားမှုစက်ဝန်းကို အဲဒါလူမဟုတ်ဘူးလို့ ကျုပ်တို့ ဗုဒ္ဓက မြင်တယ်။ မြင်တော့ အဲဒီလိုမျိုးအမြင် မြင်တာသည်ပင်လျှင် သူဗုဒ္ဓဉာဏ်ကို ပထမဆုံးစရတာလို့ပြောရမယ်နော်။ မနေ့ကပြောတဲ့ ဗုဒ္ဓဉာဏ်ဆိုတာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် အာသဝက္ခယဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဉာဏ်ဆိုတဲ့ ဉာဏ်တွေပေါ့နော်။ သူဘုရားဉာဏ်ရတာပေါ့။ အဲဒီဘုရားဉာဏ်ရတဲ့အတွက် သူဒီဘဝနဲ့လူခွဲခြမ်းပြီးသိတဲ့ အသိဉာဏ်လေးသူ မွေးလိုက်တဲ့အခါကြတော့ ဒီအသိဉာဏ်လေးကြီး ထွားလာတယ်။ ဒီအသိဉာဏ်လေးကြီးထွားလာတဲ့အခါကြတော့ သိကာမျှလေး မဟုတ်တော့ဘဲနဲ့ သာမန်လူတွေမြင်တိုင်းလိုလို သူအဲဒီလိုမျိုးကို ပေါ်သွားပြီ။ ဘဝနဲ့ ဘဝရဲ့ဖြစ်ပွားရာတည်ရာလူပေါ့နော်

အဲဒီနှစ်ခုကွဲပြားမှုဟာ သူတော်တော် ထင်ထင်လင်းလင်းကြီးကို ဖြစ်သွားပြီလို့ဆိုတော့ အဲဒီလို ထင်ထင်လင်းလင်းဖြစ်တာကို ပြောမယ်ဆိုရင် ဒါအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ပဲလို့ပြောရမယ်။ အဆုံးစွန်ထင်လင်းတာဟာ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်လို့ ပြောရမယ်။

ဘာဖြစ်လို့အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ပဲလို့ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ အရဟတ္တ အရဟတ္တပေါ့နော်။ အရဟတ္တဆိုတာ အရဟတာပဲ။ **အရ-**ဆိုတာကရန်သူကို၊ **ဟတ-**ကသတ်ပစ်တယ်လို့၊ သူရန်သူဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ သူရန်သူဆိုတာ သတ်ပစ်တာ။ ရန်သူဘာလို့ သတ်ပစ်နိုင်တာလည်း ဘယ်လိုများသတ်ပစ်တာပါလိမ့် ဘုရားဉာဏ်ကြီး လိုက်တာနဲ့ကျုပ်တို့ကလည်း အဲဒီလိုငယ်ငယ်ကထင်တယ်ဗျ။ ဘယ်လိုရန်သူ သတ်ပစ်တာတုန်းဆိုတော့ လူတွေကို ကျုပ်တို့ကလဲ ရန်သူလို့ မှတ်ကြတာမဟုတ်လား။ လူတွေကို ဘယ်လိုလုပ် ရန်သူလို့ မှတ်သလဲဆိုရင် ခိုးတတ်တဲ့သူဆိုရင် ဒီကောင်သူခိုး ရန်သူပဲ။ ဒီကောင် လိမ်တတ်တဲ့သူဆိုရင် ဒီကောင်လူလိမ် လောကအတွက်တော့ ဒါရန်သူပဲ။ အဲလိုပဲ သူများကိုသတ်တတ်တဲ့သူ ဆိုရင်လည်း ဒီသူက လူသတ်သမား တို့၊ လူတွေရဲ့ရန်သူဘဲ။ အဲဒီလိုမျိုးလို သူခိုးတို့၊ လူလိမ်တို့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီလိုဆိုးဆိုးဝါးဝါးလူတွေကို ကျုပ်တို့က ရန်သူတွေလို့ သတ်မှတ်တယ်။

ရန်သူတွေလို့သတ်မှတ်တာဆိုတော့ခုနစ်ကဟာက ဘုရားရဲ့ အစဦးဆုံးပေါက်တဲ့ဉာဏ်အမြင်လေးက ခုနစ်လူနဲ့ဘဝကို သူက နှစ်ခုခွဲလိုက်တယ်။ နှစ်ခုခွဲမြင်တော့ ဟာ လူကခိုးတာမဟုတ်ဘူး။ လူဟာ လိမ်သူလည်းမဟုတ်ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ လိမ်တယ်တို့၊ ခိုးတယ်တို့ဆိုတာ ဘဝရဲ့ နာမည်တွေ။ ဒီဘဝတွေဆိုတာလည်း မျက်စိလည်လမ်းမှားပြီးတော့ မတော်တဆဖြစ်တာလို့ဆိုတဲ့ အစွဲအလမ်းလုပ်ပြီးမှ ဒီကံတွေဟာ သမုပ္ပါဒ်ဆိုပြီးတော့ ဖြစ်ပွားရတဲ့ အဖြစ်

ရောက်တာ။ ဒီကံဟာ သူ့ ဘာသာသူ လူကနေလုပ်လိုက်လို့ မဖြစ်ဘူး။ ကိလေသာဆိုတဲ့ အစွဲသာမရှိရင် လူကြီးရှိနေပေမယ့် ဒီကံလုပ်လို့မရဘူး ။ဒီကံလုပ်တာ ဝစီကံ ဆိုရင်လည်း ကိုယ့်ပါးစပ်ကြီးက ပြောလိုက်တာ ပေါ့။ကာယ ကံဆိုလည်း ကိုယ်လက်ကြီးနဲ့ လုပ်လိုက်တာပေါ့။ ဒီလူကြီး က လုပ်နေမှပဲ ဒီလူကြီးပါးစပ်နဲ့ ပြောနေမှပဲ ဒီလူကြီးပဲ ဖြစ်မှာပေါ့လို့ ကျုပ်တို့ထင်စရာရှိတယ်။

ကိလေသာ(သို့မဟုတ်)တရားခံ ဖမ်းနည်း

ဒါလေးနည်းနည်းတွေးရမယ်။ နည်းနည်းတွေးရမယ်ဆိုတာ ဟို ကရုဏ ကာရကလို့ဆိုတဲ့ ကျုပ်တို့ ပါဠိသဒ္ဒါကျမ်းတွေမှာ ကာရက တစ်ခုရှိတယ်။ ကရုဏကာရက ဆိုတာက အသုံးခံရတဲ့ ပစ္စည်းကို ပြောတဲ့ဟာပေါ့။ ဥပမာ သူကပုံစံထုတ်တယ် ဘယ်လို ထုတ်သလဲဆိုရင် တော့ လယ်သမားဟာတဲ့ ကောက်ပင်တွေကိုတဲ့ တံစဉ်နဲ့ရိတ်တယ် လို့ဆိုတဲ့ဝါကျတစ်ခုပေါ့။ အဲ့ဒီရိတ်တယ် ရိတ်တယ် ရိတ်တယ်ဆိုတာ ဒါဖြစ်ပစ်တာပါပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်ပစ်တဲ့ လုပ်ငန်းကို ဘယ်သူလုပ်သလဲလို့ မေးတော့ လယ်သမားဟာလို့၊ လယ်သမားလုပ်တယ်။ လယ်သမား ဟာ ဘာကိုရိတ်တာလဲဆိုတော့ ကောက်ပင်ကို ရိတ်တာ။ ရိတ်တယ် ဆိုတာကအမှုအယာပြုကြိယာ။ အရိတ်ခံရတာ ဘယ်သူလည်းဆိုတော့ ကောက်ပင်။ ရိတ်သူက ဘယ်သူတုန်းဆိုရင် လယ်သမားပေါ့။

ဒါဖြင့် ဘာနဲ့ရိတ်တာတုန်းလို့ မေးတဲ့အခါကြတော့ တံစဉ်နဲ့ ရိတ်တာ။ တံစဉ်ကကောက်ပင်ဖြစ်ရာမှာတော့ တကယ်သူနဲ့ပဲ ဖြတ် ရမှာ။ ဖြတ်ရပေမယ့် ကောက်ပင်ကိုတံစဉ်က ရိတ်တယ်လို့ မပြောရ ဘူး။ တကယ်တော့တံစဉ်ကဖြစ်တာပဲ။ တံစဉ်ကဖြစ်တာဖြစ် ပေမယ့် တံစဉ်ကဖြစ်တယ်၊ တံစဉ်ကရိတ်တယ်လို့ မပြောရဘူး။ လူက ရိတ်

တယ်လို့ပဲပြောရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ဒီတံစဉ်နဲ့ရိတ်
 တံစဉ်ကဖြစ်တယ်လို့ဆိုပေမယ့် တံစဉ်ကသူ့ဘာသာသူထမှ မဖြစ်
 နိုင်ပဲ။ လူကကိုင်ပြီးဖြစ်မှ ပြတ်တာဆိုတော့ တံစဉ်ကဖြစ်တယ်
 လို့မပြောရဘူး။ ကောက်ပင်ကို တံစဉ်ကတော့ဖြစ်တာပဲ ဘယ်သူက
 ဖြတ်တာတုန်းဆိုရင် လယ်သမားက ဖြတ်တာလို့ပြောရမယ်။
 အဲလယ်သမားဖြစ်တဲ့ အခါမှာတံစဉ်ကို ဘယ်နေရာမှာထားရမှာ
 တုန်းဆိုတော့ တံစဉ်ဖြင့်ရိတ်တယ်လို့တော့ တံစဉ်က ကရုဏာလို့ဆိုတဲ့
 အသုံးခံကရိယာပေါ့။

အခုလည်းပဲ ကျုပ်တို့လည်းပဲ အသုံးခံကာရကပေါ်နော်။
 အခုလည်းပဲ ကျုပ်တို့တတွေမှာစကားပြောတယ်။ ဒီကိလေသာက
 တကယ်စကားပြောတာရဲ့လက်သည်ဗျ။ ဒီစကားပြောပြီး ကျူးလွန်
 တဲ့ဟာကို ကျုပ်တို့ပါးစပ်ကတော့ ပြောလိုက်ရတာဆိုတော့ ကျုပ်တို့
 ပါးစပ်ကို အသုံးချပြီး ကျုပ်တို့ပါးစပ်ဖြင့် ဒါပြောဆိုကျူးလွန်တာမျိုးကို
 လုပ်တယ်ပေါ့။ ဒီလို မျိုးပြောရမယ်။ ကျုပ်တို့ဟာကရိုက်ပဲဖြစ်တယ်
 လို့ပြောရမယ် အသုံးချခံရတဲ့ပစ္စည်းပဲဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒါကိုကျုပ်တို့က
 မမြင်ဘူးဗျ။ အသုံးချခံရတဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်တယ်လို့မမြင်ဘူး။

အဲဒီလိုမမြင်တဲ့အခါကြတော့ ဟာ လူကပဲ လိမ်တာပါ။ လူက
 ပဲဆဲတာပါ။လူကပဲခိုးတာပါ လူမပါဘဲနဲ့ ဆဲလို့၊ လိမ်လို့၊ ခိုးလို့ ဖြစ်တာ
 မှမဟုတ်ပဲနဲ့။ ဟုတ်တာပေါ့။ တံစဉ်မပါပဲနဲ့ ကောက်ပင်ရိတ်လို့မှ ရတာ
 မှ မဟုတ်ပဲနဲ့။ အဲ. . တံစဉ်ကပဲဖြစ်တာလို့ပြောချင်စရာပေါ့။ ဒါပေမဲ့
 မပြောဘူး။ သူ့ကို တံစဉ်ဖြင့်ဖြစ်တယ်လို့သာပြောရတယ်။ တံစဉ်က
 ဖြတ်တယ်လို့ မပြောရဘူး။ လူကသာဖြစ်တာ လူကဖြစ်တဲ့အခါ
 တံစဉ်ကိုအသုံးချပြီး ဖြတ်တာဖြစ်တဲ့အတွက် တံစဉ်က ဖြတ်တယ်လို့
 မပြောရဘူး။ တံစဉ်ဖြင့်ဖြစ်တယ်လို့ သာပြောရမယ်။ ခုလည်းပဲ အဲလိုပဲ

ကျုပ်တို့ကိုယ်တွေတို့၊ ကျုပ်တို့ပါးစပ်တွေတို့ ဆိုတာဟာ အမှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ဖို့ရန်အတွက် အသုံးချခံရတဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်တယ်။ တကယ်တမ်း ဒီအမှုကျူးလွန်တာ ဘယ်သူတုန်း ဒီအမှုကျူးလွန်ဖို့ ဖြစ်စေတာ ဘယ်သူတုန်းလို့ဆိုရင် ကိလေသာစိတ္တဇပဲ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတရား

ကိလေသာစိတ္တဇဆိုတော့ အဲဒီစိတ္တဇကအဲဒီလူလားမေးရင် စိတ္တဇကလည်း အဲဒီ လူ မဟုတ်ဘူး။ ဒီစိတ္တဇကဘယ်သူ့ကြောင့်ဖြစ်တာလို့ ဘုရားကပြောတုန်းဆိုတော့ ဒါဝိပါတ်ကြောင့်ဖြစ်တာကွလို့။ ဝိပါတ်ကို ပဋိစ္စပြီးမှ ဒီကိလေသာလို့ဆိုတဲ့ စိတ္တဇကလည်း သမုပ္ပါဒလို့ ဖြစ်ရတာ ဒါကြောင့် သူ့ကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတရားလို့ ပြောရတာ။ ဒါဖြင့် ဒီဝိပါတ်က လူလားလို့မေးတော့ အဲဒီဝိပါတ်လည်း လူမဟုတ်ဘူးတဲ့။ အဲဒီဝိပါတ်ကလည်း အကြောင်းရှိတယ်တဲ့။ သူ့အကြောင်း ဘယ်သူတုန်းဆိုရင်တော့ ကံပဲလို့ ကံကို ပဋိစ္စပြီးမှ ဒီဝိပါတ်ကလည်း သမုပ္ပါဒ ဖြစ်ရတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတရားပဲ ကျုပ်တို့ အဲဒါလေးကို သိပ်မြင်ကြဖို့ ကောင်းတယ်ပေါ့ဗျာ။

ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတရားရဲ့ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ဟာတွေကို ကျုပ်တို့က ကျုပ်တို့လို့ ထင်နေကြတယ်။ အကောင်တွေလို့ထင်နေကြတယ်။ အထင်ရှားရှိနေတဲ့ သတ္တဝါတွေလို့ထင်နေကြတယ်။ အဲဒါတွေက သတ္တဝါ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတဲ့ကြောင်း ဘုရားကမြင်ပြတယ်။ အဲဒီလိုမျိုးလို့ ကျုပ်တို့ကို ဘုရားကမြင်ပြရဲ့သားနဲ့လည်း ကျုပ်တို့က အဲဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ တရားကို သတ္တဝါမဟုတ်ဘူး၊ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ဘူးလို့ မြင်ရာကနေပြီး တော့ ဒီပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတရားကိုယ်တိုင်ကတောင် ကျုပ်တို့ပါပဲ တစ်ခါ ထပ်လုပ်လိုက်ကြတဲ့အခါကျတော့ ဒီဘဝကို၊ ဘဝနဲ့လူကို မခွဲခြားတတ်တဲ့အခါကြတော့ ဒီဘဝကို ဘုရားက နသတ္တော နပုဂ္ဂလောလို့ ပြောပေ

မယ့် သတ္တဝါမဟုတ်ဘူး။ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဘူး။ ကျုပ်တို့က လူကို ပုဂ္ဂိုလ်
မဟုတ်ဘူး၊ သတ္တဝါမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတယ်လို့ ထင်သွားတာဗျ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒတရားကို မသိရင် မေတ္တာပွားမရဘူး

အဲ . . ထင်သွားတဲ့အခါကြတော့ ဒီခုနက သက္ကာယမိစ္ဆာ
ဒိဋ္ဌိဖြုတ်တဲ့သူကြတော့လည်း မေတ္တာက ပွားလို့ကို မရတော့ဘူး။
ဂရုဏာ၊ မုတိတာ ဥပေက္ခာတွေလည်း ပွားလို့ကို မရတော့ဘူး။ ခုနက
ပြောခဲ့တဲ့ ဒီသတ္တဝါနဲ့လူကို အတူတူလို့ဆိုတဲ့ဟာမျိုးလို သတ္တဝါနဲ့ဘဝကို
အတူတူလို့သတ်မှတ်တဲ့ လူကျတော့လည်း သူကခိုးနေမှပဲ ခိုးတဲ့သူ
ဘယ်လိုလုပ် မေတ္တာပွားမှာတုန်း၊ သူကသတ်နေမှပဲ သတ်တဲ့သူကို
ဘယ်လိုလုပ် မေတ္တာပွားမှာတုန်း၊ သူကမှ လိမ်နေမှပဲ လိမ်တဲ့သူကို
ဘယ်လိုလုပ် မေတ္တာပွားမှာတုန်းနဲ့ ဒီအကောင်ကလိမ်တယ်၊ ဒီအ
ကောင်က ခိုးတယ်၊ သတ်တယ်လို့ ထင်တာဆိုတော့ ဒီအကောင်ကို
မေတ္တာပွားနိုင်ဖို့ မလွယ်ဘူးဗျ။ အဲဒါကိုဖြစ်ညစ်ပြီးတော့ ကျုပ်တို့
ဗုဒ္ဓဘာသာတွေလည်း မေတ္တာပွားကြတယ်ပေါ့ဗျာ။ အကောင်တွေကို
ပေါ့နော်။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် ဒီအကောင်ကခိုးသူ ခိုးသူဖြစ်ပါရက်နဲ့
အဲဒီသူခိုးကိုပဲ မေတ္တာပွားနေတဲ့ဟာမျိုးဖြစ်တယ်ဆိုတော့ ဒါတော်တော်
မကောင်းဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့။

ထောင်ထဲတုန်းက ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးနဲ့ တွေ့တယ်။
ကျုပ်တို့ကလည်း ထောင်ကျနေတာဆိုတော့ အဲဒီဘုန်းတော်ကြီးတစ်
ပါးက သူက ပုတီးတစ်ချောက် ချောက်နဲ့စိပ်ပြီးနေတာပေါ့။ ထောင်ထဲ
မှာ ပုတီးစိပ်တာကတော့ ထုံးစံဗျ။ အပြင်ဘက်မှာ ဘယ်လောက်ပဲ
လူလိမ်လူကောက်လုပ်ခဲ့လုပ်ခဲ့ ထောင်ထဲရောက်ရင်တော့ လည်ပင်း
ပုတီးကြီးကတော့ ဝတ်ထားကြတာပဲလို့ ပြောကြပါစို့ ။ စိတ်ကောင်း
နှလုံးကောင်းတွေ ရှိလာပြီဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်မျိုးပေါ့ဗျာ။ ဒါထောင်မှူးတို့

ထောင်ပိုင်တို့ ဆိုတဲ့သူတွေက မြင်လို့ရှိရင် အထင်လေးလည်း နည်းနည်းသာ လာအောင်ပေါ့။ အပြင်ဘက်တုန်းက ပုတီးဆိုတာ ဘယ်နေမှန်း မသိတဲ့လူလည်းပဲ ထောင်ထဲရောက်ရင် ပုတီးကစိပ်တော့တာဗျ။

အဲဒီဘုန်းကြီးက ပုတီးစိပ်နေတယ်၊ ဘာတွေပုတီးစိပ်တာတုန်း ဘုန်းတော်ကြီးရဲ့လို့ ပြောတဲ့အခါကြတော့ မေတ္တာပို့တာပါတဲ့။ မေတ္တာ ဘယ်သူပို့တာတုန်းလို့ ကျုပ်ကလည်းမေးတယ်။ အားလုံးသတ္တဝါတွေပေါ့တဲ့။ ဒီလိုဆိုအားလုံးသတ္တဝါထဲမှာ နဝတ ပါသေးရဲ့လားလို့ ကျုပ်ကလည်း မေးတယ်ဗျ။ အာ . . ပါရတာပေါ့တဲ့။ မဟုတ်ဘူးနော် ကိုယ်တော်ကို ထောင်ထဲချလိုက်တာ နဝတကချလိုက်တာလို့။ ကိုယ်တော်ကို နဝတက ထောင်ထဲထည့်တာတောင် ကိုယ်တော်ကနေ နဝတကို ချစ်နေသေးသလားလို့ ဆိုတော့။ ဟာမပြောစမ်းပါနဲ့ ကိုယ်တော်ရာ တော်ပါတော့ တော်ပါတော့တဲ့။ သူကကျုပ်ကို တစ်ခါတည်းပိတ်တော့တာဗျ။ အဲဆိုလိုတာကတော့ သိပ်မသိဘူးလို့ ဒီလိုဆိုလိုတာပေါ့။

မေတ္တာပွားတာဟာ ဘာလို့မသိဘူး။ တကယ်တော့ ခိုးတဲ့သူကို သူ့ခိုးတာလို့သာသိရင်တော့ သူ့ကိုတော့ ကျုပ်တို့ကလည်းပဲ ငြိုငြင်ရတာပဲဗျ။ တကယ်သာ သူ ခိုးတာလို့သာ သိရင်တော့ သူ့ငြိုငြင်ရမှာပဲ။ သူ့ဆဲတာလို့ ကျုပ်တို့က၊ ကျုပ်တို့ကို လာဆဲတဲ့သူကို ဆဲတဲ့ကောင်က ဒီကောင်ပဲလို့သာ သိရင်တော့ အဲဒီဆဲတဲ့ကောင်ကို ကျုပ်တို့က ငြိုငြင်ရမှာပဲ။ အဲဒါကိုကျုပ်တို့က အဲလိုလည်းပဲဆဲသူနဲ့ ဆဲတဲ့အကောင်နဲ့ ဆဲခြင်းအမှုကို ဆဲခြင်းဆိုတဲ့ဘဝကို ခွဲခြမ်းလည်း မသိပဲနဲ့ မေတ္တာ ပွားကြတယ်လို့ ဆိုတော့လုပ်ပွားတာဗျ။ အဲဒီမေတ္တာပွားနည်းကလုပ်ပွားနေရတာ ဘယ်တော့မှ သူတို့မေတ္တာမဖြစ်ဘူး။ ဟို ကျုပ်တို့ကြားဘူးသလို့ပေါ့။ မင်းကွန်းမှာ သီလရှင်တွေ ကလည်းပဲ အလွန်မေတ္တာပွားကြတာဗျ၊ သူတို့ကလည်း။ ကျုပ်တို့ကလည်း

မဂ္ဂင်ချောင်ဆီ ညဘက်ဆိုသွားရင်းနဲ့ မဂ္ဂင်ချောင်ရဲ့ ဒီဘက်နားက စစ်ကိုင်းတိုက်နဲ့ သုံးဆယ်ပေးတိုက်ဆိုပြီးတော့ တိုက်နှစ်တိုက် ကြားထဲမှာ သဲချောင်းကြီး။ အဲဒီသဲချောင်းကြီးကလည်း ကောင်းတယ် ဗျ။ ညဘက် နွေရာသီပူကပူပါဘိသနဲ့၊ အဲဒီသဲချောင်းထဲမှာ ချေပစ် လက်ပစ်ထိုင်ပစ်လိုက်ရင် အေးနေတာပဲ၊ ကောင်းနေတာပဲ။ ဘေးနား က တစ်ခါတည်း ရင်ပုတ်ပင်လို့ဆိုတဲ့အပင်တွေကလည်း တစောင်းပင် တွေပေါ်မှာ တက်ပြီး သူကလည်းပွင့်နေတာ မွေးလို့ ညဘက်ဆိုရင်။ အဲဒီနားလေးမှာထိုင်လိုက်လို့ရှိရင် အနံ့လေးကလည်း မွေးလို့ သဲလေးကလည်း အေးလို့ ဒီချောင်းကလေးထဲမှာ ကျုပ်တို့က နောင် တော် ကြီးဘုန်းကြီးနဲ့ပေါ့လေ တူတူထိုင်ထိုင်ပြီးနေကြတာ။

အဲဒီနားမှာ ဟိုဘက်ချောင်ကသီလရှင်တွေကလည်း မေတ္တာတွေ ပွားနေတယ်။ ဒီဘက်ချောင်က သီလရှင်တွေကလည်း မေတ္တာတွေ ပွားနေကြတာ။ အမယ် မေတ္တာသံတွေကလည်း အေးအေး မြဲမြဲနဲ့ပေါ့လေ။ အဲတော့ အင်းလို့ အရှေ့အရပ်ကသတ္တဝါတွေ ကျန်းမာ ကြပါစေနဲ့သူတို့ ပွားတာနေတာ၊ အရှေ့ဘက်ဇရပ်နဲ့ သူတို့ ဇရပ်လည်း မတည့်ဘူးပေါ့။ အဲတော့ သူတို့အရှေ့ဘက်နား ကပ်နေတဲ့ဇရပ်က တော့ ပါမှာမဟုတ်ဘူးလို့၊ အရှေ့ရပ်မှာနေအားလုံး သတ္တဝါတွေ ကျန်းမာကြပါစေနဲ့သာ သူတို့လုပ်နေတာပေါ့။ အနောက်ရပ်လည်း ဘယ်ဇရပ်နဲ့ သူတို့နဲ့မတည့်ဘူးပေါ့။ တစောင်းစေးနဲ့ မျက်ချီးဆိုတဲ့ ဟာမျိုးလို သူတို့ချင်းကမတည့်နေကြဘူးဆိုတာ တော်တော်မတည့် တာ။ အဲ . . မတည့်နေပေမယ့်လို့မေတ္တာပို့တဲ့အခါမှာတော့ အဖြောင့် ဗျ တခါတည်း၊ အားလုံးသတ္တဝါတွေတစ်ခါတည်း ကျန်းမာကြပါစေ ဆိုတော့။ အင်း သူတို့အားလုံးသတ္တဝါတွေလို့သာ ပြောတာ အဲဒါတော့ မပါလောက်ဘူးလို့ ကျုပ်တို့ပြောပြောနေကြတာ။ ဒါတွေလည်း သုံး သပ်မိတယ်ပေါ့ဗျာ။

ဆိုလိုတာကတော့ မေတ္တာမပွားတတ်ကြဘူး။ **မေတ္တာမပွား
တတ်တာက အားလုံးသတ္တဝါတွေ ကျန်းမာဖို့ချမ်းသာဖို့ရာ စိတ်မ
ထားတတ်တာကို မေတ္တာမပွားတတ်တာလို့ ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။
မေတ္တာပွားရတဲ့ အကောင်တွေကို သူတို့မြင်ဘူး။ အဲဒီအကောင်
တွေရဲ့ ဘဝတွေကိုလည်းပဲ သူတို့ မသိဘူး။** မသိတော့ အဲဒီဘဝတွေ
အဲဒီအကောင်တွေကို တစ်ခုတည်းလို့ထင်တယ်။ တစ်ခုတည်းလို့
ထင်တော့ ဒီအကောင်ကို ဘယ်လိုလုပ် မေတ္တာပွားမလဲပေါ့ဗျာ။
ဘယ်နှယ်ဆိုးဝါးပြီးကိုယ့်အပေါ်မှာ အပြစ်အနာအဆာတွေ လုပ်နေတဲ့
အကောင်ကို ဘယ်လိုလုပ်ခွင့်လွတ်မလဲပေါ့။ ဘယ်လိုမှခွင့်လွတ်လို့
မရဘူးဆို ဘယ်လိုလုပ် မေတ္တာပွားမလဲပေါ့။

အဲဒီတော့ မေတ္တာပွားနိုင်ဖို့ အရည်အချင်းဆိုတာလည်းလိုပါ
သေးတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့ဗျာ။ ဟာ. . ပွားနေပွားနေ ဘယ်
လောက်ပွားနေပေမယ့်လို့ ကိုယ်အပေါ်မှာ ဆိုးဆိုးဆာဆာဖြစ်အောင်
ညစ်ပတ်ထားတဲ့သူတော့ဖြင့် စိတ်မကူးမိမှုကို ကိုက်မယ်။ စိတ်ကူးမိရင်
မေတ္တာပွားလို့ရမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ အဲတော့ မေတ္တာ
ပွားတတ်ဖို့ လိုပါတယ်ပေါ့။ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓရှင်မြတ်က ပြောခဲ့တဲ့
မေတ္တာပွားတယ်ဆိုတာက သူကခုနကပြောခဲ့တဲ့လူနဲ့ လူဆိုတဲ့ ထင်ရှား
တဲ့ သက္ကာယနဲ့ ဘဝပေါ့။ ဒီစိတ္တဇဖြစ်ပြီး မျက်စိလည်လမ်းမှားပြီး စွဲနေတဲ့
အဖြစ်ပေါ့နော်။ ဘဝပေါ့။ သူပြုတာလား၊ သူပြောတာလား။ အပြော
မှားတာလား၊ အပြုမှားတာလား၊ အကြံစည်မှားတာလားပေါ့။
အဲဒီကာယကံ၊ ဝစီကံမှားတယ်လို့ ဆိုတဲ့ဘဝ အဲဒီဘဝနဲ့သက္ကာယကို
သူကခွဲခြားတတ်တယ်။ ခွဲတတ်တဲ့သူဆိုတော့ ဒီသက္ကာယကို သူက
အပြစ်မမြင်ဘူး၊ ကွဲနေတာဆိုတော့။

ခုနကကိုယ်နဲ့ စိတ်နဲ့မှားပြီးနေတဲ့သူတွေ ကိုယ်တွေ နှုတ်တွေ
စိတ်တွေနဲ့ မှားနေတဲ့သူဟာ ဒီအကောင်ဖြစ်ဦးတော့တောင်မှ အော်

ဒီအကောင်ကြီးမဟုတ်ဘူးဆိုတာ မြင်တယ်။ ဒီအကောင်ကြီး မဟုတ်ဘူးလို့ မြင်တဲ့အခါကြတော့ ဒီအကောင်ကို သူမမုန်းဘူး။ ပြောမယ်ဆိုရင် တစ်ခါတစ်ရံမှသောက်လာတဲ့ မူးရူးလာတဲ့သူတစ်ယောက် အလွန်လည်းပဲ သဘောကောင်းတယ်ပေါ့။ သူ့အနေအထားက ကိုယ်နဲ့လည်းပဲ ပေါင်းပေါင်းရောင်းရောင်းရှိတယ်ပေါ့။ အဲဒီပေါင်းပေါင်းရောင်းရောင်းရှိတဲ့ သဘောလည်းကောင်းတဲ့ မူးရူးလာတဲ့သူ တစ်ယောက်က မူးလာပြီဆိုရင် သဘောကောင်းတဲ့ သူကလည်း ပြောင်းပြန်လှန်ပြီး ဆိုးသွားတယ်လို့ ကြားရဖူးတယ်ဗျ။ အဲဒီအခါကြမှ သူကနေပြီးတော့ ဟိုဆဲဒီဆဲပေါ့။ ဟိုဟာတွေပြော ဒီဟာတွေပြောနဲ့ပေါ့ မကြားဝံ့မနာသာတွေ သူလုပ်နေပြီဆိုရင် ကြားရတဲ့သူက ဘာဖြစ်တုန်းဆိုရင်တော့ သူမဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါအရက်ကဖြစ်နေတာနဲ့ ခွင့် လွှတ်တာပေါ့။ တကယ်တော့ ဒီလူကလူကောင်းပါပဲ။ သူမူးနေလို့ ဒီလိုပြောရှာတာတဲ့။ ဒါနော် အမှုနဲ့ ဒါအကောင်ကိုခွဲလိုက်နိုင်တာလို့ ပြောရမယ်။

အကောင်ကိုသူနားလည်ထားတာ ဒီကောင်သဘောကောင်းတဲ့ အကောင်။ ဒီကောင်စိတ်ဆိုး၊ စိတ်ဆာမရှိဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ်လို့ အရက်ဆိုတဲ့ ပယောဂလေး သူထဲဝင်လိုက်ပြီလို့ဆိုရင်တော့ အော်... သူကနေတော့ ပြောကုန်ပြီ မဟုတ်ကဟုတ်ကတွေ သူများမကြားဝံ့မနာသာတွေ မခံသာအောင်ပြောကုန်ပြီ။ ဒါသူကပြောတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါသူအခု မူးလာလို့ပြောတာနေမှာပေါ့ သူကဖြင့်ဒီလိုမပြောပါဘူးလို့ ခွင့်လွှတ်သလိုမျိုး ခွင့်လွှတ်နိုင်တာမျိုး ကျုပ်တို့ဘုရားကတော့မြင်တယ်။

မြင်တယ်ဆိုတာ လူတွေဟာထင်ရှားတဲ့ သတ္တဝါတွေ။ သက္ကာယတွေ သန္တော ကာရော သက္ကာရော သန္တော ထင်ရှားရှိတဲ့ ကာယော ဒါ အစုပဲပေါ့။ ဒါထင်ရှားရှိတဲ့ အစုအကောင် တွေပေါ့။ အဲဒီအကောင်တွေကို သူကဘဝတွေနဲ့ ခွဲမြင်လိုက်တာ။ ဘဝတွေနဲ့။

ခွဲမြင်လိုက်တဲ့အခါကြတော့ အော်ဒီဘဝကလည်း ဘဝဘာကြောင့် ဖြစ်သတုန်းဆိုရင် စိတ္တဇကိလေသာကြောင့်ဖြစ်တာ။ စိတ္တဇ ကိလေ သာက ဘာကြောင့်ဖြစ်တာတုန်းလို့ဆိုတော့ ကံရဲ့ဝိပါတ်ကြောင့် ဖြစ် တယ်။ ဒီဝိပါတ် ဘာကြောင့်ဖြစ်တာတုန်းဆိုတော့ အော် ကံကြောင့် ဖြစ်တာဆိုတော့၊ ကံကြောင့်ဝိပါတ်ဖြစ်၊ ဝိပါတ်ကြောင့်ကိလေသာဖြစ် အဲဒီလိုမျိုးလို့ ဒီအဖြစ်ရဲ့ လည်ပတ်ပြီးတော့ သူ့ဘာသူစက်သဘော ဆောင်နေတဲ့သဘော။ စက်သဘောဆိုတာ အလိုအလျှောက်သဘော ဆောင်တယ်ပေါ့။ အလိုအလျှောက်ဆိုတာ လူကလုပ်လိုက်တာမပါ ဘူးနော်။ အဲဒီကိလေသာကလည်း လူမှာမျက်စိလည်တာဖြစ်တယ်ဗျ။ မျက်စိလည်တာဖြစ်တယ်ဆို ဥပမာ ကျုပ်တို့တတွေပါပဲ မော်တော်ကား တစ်စင်းထဲ ပိတ်ပြီးသကာလ ကိုယ်မရောက်ဘူးတဲ့အရပ်ကို ကွေ့ကွေ့ ကောက်ကောက်သာမောင်းကြည့် အရှေ့၊ အနောက်ဘယ်ပြောတတ် မှာ အရှေ့အနောက် ဘယ်ပြောတတ်တော့မှာတုန်းပေါ့။

ကျုပ်တို့ ငယ်ငယ်က ရန်ကုန်သွားရတယ် ဆရာတော်ကြီးနဲ့ မစိုးရိမ်တိုက်က တိုက်အုပ်ဆရာ တော်ကြီးနဲ့၊ ပဲခူးရောက်တဲ့အခါကျ တော့ ဆရာတော်ကပြောတယ် ကောင်လေး နင်ရန်ကုန်ရောက် ရင် အရှေ့၊ အနောက် သတိထားတဲ့။ ကျုပ်တို့လည်း ကလေးလို မှတ်တာ ပေါ့။ ကောင်လေး ရန်ကုန်ရောက်ရင် အရှေ့၊ အနောက် သတိထားလို့ ဆိုတော့ ကျုပ်တို့ ရန်ကုန်ရောက်တာ တောင်မသိဘူး။ ကျုပ်တို့က လည်း ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ရန်ကုန်ရောက်တာ ဘူတာကြီးကလည်း ရန်ကုန်ဘူတာလို့ ရေးထားတာမှမဟုတ်ပဲ အဲဒီတုန်းက ရေးထားတာ ကွမ်းခြံဘူတာလို့ ရေးထားတာဆိုတော့ ရန်ကုန်ရောက်တာကို ကျုပ်တို့က မသိဘူး။ သူများတွေ အကုန်ဆင်းသွားပြီ ရထားပေါ်က ဆင်းသွားပြီဆိုတော့ ဘူတာနာမည်ဖတ်ကြည့်တယ် ကွမ်းခြံဘူတာ ဆိုတာ ရန်ကုန် မရောက်သေးဘူးဟပေါ့။ ကျုပ်တို့ကမဆင်းဘူး။

မဆင်းတော့ ရထားပေါ်က တံမျက်စည်းလွဲတဲ့လူက တက်လာတာပေါ့ တစ်ခါတည်း။ ရထားတွဲကို တံမျက်စည်းလွဲတဲ့လူကတက်လာပြီးတော့ ရထားတွဲတံခါးတွေကို ဂျန်းဂျန်းနဲ့တစ်ခါတည်း အကုန်ပိတ်ထဲ ပိတ်ထဲ ပြီးတော့ တံမျက်စည်းလွဲတော့ ဟ- မဖြစ်ဘူးဟလို့ တို့က ဆင်းမှဖြစ်မှာ လို့ ကျုပ်တို့က ဆင်းတယ်။

ရန်ကုန်ရောက်တာတောင်မသိတာဆိုတော့ ရန်ကုန်ရောက် ရင် သတိထားလို့ဆိုတာ ဘာသတိထားရမှာလို့ဘယ်သိမှာတုန်းပေါ့။ အဲဒါဆရာတော်ဆီသွားတဲ့အခါကြတော့ ဆရာတော်ပစ္စည်းတွေကို လာကြိုတဲ့လူကချနေပြီ၊ ကောင်လေး နင်တို့ကြာလိုက်တာ ဘာလုပ် နေတုန်းမသိဘူးပေါ့လေ။ ကျုပ်တို့ကနှစ်ပါးကို ကျုပ်တို့ကိုပြောတော့ ကျုပ်တို့က မပြောဝံ့ဘူး အသာနေရတာ။ ဆရာတော်က သတိရတယ် ကဲမင့်အရှေ့ဘယ်မှာတုန်းတဲ့ ကျုပ်ကိုကောက်မေးတယ်။ သူနဲ့တွေ့ တယ်ဆိုတော့ နင်အရှေ့ဘယ်မတုန်းဆိုတော့ ဟာ မပြောတတ်တော့ ဘူးအရှေ့က။ အရှေ့ပြောတာတို့ရဲ့ ရထားကြီးက တောင်ဘက်ကိုပဲ မျက်နှာမူပြီးလာခဲ့တာ အဲတော့ တို့ရထားကြီးရဲ့ ခေါင်းကြီးရှိတဲ့အရပ်က တောင်ပေါ့။ အဲဒီလိုဆိုရင်တော့ တို့ရထားကြီးရဲ့တောင်လို့ဆိုရင် အရှေ့ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ အနောက်ကိုခေါင်းပြုပြီးတော့ရပ်လိုက် တာဆိုတော့ အဲတော့ဒီရထားရဲ့ နဘေးကတောင်ဘက်ပေါ့။ ဟိုဘက် နဘေးက မြောက်ဘက်ဆိုပြီးတော့ အဲဒီကိုအရှေ့ လို့ပြောလိုက်တယ်။

ကောင်လေးနွယ် ငါပြောရဲ့သားနဲ့ နင် အရှေ့အနောက် သတိထားဆိုပြီးတော့။ အဲဒီအခါကြတော့မှ ရထားဘူတာထဲကနေ ထွက်တဲ့အခါမှာလည်း ဘယ်မလဲဟနေထွက်တာ နေဘယ်ကလဲဟ နေဘယ်ကလဲဟနဲ့ သတိထားရတော့တာပေါ့။ တော်ကြာဘယ်ချိန် ကောက်မေးမလဲ မသိဟဆိုတာလည်းဖြစ်နေမှာစိုးလို့။ နေဘယ်မှာလဲ သတိထားနေပြီးတော့ ရန်ကုန်ဘယ်မှ မျက်စိမလည်ဘူး။ ဘယ်မှသာ

မျက်စိမလည်တာ ဘူတာထဲတော့ဝင်မသွားလိုက်နဲ့ အခုလည်း လည်တာပဲဗျ တခါတည်းဒါ။ အဲတော့ဘာဖြစ်တာလဲဆိုရင် စိတ်မျက်စိမလည်တာ ကျုပ်တို့နော်။ စိတ်မျက်စိတောင် လည်မှတော့ နေဆိုတာ အရှေ့ကထွက်တာ မနက်ခင်းအရှေ့ကထွက်တာ လူတိုင်း အသိတယ်။ မျက်စိမလည်ပြီဆိုရင်တော့ အရှေ့ကထွက်တယ်လို့တာ ပြောရတာ ငါ့မျက်စိထဲမှာတော့ အရှေ့ကတော့ ဟုတ်ကို မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုတာမျိုး ဖြစ်ကြတာနော်။

အဲဒီလိုမျိုးလိုပဲ အဲဒီအရပ်ဒေသကိုမှ ကျုပ်တို့မျက်စိမလည်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လိုဖြစ်လဲ ကျုပ်တို့မြင်ဘူးတဲ့အရာတစ်ခုကြည့်လိုက် ဟိုအရင်က မြင်ဘူးတဲ့အရာတစ်ခုနဲ့ ချိန်ကြည့်လိုက် ဦးနှောက်ကလည်း အလိုအလျောက်ချိန်တယ်ဗျ။ ချိန်ပြီဆိုရင် အရင်မြင်ဘူးတဲ့ဟာထက် အခုဟာက သာသလား အရင်တုန်းကမြင်ဘူးတာထက် အခု ဟာက ချာသလား။ အဲဒီလိုမျိုးလို ကြည့်ပြီးသာတယ်လို့ဆိုရင် ခံစားချက်လေး တစ်ခုပေးတယ် ကောင်းတယ်။ အရင်ကဟာထက် ချာတယ်လို့ထင်ရင် မကောင်းဘူးလို့ အဲဒီလိုခံစားချက်ပေးတယ်။ အဲတော့ခံစားချက်က ကျုပ်တို့ဦးနှောက်က တွက်ချက်ပြီးပေးလိုက်တာ။ ကျုပ်တို့ဦးနှောက်က တွက်ချက်ပေးလိုက်တော့ သာတယ်ဆိုတာလေးတွေရင် ဒီသာတာလေးကို ကျုပ်တို့ကကြိုက်သွားတာ။ ဟာဒီလို သာယာတာလေးဟာ ဟန်ကျသားပဲ ဒါမျိုးလေးဖြင့် ပြန်တောင်ရချင်သေး၊ ဒီလိုသာယာတာမျိုးလေး ပြန်တောင်ရချင်သေးလို့ ကျုပ်တို့က စိတ္တဇဝင်တယ်။

ပြန်ရချင်သေးဆိုတဲ့ စိတ္တဇဝင်တော့ အဲဒါကိလေသာဖြစ်တာဗျ။ အဲလိုကိလေသာဖြစ်တဲ့အခါကျတော့ ပြန်ရအောင် သဘာဝအားဖြင့်သူ့ဘာသူကောင်းတဲ့အမြင်လေးရတာမဟုတ်ဘူး ကိုယ်ကကိုရအောင်လုပ်ယူတာ။ ကိုယ်ကကိုရအောင်လုပ်ယူတဲ့ အခါကျတော့ ကိုယ်ရဲ့ ကျူးလွန်မှုတစ်ခုဖြစ်ပြီလို့ ပြောကြပါစို့ ။ မရှိပဲနဲ့လုပ်တာဗျာ

ကံပေါ့လို့ ပြောရမှာပေါ့။ အဲ့ဒီလိုနဲ့ ကျုပ်တို့ဟာ ကံတွေလည်းဖြစ်
 ကိလေသာတွေလည်းဖြစ် ကျုပ်တို့ဦးနှောက်က အလုပ်လုပ်တာတည်း
 က ကျုပ်တို့ကအချိုးကျအတိုင်း အလုပ်လုပ်တာမဟုတ်ပဲနဲ့ ဒီအချိုးကျ
 တိုင်း လုပ်ပြီးသွားတဲ့ဟာကို ပြန်ဆာတယ်ဆိုတဲ့ဟာမျိုးလို လုပ်တာဆို
 တော့ ကျုပ်တို့ဦးနှောက်က ပိုသွားတာပေါ့နော်။ လောကွတ်ချော်သွား
 တာပေါ့နော်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုပိုသွားတဲ့အခါကြတော့ ကိလေသာဖြစ်တာ
 ဗျ။ လူတိုင်းလူတိုင်း ဒါကလည်းဖြစ်တာပေါ့။

ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကော

လူတိုင်းလူတိုင်းဖြစ်ပေမယ့် သိတတ်သူကျပြီဆိုရင်တော့
 ဒီကိလေသာကို သတ်ရတယ်၊ ဒီကံကိုလည်းပဲ ဖြတ်ရမယ်။ အဲ့ဒါမှ
 လည်း ဒီဝိပါတ်ကလည်း ရပ်တာလို့ပြောကြစို့။ ကံလည်း ကိလေသာ
 ကလည်း မသတ်ဘူး ကံလည်းမဖြတ်ဘူးဆိုရင်တော့ ဝိပါတ်က မရပ်
 ဘူးဗျ။ မရပ်တော့မို့လို့ သူ့လွတ်ထားလိုက်ရင် ကြာလေများများလာလေ
 ကြာလေ များများလာလေနဲ့ ကြာတော့ စိတ္တဇသမားဘဝ။ သာမန်
 လူတွေအဆင့်ကနေပြီးတော့ လျှော့ကြပြီးတော့ ရူးတယ်ဆိုတဲ့ အဖြစ်မျိုး
 တောင်ရောက်တယ်လို့ ပြောရမှာနော်။ လူတွေရူးကြတယ်နော်။ အဲ့နုနု
 ရူးနဲ့ ရင့်ရင့်ရူးပဲ ကွာတယ်။ ရင့်ရင့်ရူးသွားပြီဆိုရင်တော့ လူ့လောကက
 ကျောခိုင်းတာကို ခံရပြီ။ နုနုရူးဆိုရင်တော့ သူလည်းရူးကိုယ်လည်းရူး
 အတူတူရူးနေရင်တော့ အော်ဒါတော့ စံတော့ဖြင့်ကိုက်ပါသေးရဲ့
 လို့ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ အဲ့ဒီလူကို အရူးလို့မမှတ်ဘူးဗျ။

ဒါပေမယ့်ကျုပ်တို့ဘုရားကတော့ ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကောလို့
 ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲ အရူးလို့တော့ပြောပါတယ်။ အဲ့ဒါကို ကိုယ်အပေါ်မှာ
 လာ ပြီးသကာလ မဟုတ်ကဟုတ်ကလုပ်ပြီဆိုရင် ခုနက ဒီဘဝပေါ့နော်
 ဘဝရဲ့ ဘဝက သူ့စက်နဲ့သူလည်ပတ်ပြီးတော့ တို့ပေါ်မှာဖြစ်တည်နေ

တာ တို့လုပ်တာမဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုတဲ့ဟာကို ပီပီပြင်ပြင်မသိဘူးလို့ဆိုရင် ကိုယ်ပေါ်လာလုပ်တဲ့သူကို ကိုယ်ကတော့ဘယ်ခံနိုင်ပါ့မလဲ။ စိတ်ဆိုးတာပေါ့ စိတ်ဆိုးတာ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို စိတ်ဆိုးပြီဆိုရင်တော့ သူ့မေတ္တာပွားပါဆိုတော့ဘယ်လိုလုပ်ပွားမလဲပေါ့ မပွားနိုင်ဘူး။ ဒါ ကြောင့်မေတ္တာပွားတယ်ဆိုတာလွယ်တာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောကြစို့။

မေတ္တာပွားနိုင်တဲ့အရည်အချင်း ရောက်ဖို့ဆိုရင် အနည်းဆုံး ဗြဟ္မတော့ဖြစ်ဖို့လိုတယ်ပေါ့။ သောတာပတ္တိ အရိယဗြဟ္မပေါ့ဗျာ ဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ သောတာပတ္တိအရိယဗြဟ္မလောက်မှ မဖြစ်ပဲနဲ့ဆိုရင် မေတ္တာပွားကြစို့ဆိုရင် ဟန်ပွားပဲ ပွားနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ တကယ် မေတ္တာမပွားနိုင်ဘူး။ အစောပိုင်းတုန်းက ဘုန်းကြီးမေးသလို ကျုပ်ကမေးလိုက်ရင်ပြောရမှာပေါ့ ကိုယ်တော်ကလည်း ကိုယ့်ထောင်ထဲ ထည့်ထားတာ မဟုတ်ကဟုတ်ကနဲ့ ထောင်ထဲထည့်ထားတဲ့သူကို ကိုယ်တော်ကချစ်နေတာလားလို့ဆိုတော့ တော်ပါတော့ကိုယ်တော့ရာ တော်ပါတော့ တော်ပါတော့ဆိုပြီးတော့ ဖြတ်ပစ်သလိုမျိုးဖြတ်ရမှာဗျ။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင်အကွက်က မလည်တော့ဘူးလေ။ ကိုယ်က သတ္တဝါ အားလုံးကို မေတ္တာပွားတယ်သာ ပြောနေရတာ တကယ်တော့ သူ့ စိတ်ထဲမှာ သူ့ထောင်ချတဲ့ နဝတတော့ သူပွားတဲ့ မေတ္တာထဲပါမှာ မဟုတ်ဘူး။ ပါမှာမဟုတ်တော့ ဒါကို အကောင်လိုက်ကောက်မေးတဲ့ အခါကျတော့ တော်ပါတော့ တော်ပါတော့ ဖြစ်လာတာပေါ့။ အဲ့လို မျိုးလိုပဲ ခင်ဗျားတို့လည်း မေတ္တာပွားကြရင်ဖြစ်မှာလို့ အဲဒီလိုမျိုးဖြစ်မှာလို့ ပြောရမယ်။

အဲ့ဒီလို မေတ္တာပွားနိုင်တဲ့အရည်အချင်းရောက်အောင် ကြိုးစားကြပါအုန်းလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ **မေတ္တာပွားနိုင်တဲ့ အရည်အချင်း ရောက်အောင်ဆိုတာ အရိယလို့ဆိုတဲ့ ဗြဟ္မတစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ အရိယ ဖြစ်ဖို့လိုတယ်ပေါ့ဗျာ။** အနည်းဆုံးသောတာပန္နအရိယဖြစ်ဖို့

လိုတယ်ပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားက ပထမဆုံး သူသောတာပန္နလို့ဆိုတဲ့ အရိယဖြစ်တယ်။ ဘယ်လို သောတာပန္နအရိယဖြစ်တာ ဘာတုန်းလို့ ဆိုတော့ သူ့အစွန်းတွေကို ဖယ်လိုက်တယ်။ ကာမအစွန်းတွေလည်းပဲ ဒါတွေဟာတော့ဖြင့် ဘယ်ဉာဏ်မှပေါက်မှာမဟုတ်ဘူး။ ကာမအစွန်း တွေလည်း လွှတ်လိုက်တယ်။ နောက်တခါ ရူပ၊အရူပအစွန်းတွေကို သူ့ကျင့်ရင်းကနေပြီး ရူပ၊အရူပအစွန်းတွေကိုလည်း သူ့လွှတ်လိုက် တယ်။ ဟာဒီဟာကလည်း ဘာမှဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး သေတာပဲဖြစ်မှာပဲ။

အဲဒီလို ဒီအစွန်းနှစ်ချက်ကို သူ့လွှတ်လိုက်တော့ အစွန်း နှစ်ချက်လွှတ်တာကြောင့် သူကအလယ်အလတ်ပေါ်ကို ဘယ်လိုမှ မရောက်လို့မဖြစ်ရောက်တယ်။ သူ့ဘယ်လိုရောက်သလဲတုန်းဆိုတော့ ဒီအစွန်းနှစ်ချက်လည်း လွှတ်ရော သူ့ငယ်စဉ်က သူ့ဖခင်ကြီး လယ်ထွန် တဲ့အခါမှာ သူ့ကိုအထိန်းအရတွေက ပစ်ထားပြီး လယ်ထွန်တဲ့နေရာ သွားငေးပြီးနေတော့ သူ့မငိုမယိုတာလေးပေါ်မှာမှီပြီး သူ့ဖခင်က ချီးမွမ်းထောပနာ ရှိခိုးဦးတင် လုပ်တယ်လို့ဆိုတာကို သူ့ကြားရတာပေါ့။ အော်အဲ့ဒါလည်းကောင်းတာပဲ ကလေးလေးရှိသေး ချီးမွမ်းထောပနာ လုပ်ခံရတယ်ဆိုတော့။

ဘာဖြစ်လို့ အလုပ်ခံရတာတုန်း မှတ်ချက်ချကြည့်လိုက်တဲ့ အခါ အဘိဇ္ဈာလို့ဆိုတဲ့ အင်မတန်ဆာလောင်တဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ ဗျာပါဒလို့ဆိုတဲ့ အင်မတန်ဆိုးတဲ့စိတ်ဓာတ် ဒီစိတ်ဓာတ်လေးနှစ်ခု မရှိတာနဲ့ ဟောဒီကလေးလေးဟာ ချီးမွမ်းထောမနာရတာ။ ဒီလိုဆိုရင် ငါကြီးပြီပဲ ဒီအဘိဇ္ဈာနဲ့ဒေါမနဿရှင်းနေလိုက်ရင် ဒါငါတရားကျင့် တာပေါ့။ ဒါငါတရားနဲ့နေတာပေါ့လို့ အဲ့ဒီလိုလေးနေရင်ကနေ သူကံသိသွားတာဗျ။ ဒီအဘိဇ္ဈာနဲ့ဒေါမနဿကို ရှင်းနေတော့ ကံသိ တာပေါ့။ ကံသိသွားတဲ့အခါကြတော့ ဒီကံရဲ့အကြောင်းလည်း တစ်ခါ သိ ဒီကံရဲ့ အကျိုးလည်းတစ်ခါသိဆိုတော့ ကံရဲ့အကြောင်းရယ်၊

ကံရယ်၊ ကံရဲ့အကျိုးရယ်လို့ဆိုတဲ့ အဖြစ်သုံးခုကို သူသိသွားပြီတော့
ဒီအဖြစ် သုံးခုရဲ့ စပ်ဆက်ပုံကိုလည်း တစ်ခါသိပြန်တယ်။

ကျည်းပေါင်းပင်ပမာ

ကံအကြောင်းကြောင့်ကံဖြစ်သလို ကံကြောင့်ကံ အကျိုး ဖြစ်
တယ်ဟ၊ ဒီကံအကျိုးကြောင့်လည်းထပ်ပြီး ကံအကြောင်းဖြစ်တယ်ဟနဲ့
ဘဝကို သူကလိပ်ပတ်လည်အောင် သိသွားတာ။ ဘဝသံသရာကိုသူသိ
သွားတာ။ အဲ့ဒီဘဝသံသရာ သိတော့ အော်ဒါမျက်စိလည်လမ်းမှား
ပြီးတော့ လူပေါ်မှာလာ ရောက်ပြီးတော့ ကျည်းပေါင်းပင်များ သစ်ပင်
ပေါ်မှာလာပြီးပေါက်နေ သလိုပေါ့နော်။ ကျည်းပေါင်းပင်ဆိုတာမြင့်ဖူး
ကြမယ်လို့ထင်ပါတယ်။ သရက်ပင်တွေတို့ တခြား နဘဲပင်ဆိုတဲ့ အပင်
တွေပေါ်မှာ ကျုပ်လည်းမြင့်ဘူးတယ်။ တကယ်တော့ ဒီအကိုင်ကနေ
ပြီးတော့ ဒီကျည်းပေါင်းပင်ဟာထွက်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအပင်
လည်း မဟုတ်ဘူး။ သရက်ပင်က သရက်ကိုင်ကနေပြီးသကာလ
ကျည်းပေါင်းပင်ကထွက်နေတယ်။ သရက်ပင်လည်း မဟုတ်ဘူး။
သရက်ပင်ရဲ့ အရွက်နဲ့လည်း မတူဘူး။ သရက်ပင်ရဲ့ အရသာနဲ့လည်း
မတူဘူး။ ဒါပေမယ့် သရက်ကိုင်ကနေပဲ ထွက်နေတာ။ ဒါပေမယ့်
ဒီအပင်ဟာ ဒီသရက်ပင်ကြီးမှ လာပေါင်းနေတာဖြစ်လို့ ကျည်းပေါင်း
လို့ခေါ်တာဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။

အဲ့ဒီလိုမျိုးလုပ် လူ့ကိုယ်ပေါ်မှာခုနတုန်းကလို မျက်စိလည်
လမ်းမှားပြီးတော့ စိတ္တဖြစ်ပွားတာကြီးက အဲ့ဒါကြီးကနေ တိုးတက်ပြီး
သကာလ အလုပ်တွေလုပ် အဖြစ်တွေ ဖြစ်။ ဒီအဖြစ်တွေကနေထပ်ပြီး
စိတ္တတွေထပ်ပွားနဲ့ဆိုတော့ အော် . ကြီးမှ လာပေါင်းနေတဲ့အကောင်
ဆိုတော့ ဒီကောင်လည်း ကြီးပေါင်းပင်ပဲလို့ ပြောရမလို့ရှိတယ်ပေါ့။
ဒါလူမဟုတ်ဘူးပေါ့။ သရက်ပင်ပေါ်မှာ ပေါက်နေတဲ့အပင်ဖြစ်လို့လဲ

သရက်ပင်မဟုတ်ဘူးလို့ပြောရမှာပေါ့၊ အခုလည်းပဲလူပေါ်မှာလာ
ရောက်ဖြစ်တည်နေပေမယ့် လူမဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတာမျိုး ကျုပ်တို့ ဘုရား
ကစမြင်တာ။

စမြင်ရာကနေပြီးတော့ သူကတော့တော်တော်ကြီးကို
အကွက်တွေ ကျယ်သွားအောင်သူမြင်ပြီပေါ့။ ဘယ်လိုမြင်သလဲ
လို့ဆိုတော့ အော်ဒါတွေဒီလိုဖြစ်တာကိုမြင်လိုက်ရတော့ ယဒါ ဟဝေ
ပါတု ဘဝန္တိ ဓမ္မာ အာတာပီတော ဇာယတော ဗြဟ္မဏဿ အထဿ
ကင်္ခါ ဝပယန္တိ သဗ္ဗာ ယတော ပဇနာတိ သဟေတု ဓမ္မာ ဆိုပြီးတော့
သူဒီလိုမျိုးစကားပြောတယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကတော့ တချိန်ချိန်မှာ တရား
တွေသိလာတယ်တဲ့။ ကြိုးစားပြီးတော့ မမေ့မလျော့နေတဲ့ အားထုတ်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တချိန်ချိန်မှာ တရားတွေသိလာတယ်။ ဘယ်လို သိလာ
သလဲဆိုတော့ ဒီအကြောင်းတရားကြောင့် ဒီအကျိုးတရား ဖြစ်တာလို့
ဒီလို သိလာတယ်ပေါ့။ အဲ့ဒီလိုသိတဲ့အတွက် အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိ
သဗ္ဗာ အကုန်လုံး ယုံမှားတွေပျောက်ကုန်တယ်။ ဟော. . . ဖြစ်တာ
အကုန်လုံး ယုံမှားတွေပျောက်ကုန်တယ်။ ဒါသူပထမဆုံးပြောခဲ့တဲ့
အာဒိကာမိက စကားပဲနော်။ ဘယ်လိုပထမဆုံး ပြောခဲ့တဲ့စကားလဲ
ဆိုတဲ့အခါကျတော့ သူ့အစဆုံး ဥဒါန်းလုပ်တဲ့အခါမှာ အကုန်လုံးယုံမှား
တွေ တရားသိတဲ့အခါမှာပျောက်ကုန်တယ်ဆိုတော့ တရားသိတယ်
ဆိုတာ ဘာသိတာတုန်းလို့မေးရင် လူပေါ်မှာဖြစ်ပွားနေကြတဲ့ ခုနက
စိတ္တဇတွေနဲ့ စိတ္တဇကြောင့်လုပ်တဲ့ကံတွေ အဲ့ဒီကံတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့
ဖြစ်ပွားချက်တွေ ဒါတွေသိတဲ့အခါကျတော့ လူမှာဆိုးနေတယ်ဆိုတာ
ဘာလို့ဆိုတာ သူသိတယ်။ လူမှာ ကောင်းနေတယ်ဆိုတာ ဘာလို့
ဆိုတာ သူသိတယ်။

ဘယ်လိုဗေဒင်နက္ခတ်တွေမှ ဇာတာစန်းလက်တွေကမှ ညံ့နေ
တာလို့ဆိုတာမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်နတ်တွေကမှ မ စလို့ ပြုစားလို့ ကောင်း

နေ ဆိုးနေတာမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်ဓာတ်တွေကမှ ခိုက်နေလို့ ဒါသူ ကောင်းနေတာ ဆိုးနေတာဖြစ်နေတာ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတာမျိုး သူက အဲ့ဒီယုံမှားတွေ အကုန်ပျောက်ကုန်တယ်။ ဒါကြောင့် အထဿ ကင်္ခါ ဝပယန္တိဆိုပြီးတော့ အဲ့ဒီလိုပြောတယ်။ အကုန်လုံးယုံမှားတွေ ပျောက် ကုန်တယ်ပြောတယ်။ ခုနတုန်းက တရားလေးကိုမြင်လိုက်ရင် လူမှာ ဘာယုံမှားမှ မရှိတော့ဘူး။ ကိုယ့်ကံကို ကိုယ်အပီမြင်တယ်လို့ ဒီလို ပြောရမှာပေါ့။ ဒီလိုအပီမြင်တဲ့အတွက် အဲ့ဒီကံဆိုတဲ့ဟာကိုတောင်မှ ဟင်း ဒီကောင်လုပ်တာမဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတာမျိုး သက္ကာယကို မစွပ်စွဲ တော့ဘူး။ တချိန်တုန်းကတော့ ကိုယ်ဖြစ်နေတဲ့ အဆိုးဆိုရင်လည်းပဲ ဘာကြောင့်များဖြစ်ပါလိမ့်၊ ကိုယ်ဖြစ်နေတဲ့ အကောင်းဆိုရင်လည်း ဘာကြောင့်များဖြစ်ပါလိမ့်၊ ဒီအကောင်းလေး မပျောက်အောင် ဘယ်နဲ့ လုပ်ထားရမှာပါလိမ့်။ ဒီအဆိုးကြီး နောက်ထပ် မဖြစ်ပွားလာအောင် ဘယ်နဲ့ လုပ်ရမှာပါလိမ့်၊ အဲ့ဒီလိုမျိုး မသိဘူး ယုံမှားတွေ ဖြစ်နေတယ်။ ဓာတ်ပဲရိုက်ရမှာလား၊ နတ်ပဲတိုက်ရမှာလားဆိုတဲ့ဟာမျိုးဖြစ်နေတယ်။ အဲ့ဒီလိုယုံမှားတွေ အကုန်ပျောက်ကုန်တယ်။ အဲ့ဒီတော့ ဘာဖြစ်လို့ ပျောက်တာတုန်းလို့ဆိုတဲ့အခါကျတော့ **အရိယ**ဖြစ်သွားတာ။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပရိနိဗ္ဗာန်

ဘယ်လိုအရိယဖြစ်သွားတုန်းဆိုတော့ သူကခုနကအစွန်း နှစ်ပါးကိုဖယ်ပြီးနေလိုက်တော့ မဇ္ဈိမပဋိပဒါလို့ဆိုတဲ့ အလယ်အလတ် တရားလေးပေါ်သူရောက်ပြီး အလယ်အလတ်အမြင်ကလေး သူဖြစ် နေတယ်။ သူ့အရှိကို သူ့အရှိအတိုင်းကြည့်တဲ့ အလေ့၊သိတဲ့အလေ့ရှိ တယ်။ သူ့အရှိကိုသူ့အရှိအတိုင်းနားထောင်တဲ့ အလေ့အထရှိတယ်။ ပမာဏအမှန်အတိုင်း နားထောင်တဲ့ အလေ့လေးရှိနေတယ်။ အဲလို လေးရှိလာတဲ့အခါကြတော့ သူ မဇ္ဈိမပဋိပဒါလို့ဆိုတဲ့ မဂ္ဂင်ပေါ်ကို

ရောက်နေတာပေါ့။ အဲဒီလို မဂ္ဂင်ပေါ်ကို ရောက်လာတဲ့အခါကြတော့ ဒုက္ခလို့ ဆိုတဲ့ ခုနက လူနဲ့လူပေါ်မှာ ဖြစ်တည်နေတဲ့ဘဝကို သူပီပီ ပြင်ပြင်မြင်မြင်တော့တာ။ အဲလိုဘဝ ပီပီပြင်ပြင်မြင်တဲ့အခါကျတော့ ဒီဘဝ ကို အစတုန်းကတော့ ဒီလူကလုပ်တာပဲလို့ ထင်နေရတဲ့ သက္ကာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သူကွာသွားတယ်။ ဒီလူပေါ်မှာ မစွပ်စွဲတော့ဘူး။ ဒီကောင်မှား တာပဲ ဒီကောင်မှားတာပဲလို့ တကယ်တော့ မှားတာဟာ ဒီကောင်မှား တာ မဟုတ်ဘူး။ ခုနက အစွဲကနေပြီးတော့ လည်ပတ်ပြီးတော့ ဖြစ်ထွန်းနေတာကို မှားတယ်လို့ ပြောရတာ။ ဒီအစွဲဟာဒီလူမဟုတ်ဘူး အဲသလိုဆိုတော့ လူနဲ့ ခုနကဘဝကို ခွဲခြမ်းပြီးမြင်တယ်လို့ဆိုတဲ့ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကွာသွားတာပေါ့။

သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကွာတာဖြစ်တာပေါ့။ အဲဒါဘာဖြစ်လို့ တုန်းလို့ဆိုရင် သူဒုက္ခကိုသိလို့ သူသမုဒယ ကွာသွားတာလို့ ပြောရမယ်။ သမုဒယဆိုတာ တဏှာလောဘလို့ပြောရတယ်။ တဏှာလောဘ ဆိုတာ ဒိဋ္ဌိနဲ့ဖြစ်တဲ့ တဏှာလောဘလား၊ မာနနဲ့ဖြစ်တဲ့ တဏှာလောဘ လားလို့ ဆိုတော့ ဟောဒီမှာကျတော့ ဒိဋ္ဌိနဲ့ဖြစ်တဲ့တဏှာလောဘတို့က ကွာသွားတာ။ တဏှာကတော့ ပါးသွားတာပေါ့။ အဲဒီလိုမျိုးလိုကွာ သွားတော့ ဘာဖြစ်လဲ သူသက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတာပေါ့။ နောက်သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြန်မလာတော့ဘူး။ လူပေါ်မှာစွပ်စွဲတာမျိုး သူပြန်မလာတော့ဘူး။ အဲလိုမျိုး သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသွားလို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနိရောဓ ဖြစ်သွားတဲ့အခါကြတော့ သူနိဗ္ဗာန်ရောက်တာပဲဗျ။

အဲဒီရောက်တဲ့နိဗ္ဗာန်လည်းပဲ ကျုပ်တို့က ဘာလို့များတော့ မသိဖြစ် မပေးနဲ့လို့ ပြောရမယ်။ တကယ်သူရောက်တာပဲလို့ ပြောကြစို့။ အဲဒီ နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့အတွက်သူ့ဆီမှာ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြန်မလာ တော့ဘူး။ ဒီသက္ကာယပေါ်မှာ သူ့ကြောင့်ဟဲ့၊ ငါ့ကြောင့်ဟဲ့လို့ဆိုတဲ့ ဒီအဖြစ်ကြီးကို သူလုပ်တာဟဲ့၊ ငါလုပ်တာဟဲ့နဲ့ အဲဒီလိုမျိုးလို ချချက်

သူဘယ်တော့မှမဖြစ်တော့ဘူး။ အဲ့ဒီလိုမဖြစ်တော့ဘူးလို့ဆိုတဲ့အခါ ကျတော့ သူနိဗ္ဗာန်ရောက်တယ်၊ နိရောဓသစ္စာဆိုက်တယ်ပေါ့။ မဂ္ဂပွားတော့ ဒုက္ခသိတယ်။ ဒုက္ခသိတော့ သမုဒယပယ်တယ်။ သမုဒယပယ်တော့ နိရောဓသူဆိုက်တယ်လို့သူပြောရမယ်။ ဒါသူပထမဆုံးကြိမ်သောတာပတ္တိမဂ္ဂဖြစ်သွားတာ။

ဒီလိုမျိုးလေးများဖြစ်သွားတော့ ဒီအဖြစ်ကို သူကဘာလုပ်သလဲလို့ဆိုတော့ အရိယဖြစ်သွားပြီပေါ့။ သောတာပန္နအရိယာ ဖြစ်သွားပြီပေါ့။ အဲဒီလောက် သောတာပန္နအရိယာဖြစ်သွားရင်တော့ သူ့လာပြီးဆဲတဲ့ သူကိုလည်းပဲ ဒီကောင်ဆဲတာပဲလို့ သူမထင်တော့ဘူး။ သူ့ပစ္စည်းလာပြီး လုတဲ့သူလည်းပဲ ဒီကောင်လုတာပဲလို့သူ မထင်တော့ဘူး။ အဲဒီလိုမျိုး မှားမှားယွင်းယွင်းလုပ်တဲ့သူရဲ့ အပေါ်မှာ အော် . . . ဒီကောင်ကတော့ဖြင့် မှားလိုက်တာလေကွာ အမြင်ကတ်စရာကောင်းလိုက်တာလို့မျိုး မဖြစ်တော့ဘူး။ သူက မှားတာမဟုတ် သူက မှားတာကြီး သူ့အပေါ်မှာ အဖြစ်ခံရရှာတာလို့ အဲလိုမျိုးများတောင်မြင်တာဆိုတော့ ဒီ သက္ကာယကို မမုန်းတီး ယုံတင်မကဘဲနဲ့ ဒီသက္ကာယပေါ်မှာ သူက ခွင့်ကြီးများတောင် လွှတ်ကရောလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။ ခွင့်လွှတ်တယ်ဆိုတော့ ကဲ. . . မြတ်စွာဘုရားက ဒါဗြဟ္မဝိဟာရနော်။

ဗြဟ္မ - မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သောတာပန္နအဖြစ်ဟာလည်း ဗြဟ္မပဲဗျ။ ဒါသောတာပန္နကို ပြောနေလို့ပါ သကဒါဂါမ်တွေရော အနာဂါမ်တွေရော အရဟတ္တတွေရောလည်းဖြစ်မှာပေါ့။ ဒီထက်တော့ မလျော့တော့ဘူး သောတာပန်က အောက်ဆုံးဖြစ်လို့ သောတာပန္နကို ကျုပ်တို့က ပြောတာ။ အဲ့ဒီလိုမျိုးအမြင်ရှိလာတာကိုက အစဆုံး အရိယာမဂ်မှာ အမြင်ဖြစ်လာတာပဲ။ ဒီအစဆုံး အရိယာမဂ်မှာ အမြင်ဖြစ်လာတာကို မွေးထားပြီး ကြီးလာတော့ သကဒါဂါမ်ဖြစ် အနာဂါမ်ဖြစ် အရဟတ္တထိ ဖြစ်တော့တာပေါ့နော်။

အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဖြစ်တော့ အကောင်မမြင်တော့ဘူး။ အကောင်ကို အပြစ်မတင်တော့ဘူး။ ဒီအကောင်ကိုအပြစ်မတင်တော့ ဒီအကောင်မှာ ဘာမှဒီခွင့် မလွတ်နိုင်စရာမရှိတော့ဘူး။ ဒီကောင်က ဖြင့်သူကလုပ်တာမဟုတ်တော့ဘူး။ ဒီကောင်ကြီးကို အိမ်ရှင်အဖြစ် ထားလိုက်ပါတော့ ခုနတုန်းက ကိလေသာတို့ဘာတို့ဆိုတာကို ဧည့်သည်ပဲ ထားလိုက်ပါတော့။ ဒီဧည့်သည်က ဒီအိမ်လာပြီးတော့ မင်းမူနေတဲ့အတွက် ဒီအိမ်ရှင်ဖြင့် ဧည့်သည်ကနေပြီးတော့ ဟိုသွားလိုက်ပါဦးဆို သွားလိုက်ရ၊ ဟိုဟာလုပ်ပါဦးဆို လုပ်လိုက်ရ ဒီဧည့်သည်ရဲ့ နှိပ်စက်မှုကြောင့် ဒီအိမ်ရှင်ဖြင့်ဒုက္ခရောက်နေရှာပြီလို့ ဆိုပြီးတော့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး လုပ်သူကိုများ မမုန်းတီးရုံတင် မကဘဲနဲ့ ခွင့်လွှတ်တာကြီးတောင် ဖြစ်မှာလို့ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ မဟာဂရုဏာတွေ၊ ဒါသက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကိလေသာလို့ဆိုတဲ့ မကောင်းမှုကို သူမျက်နှာလွဲ အပပြုပြီးသွားပြီ။ အဲ့ဒီလို အပပြုပြီးသွားပြီဖြစ်တဲ့အတွက် လူတွေကို မကောင်း မထင်တော့ဘူး။ မကောင်းတာလုပ်နေတဲ့သူကို တောင် ဒါသူလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး ဒါ . သူ့အပူးခံရထားတာ၊ အဲ့ဒီလို ပူးတဲ့အရာ တစ်ခုကနေ လုပ်သွားတာလို့အဲလိုမြင်တော့ ဒီအကောင်ကို သနားတယ်။

အဲ့ဒီလိုမျိုး သနားချင်လို့ သက်သက်ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင်နဲ့ အတင်းဖြစ်ညစ်ပြီး သနားရတာမဟုတ်ဘူး။ သူကတော့ ဒီကောင်လုပ်တာ မဟုတ်ဘူးလို့ဆိုတာ စင်စင်မြင်ပြီး တော့သကာလဒီအကောင်ကဖြင့် ဒါ ဒီလုပ်ချက်ကြီးကိုထမ်းထားရတဲ့အတွက် ဝန်တောင်မှလေးနေရှာတဲ့ အကောင်လို့ဆိုတာမျိုး သူကမြင်တာဆိုတော့ သက်သက်သနားတာ။ သနားမှုကို ဖြစ်ညစ်ထုတ်ထားလို့ သနားတာမဟုတ်ဘူး။ အဲ့ဒီလိုမျိုး ဂရုဏာမျိုး ကျုပ်တို့ဘုရားက ပေါ်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ပေါ်တာတုန်းလို့ဆိုတော့ ဂရုဏာက ဗြဟ္မဝိဟာရီတရား၊ မေတ္တာက ဗြဟ္မဝိဟာရီ

တရား၊ အဲ့လိုမေတ္တာမျိုးအဲ့လိုဂရုဏာမျိုးလို အတင်းဖြစ်ညစ်ပြီး သူထုတ်ပြတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့အမြင်ထဲမှာကိုယ်တိုင်ကိုက မေတ္တာထား စရာအကောင် ဂရုဏာထားစရာအကောင် မုဒိတာထားစရာအကောင် ဥပက္ခာထား စရာအကောင်ဆိုတော့ဖြစ်တော့တာလို့ ဒီလိုပြောရ မှာပေါ့။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုဖြစ်တဲ့အတွက်မေတ္တာပွားနိုင်တဲ့အင်အား ဗြဟ္မဝိဟာရတရား ပွားနိုင်တဲ့အင်အားဟာ နည်းပါးကြပါတယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ တကယ်များ ဗြဟ္မဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်ပြီးသွားပြီဆို ရင် ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကတော့ သူ့ဗြဟ္မဖြစ်တယ်ဆိုရင် ကျွဲကူးရင်ရေပါ သလို **ကျွဲကူးရေပါ**ဆိုတဲ့ဟာမျိုးလိုပဲ။ ဗြဟ္မဝိဟာရတရားပွားနေဖို့ မလိုဘူး။ ဒီခုနက အရိယသစ္စာတရားသာ ရောက်အောင်သာလုပ် အရိယာဖြစ်အောင်သာလုပ်လိုက်အရိယာဖြစ်ပြီးပြီလို့ဆိုရင် သူ့ဘာ သာသူ ပါလာတဲ့ဟာလို့ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ အကျိုးတရားအဖြစ်နဲ့ ဗြဟ္မဝိဟာရက ပါပြီးသားလို့ပြောရမှာ။ ဗြဟ္မဖြစ်နေပြီဆိုရင် ဗြဟ္မရဲ့ အနေဟာ ဗြဟ္မဝိဟာရပဲ။

ဗြဟ္မရဲ့အနေဟာဘယ်လိုနေသလဲသူ့ ပစ္စည်းလာခိုးတဲ့ သူကို ရိုက်လွှတ်လိုက်မလား ဆဲလွှတ်လိုက်မလား။ မဆဲမရိုက် အခိုးမခံရ အောင်တော့ ကြိုးစားတော့နေမှာပေါ့နော်။ အခိုးခံရ ရင်လည်းခိုးတဲ့ သူကို ဒီကောင်ခိုးတယ်လို့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးနဲ့ စိတ်ထားတွေ ဖြစ်ပွားနေမှာ မဟုတ်ဘူး။ အော် ဒီကိလေသာက သူ့ကို စီးပြီး သကာလ သူ့ဖြင့်ခိုးတဲ့ လုပ်ငန်းကို လုပ်ရပြီ ဝန်လေးလိုက်တာလို့ အဲ့ဒီ ခိုးတဲ့သူကို အမြင်မ ကတ်ရုံတင်မကဘဲနဲ့ သနားတောင်နေမှာလို့ ပြောရမယ်။ ဒါကြောင့် ဗြဟ္မဝိဟာရတရားဟာ တကယ်ဗြဟ္မလို့ဆိုတဲ့ အရိယာအဖြစ်များ ရောက်ပြီလို့ဆိုရင်တော့ သူ့ဘာသာသူလည်း မြောက်လာမှာပါပေါ့။ အဲ့ဒီလို သူ့ဘာသာသူမြောက်လာမှာ ဖြစ်ပေမယ့် ဗြဟ္မဝိဟာရတရားကို အရိယမဂ်အဖြစ်နဲ့ ကျင့်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျင့်စရာတော့ရှိတာပေါ့လေ။

မေတ္တာသုတ်

ဥပမာမေတ္တာသုတ်တံတရားပေါ့ မေတ္တာသုတ်တံတရားကို ဟောရတဲ့ ရဟန်းတွေဆိုလို့ရှိရင် ကျုပ်တို့ ကမ္မဋ္ဌာန်းသွားထိုင်ရတယ် တစ်နေရာရာမှာ။ တောကျောင်းပေါ့လေ၊ သွားဝါဆိုကြမှာပေါ့။ ရွာ တစ်ရွာရဲ့ မနီးမဝေးကတောထဲမှာ သွားနေကြတယ်လို့ဆိုတော့ ဒီရဟန်းတွေကို ဒီရွာကလူတွေက နဂိုကလည်း အသိမိတ်ဆွေ မဟုတ် ဘူးလို့ဆိုတော့ အထင်လွဲမှာပေါ့။ သူစိမ်းသူရံစာတွေဆိုတော့ အဲ့ဒီလို အထင်လွဲတာတွေ အမြင်လွဲတာတွေပေါ့မှာ မှီပြီးသကာလ ဒီရွာက လူတွေနဲ့ အဲ့ဒီကလူတွေနဲ့မသင့်မမြတ်ဖြစ်ကြမှာပေါ့။ ဖြစ်ကျတော့ စိတ်ဓာတ်တွေလည်းပဲကျမှာပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ ရွာလူတွေ ကလည်း မကြည်ဘူးလို့ဆိုရင် အကြည်မခံရတဲ့ လူတွေအတွက် သူတို့ စိတ်ဓာတ်ကျမှာပေါ့။ စိတ်ဓာတ်ကျပြီလို့ဆိုရင် နေရတာပျင်းလာတယ်။ အဲ့ဒီနေရတာပျင်းလာတဲ့အခါကျတော့ ချောက်ချားပြီးတော့ ဟိုမြင် ဒီမြင်တွေကလည်း ဖြစ်ကြတာဗျ။

အဲ့တော့အဲ့ဒီရဟန်းတွေကလည်း တစ္ဆေခြောက်တယ်ဆိုပြီး တော့ စိတ်ဓာတ်ခြောက်ခြားပြီးသကာလ ဟိုမြင်ဒီမြင်ဖြစ်တာပေါ့။ ဖြစ်တော့ အဲ့ဒီနေရာဖြင့် မနေနိုင်တော့ဘူးလို့ ဆိုပြီးသကာလ မြတ်စွာ ဘုရားဆီပြန်သွားကြတယ်။ ဒီဘုန်းကြီးတွေ ပြန်သွားတဲ့အခါကြတော့ ဘုရားကနေပြီးသကာလ ဘာဖြစ်လို့ ပြန်လာကြတာတုန်းလို့ မေးတော့ တပည့်တော်တို့ဖြင့် ဘုရား တစ်ခါတည်း ခေါင်းပြတ်ကြီးတွေ မြင်လိုမြင် ကိုယ်ပြတ်ကြီးတွေ မြင်လိုမြင်နဲ့ တစ္ဆေတွေ ခြောက်လိုက်တာ အဲ့ဒီ နေရာဖြင့် တပည့်တော်တို့ နေဖို့မသင့်တော့ ဘူးဆိုပြီး ပြန်လာတာလို့ ဘုရားလျှောက်ကြတယ်။ ဘုရားလျှောက်တဲ့အခါကြတော့ တပည့် တော်တို့ ဘယ်သွားနေရမတုန်းဘုရား။ အဲ့ဒီနေရာတော့ ပြန်မနေချင် တော့ဘူးပေါ့။

ဘုရားကလည်း ဟာ မဟုတ်ဘူး အဲ့ဒီနေရာက တစ္ဆေ ခြောက်
 အဲ့ဒီနေရာ ပြန်သွားလို့။ ဆိုလိုတာက ပြဿနာက အဲ့ဒီနေရာ
 မှာဖြစ်နေပြီလို့ဆိုတော့ ပြဿနာဖြစ်တဲ့နေရာ ရှောင်မလာရဘူးကွ
 ပြဿနာဖြစ်တဲ့နေရာ ပြန်သွားရမယ်လို့ ဘုရားကပြောတော့ ဟာ
 ဘယ်နဲ့တုန်းဘုရားပေါ့။ ဟောဒီမန္တာန်ကို ယူပြီးသွားကွာလို့ ဆိုပြီး
 တော့မန္တာန်ပေးတယ် ဘုရားက။ မေတ္တာသုတ်တံပေါ့။ မေတ္တာသုတ်တံ
 က မန္တာန်ပါပဲ။ အဲတော့ အဲဒီမန္တာန်ပေးတော့ ဒီမန္တာန်ဆိုတာလည်း
 မန္တ မန္တနကို မန်တန်လို့ ပြောတာနော်။ မန္တနဆိုတာ အသိပေးချက်ပါပဲ
 ဗျ။ အသိပေးချက်ဆိုတာ ဒီလိုလုပ်ရမယ် ဒီလိုလုပ်ရမယ်လို့ အသိပေး
 တာတွေလေ။ အဲလိုအသိပေးချက်အတိုင်း လိုက်ပြီးတော့ လုပ်ကိုင်ပြီ
 နေထိုင်ပြီဆိုရင်တော့ ဒီမန္တာန်ဟာ အစွမ်းထက်တာပေါ့။ ဘုရားက
 အဲ့ဒီလိုပဲ တစ်ခါတည်း မေတ္တာ မန်တန်ကို ပေးလိုက်တယ်။ မေတ္တာ
 မန္တာန်ကို ပေးတဲ့ အခါကြတော့ ဒီရဟန်းတွေကလည်း ပွားကြတာပေါ့
 အဲဒီမန္တာန်ကို အဲ့ဒီနေရာကို ပြန်သွားပြီတော့ ပွားကြတာ။ ပွားတဲ့
 အခါကျတော့ သူတို့ဒီမေတ္တာကို ပွားလိုက်တော့ ဒီမန္တာန်ထဲကပါတဲ့
 အတိုင်းသူတို့က လိုက်နာနေထိုင်တာကို ဒီမန္တာန်ပွားတယ်ပေါ့။ ဒါပွား
 တော့ သူတို့က အင်မတန် ခင်မင်စရာကောင်းတဲ့ လူတွေဖြစ်နေတာ
 အဲဒီအရပ်က လူတွေသိကြရတာပေါ့။

ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူတို့မန္တာန်ကို ကြည့်လိုက်ရင် ကရုဏီ
 ယ မတ္တကုသလေန ယန္တ သန္တံ ပဒံ အဘိသမေစ္စ တွေ့ရတယ် နောက်
 တစ်ခါ ဘာပြောသလဲလို့ဆိုတော့ သက္ကော ဥဇ္ဇ စ သုဟုဇ္ဇစ ဒါတကယ်
 လို့များ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေချင်တဲ့သူဆိုရင်
 အဲ့ဒါကို မြတ်နိုးတဲ့သူဆိုရင် အဲ့ဒါကို တောင်းတတဲ့သူဆိုရင် **သက္ကော**
 စွမ်းစွမ်းတမံနေရမယ်ကွ။ ဆိုလိုတာကတော့ နောက်လိုက်က နောက်
 လိုက်အဖြစ်နဲ့ ခြိုးတိဋ္ဌိတိုးမနေရဘူး ကိုယ်ဟာဘာ ဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်စွမ်း

သမျှနဲ့ ကိုယ်ကိုကိုယ် အစွမ်းထုတ်ပြီးနေရမယ်ပေါ့။ သက္ကော ဥဇ္ဇရိုးရိုးသားသား ပြောင့်ပြောင့်မတ်မတ် နေရမယ်ကွ။ အဲ့ဒီလိုပဲ ရိုးရိုးသားသား ပြောင့်ပြောင့်မတ်မတ်နဲ့ နေတယ်ဆိုရင်လူတွေက ခင်မင်လာမှာပဲပေါ့။

ဥပမာကိုယ့်အိမ်မှာ ခွေးကလေးတစ်ကောင်မွေးကြည့်ကြောင်ကလေး တစ်ကောင်မွေးကြည့် အစက ကိုယ့်လည်း သခင်လို့တယ် မမှတ်ဘူးလို့ဆိုတော့လဲ ကိုယ်နဲ့ခပ်စိမ်းစိမ်းနေမှာပေါ့။ ကိုယ်က သူ့အနားသွားလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ သူ့ကိုပဲ ကိုင်ပြီးတော့ပေါက်လိုက်မလား၊ ခြေတောက်နဲ့ ခပ်ပစ်လိုက်မလားဆိုပြီးတော့ သူတို့ ကငယ်တဲ့အကောင်ဆိုတော့ ကြီးတဲ့အကောင်ကို ကြောက်ရတာ လူကိုအကပ်မခံဘူးပေါ့။ ဒီတော့ ဒီကြောင် မယဉ်ဘူး၊ ဒီခွေးက လူမယဉ်ဘူးနဲ့ အဲလိုထင်တာပေါ့။ အဲခွေးလေးတစ်ကောင်က တကယ်သခင်ကို သခင်လို့မှတ်ပြီဆိုရင် သခင်ကနေ သူ့ကျောပွတ်နေလည်း ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ခေါင်းပွတ်လည်းဘာမှမဖြစ်ဘူး။

နောက်ဆုံးပိတ် ပါးစပ်ဖြူကြည့် ပါးစပ်ထဲနှိုက်တောင်သူက ဖြင့် ဘာမှမဖြစ်ဘူး မကိုက်ဘူးပေါ့။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို သူကနေပြီးတော့ ဥဇ္ဇ တကယ်ကို ပြောင့်မတ်သွားတာလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ကိုယ့်နဲ့စပ်လျဉ်းလို့ ဘယ်လိုမှ ရန်မမှုဘူးလို့ဆိုတဲ့ အနက်ဓိပ္ပာယ်မျိုး ရောက်သွားတာ ဒါ ဥဇ္ဇလို့ခေါ်တယ်။ **သုဟုဇ္ဇ** တကယ်သာမာန်ကာလေးတောင် ပြောင့်မတ်တာမဟုတ်ဘူး။ စိတ်ပါပြောင့်မတ်တာလို့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို မြတ်စွာဘုရားက သက္ကော ဥဇ္ဇစ သုဟုဇ္ဇစ သုဝစော စဿ သန္တုဿ ကောစ သုဘရောစနဲ့ပေါ့ဗျာ အဲလိုတွေဟောလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဒီဟောချက်တွေကို ဒီရဟန်းတွေကလိုက်ကျင့်တယ်။ အဲဒီဟောချက်တွေက တကယ်ကျင့်လိုက်တော့ ဟာ ဒါမေတ္တာရဲ့ပွားတဲ့ လက္ခဏာတွေပဲပေါ့။ မေတ္တာဖြစ်အောင်လုပ်တဲ့ လက္ခဏာတွေပဲပေါ့။ တကယ်

ဒါတွေက ဘာဖြစ်နေတုန်း မေတ္တာဖြစ်အောင်လုပ်တဲ့ လက္ခဏာတွေ ဖြစ်နေပေမယ့် ဒါတွေကပြောမယ်ဆိုရင် သီလတွေဖြစ်နေတယ်လို့ ပြောရမှာ။ တကယ်လူကျင့်သင့်ကျင့်ထိုက်တဲ့ လူ့စာရိတ္တ သီလတရား တွေပေါ့။

စာရိတ္တသီလတရားတွေဆိုတာစာရိတ္တကို ဘယ်လောက်ပဲ ကျယ်တယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ **ဝါရိတ္တသီလ**ဆိုတဲ့ သီလတရားကြတော့ ဘယ်လောက်လို့ ဘောင်ခတ်လို့ရသေးတယ်။ ဟိုသူများမကြိုက်တာ မလုပ်ရဘူး။ သူများအသတ်သတ်တယ်ဆိုတာမျိုး သူများမကြိုက်ဘူး။ သူများပစ္စည်းခိုးတယ်ဆိုတာမျိုး သူများမကြိုက်ဘူး။ အဲ့ဒီလိုမျိုး ရှောင်သင့်ရှောင်ထိုက်တဲ့ဟာတွေကို ရှောင်တာဟာ ဝါရိတ္တသီလ။ ကိုယ်လူတွေနဲ့ပေါင်းသင်းဆက်ဆံပြီးနေမယ်ဆိုရင် ဒီလူတွေဟာလည်း ကိုယ်လိုပဲ ကိုယ့်ကို သူများတွေကနေပြီး ဒီလိုလုပ်တာ မကြိုက်ဘူးဆိုရင် ကိုယ်ကလည်း အဲ့ဒီလိုလုပ်ငန်းမျိုးကို အဲ့ဒီသူများတွေအပေါ်မှာ မလုပ်မှ ရှောင်မှ ဒါဝါရိတ္တသီလလို့ ပြောကြစို့။ အဲ့ဒီလို ဝါရိတ္တသီလ ဖြစ်သလို ကိုယ့်ကိုသူများတွေကနေ ဘယ်လိုလေးလုပ်ပေးရင် ကြိုက်နှစ်သက် တယ်လို့ဆိုရင် ကိုယ်ကလည်း သူများတွေကို ဘယ်လိုလေး ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ ကိုယ့်လုပ်ပေးသလိုမျိုးလေး သူများလုပ်ပေးရမယ်။ အဲ့ဒီလို မျိုးလုပ်ပေးတဲ့လုပ် ငန်းလုပ်တာကြတော့ **စာရိတ္တသီလ**လို့ ဒီလိုခေါ်ရတာ။

တကယ်တော့ သီလကိုကျုပ်တို့က ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ အဒိန္နဒါနာဝေရမဏီနဲ့ ဒီလိုမျိုးလေးလောက်သိတာ။ တကယ်ကျ တော့ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီဆိုတာ ဝါရိတ္တသီလလောက်ပဲ ရှိတယ် လို့ ပြောရမှာပေါ့။ ကိုယ့်အိမ်ကိစ္စဝိစ္စတွေ ကိုယ့်လူတွေရဲ့ကိစ္စဝိစ္စတွေ ကူညီဖေးမ စောင့်ရှောက်တာတွေ ဒီလုပ်ငန်းတွေလုပ်တာကြတော့ ဒါစာရိတ္တသီလလို့ပြောရမယ်။ ဒီစာရိတ္တသီလက မိဘနဲ့သားသမီး

မိဘကလဲသားသမီးပေါ်မှာ ကိုယ့်သားကလေး လိုအပ်လောက်တယ် ထင်တဲ့ဟာကို လုပ်ပေးနေတယ်။ သားသမီးကလည်း မိဘပေါ်မှာ ကိုယ့်မိဘ လိုအပ်လောက်တယ်လို့ထင်တဲ့ဟာမျိုးလို သူလုပ်ပေးနေ တယ် သူလုပ်နိုင်တာ။ အော် ဒါ စာရိတ္တပြည့်နေကြတာလို့ပြောရမယ်။ ဒီတော့မိဘနဲ့သားသမီးရယ်လို့တော့ နေပါရဲ့မိဘကသား သမီးပေါ်မှာ ရှိတဲ့ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ဝတ္တရားကလည်း မဖြည့်ဘူး။ သားသမီး ကလည်း မိဘပေါ်မှာလုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့ဝတ္တရားကို မဖြည့်ဘူး လို့ဆိုရင် ဒါစာရိတ္တသီလ ချို့ယွင်းနေကြတာလို့ဒီလိုပြောရမယ်။

အဲ့ဒီလိုချို့ယွင်းနေရင် အော်ဒီလူတွေဟာ မေတ္တာမဲ့နေတာ မေတ္တာနည်းနေတာလို့ ဒီလိုပြောရမှာဗျ။ မေတ္တာဖြစ်အောင်မနေ နေ တာလို့ ပြောရမှာပေါ့။ အော် ကိုယ်ကအဲ့ဒီလိုမဟုတ်ဘဲနဲ့ စာရိတ္တသီလ ကို ပြည့်မီအောင်နေတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်အိမ်မှာအိမ်ဝတ္တရားတွေ တံမျက် စည်းလှုံလို့ လိုအပ်သလား ပစ္စည်းပစ္စယတွေထားတာ သို့တာ သူနေရာနဲ့ သူရှိအောင်အတွက် ထားရသလိုရမှာဆိုရင် အဲ့ဒီလိုမှ ထားမိရဲ့လား၊ နောက်ဆုံးပိတ် ကိုယ့်သောက်ရေအိုးစဉ်မှာ ရေမရှိရဲ့လား ကိုအိမ်သာ မှာလည်း သန့်သန့်စင်စင်မှ ရှိရဲ့လား၊ အကုန်လုံးကိုယ်ကနေ ပြီးတော့ တာဝန်တွေရှိနေတယ်။ ကိုယ့်မိဘပေါ်မှာရောကိုယ့်သား၊ သမီးပေါ်မှာ ရော ကိုယ်အိမ်မှာ အလုပ်လုပ်ကြတဲ့သူတွေအပေါ်မှာရော အလုပ်ရှင် တွေပေါ်မှာရော အကုန်လုံးကတာဝန်တွေရှိတယ်။ အဲ့ဒီရှိတဲ့ တာဝန် တွေ ဝတ္တရားတွေကိုပြည့်မီအောင်လုပ်တာ စာရိတ္တသီလလို့ ပြောကြစို့။

ခုနက တုန်းကမြတ်စွာဘုရားက မေတ္တာထားဖို့အတွက် အချက်(၁၅) ချက်ပြောတဲ့အထဲမှာလဲပဲ ဒီ (၁၅) ချက်ပြောချက်တွေဟာ တကယ်တော့ ဒီစာရိတ္တတွေဝါရိတ္တတွေလို့ဒီလိုပြောရမှာဗျ။ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ **သက္ကော ဥဇ္ဇေ သုဟုဇ္ဇေ**ဆိုတာ စွမ်းစွမ်းတမံနေရမယ်။ ဖြောင့်ဖြောင့် မတ်မတ်နေရမယ်။ စိတ်ပါကိုယ်ပါ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်

နေရမယ်။ ဟော **မုဒု အနတိမာနိ** နူးနူးညံ့ ညံ့နေရမယ်။ **အနာတိမာနိ** မာန်တွေဘာတွေ မထောင်ဘဲနဲ့နေရမယ်။ ဒါတွေဆိုလို့ရှိရင် တကယ် လူကျင့်သင့် ကျင့်ထိုက်တဲ့ အကျင့်သီလတွေပေါ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲ့ဒါတွေကိုမြတ်စွာဘုရားကနေခိုင်းတယ်။ ဒီလိုနေတော့ဘာဖြစ် သတုန်းလို့မေးရင် ဒါ**ချစ်ခြင်းရဲ့ လက္ခဏာ**တွေလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။

လူတစ်ယောက်ကိုယ့်နားကနေဖြတ်သွားတယ် ကလေး လေးတစ်ယောက်သူဖြတ်သွားတာလမ်းမကျွမ်းကျင်သေးတဲ့ အ လျှောက်သူလဲသွားတယ်ဆိုပါတော့ လဲသွားရင်ဘာလုပ်မှာလဲ။ ထိုင် ကြည့်နေမှာလားသို့မဟုတ် လဲသွားတာကို ကြည့်ပြီးကျုပ်တို့က ရယ် မောနေမှာလား။ ဒါဆိုရင်တော့ သူစိတ်ဆိုးမှာပေါ့။ ကိုယ်လဲသွားရင် ဘာလုပ်မှာလဲ သူများကဘယ်လိုလုပ်တာကို ကြိုက်သလဲ အော်ကိုယ့် ဘယ်မှာနာသွားသလဲ တစ်ခါတည်းကြည့်ရှုလို့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလေးလို လုပ်ပေး ကူညီလို့ဆိုရင် ကိုယ်ကကြိုက်တာပေါ့။ ဟော ဒီသူ့ကိုလည်းပဲ ကျုပ်တို့ကနေပြီးတော့ ဟာ သူ့ကိုနှုတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်နဲ့ ဆိုရင် သွားထူလိုက်တယ်၊ နှုတ်နဲ့ဆိုရင် ဟာ ထထဘာဖြစ်သွားသေးလဲ ဘယ်လိုဟ ညာလိုဟပေါ့၊ အဲ့ဒီလိုမျိုးလေးနှုတ်နဲ့ ဖြစ်ဖြစ် စောင့်ရှောက် လိုက်ရင်သူကြိုက်တာပေါ့။ ဒါမေတ္တာ။ ပြောမယ်ဆိုမေတ္တာဖြစ် ဖို့အတွက်ကျင့်ကြံလိုက်တာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့နော်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို မေတ္တာမရှိရင်တော့ မလုပ်နိုင်ဘူး။ မေတ္တာရှိရင်တော့ ကိုယ့်မေတ္တာ ရှိတဲ့သူတစ်ယောက် အဲလိုလဲပြုသွားတာတွေ့တယ်ဆိုရင် ကျုပ်တို့ မကူပဲမနေနိုင်ပါဘူး။ အဲဒါကိုက ကျုပ်တို့ဆီက မေတ္တာထားတာကို ဖော်ပြတဲ့အချက်လို့ ပြောရမှာပေါ့။

မုဒု-နုနုညံ့ညံ့နေတယ်ဆိုတာလည်းပဲ ကျုပ်တို့မျက်နှာကြည့် ပါလားဗျာ၊ မျက်နှာက ဘယ်လိုနေသလဲလို့ဆိုရင် ကိုယ်လိုတဲ့သူနားမှာ ရောက်တဲ့အခါကြရင် ရှိတဲ့မျက်နှာကတစ်မျိုး ကိုယ်မလိုတဲ့သူနားမှာ

ရောက်တဲ့အခါမှာ ရှိတဲ့မျက်နှာကတစ်မျိုး။ ကိုယ်မလိုတဲ့သူနားမှာ ရောက်သွားရင် မျက်နှာကိုကတင်းပြီးတော့ သွားတော့တာလို့ ပြောကြပါစို့။ ဒါလည်းအော်တိုမစ်တစ်ဗျနော်။ မျက်နှာရှစ်ခေါက် ချိုးသွားတယ်လို့တောင်ပြောတာ။ ရှစ်ခေါက်ကဘယ်နားမှာ ချိုးမှန်း တော့မသိဘူးဒါ။ မျက်နှာရှစ်ခေါက်ချိုးကြီးနဲ့လို့ ပြောတော့ပြောတယ် ဒါရှိလို့နေမှာပေါ့ဗျာနော။ အဲ့ဒီရှစ်ခေါက်ချိုးမသိပေမယ့် ဒီလူ့မျက်နှာ က တင်းနေတယ်ကွာလို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးကတော့ ပြောရပါတယ်ဗျဒါ။

အဲ့ဒါဘာလဲလို့ဆိုရင် ကျုပ်တို့ကမလိုရင် မလိုသလိုသမျိုးလို ဖြစ်ကုန်တာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ အဲ . . ကျုပ်တို့ကများ လိုတယ်လို့ဆို ရင်တော့ ကျုပ်တို့မျက်နှာနူးနူးညံ့ညံ့ဖြစ်တာပေါ့။ အဲလိုမျက်နှာသာ လားလို့ဆိုတော့ လက်တွေ့အနေထား ဟန်ပန်တွေလည်း အတူတူ ပါပဲဗျ။ မျက်နှာကို အသာလေးအုပ်ထားချင်ထား မလိုတဲ့သူအနားမှာ ကိုယ်ရောက်နေတယ်လို့သိရင် ကိုယ့်ရန်မှုမယ့်လူအနားမှာ ရောက်နေ တယ်လို့သိရင် လက်တွေ့ခြေတွေကတောင့်သွားတာဗျ။ ဒါကိုပန်းချီ ဆရာတွေကပြောပြီပေါ့။ အရုပ်ဆွဲရင်တောင့်တောင့်ကြီးဆွဲပြီ တစ်ခါ တည်း လက်တွေ့ကိုလည်းဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ခြေထောက်တွေကိုလည်း ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီးကိုယ်ရပ်ရင်လည်းမတ်မတ်ကြီးပေါ့။ အဲ့တော့ သူဘာလုပ်တာတုန်းလို့ဆိုရင် သူတင်းနေတာပေါ့။ မုဒု မဖြစ်တာလို့ ပြောရမှာပေါ့။

မုဒုဖြစ်တယ်ဆိုရင်ကတော့ ဟာကိုခင်နေတဲ့မင်နေတဲ့ စိတ်ချယုံကြည်ရတဲ့သူတွေရဲ့အနီးအပါးရောက်သွားပြီဆိုရင်တော့ အဲ့ဒီလူကတော့ ပျော့ပြီးတော့နေနေတော့တာပေါ့။ သူ့အနေနဲ့ပျော့ ပြီးတော့နေတယ်ဆိုတော့ အရုပ်စွဲတဲ့သူတွေကဘယ်လိုစွဲမလဲဆိုရင် အဲ့ဒီဆွဲတဲ့မျဉ်းကို ဆွဲရင်တောင်မှပဲ မျဉ်းလေးကကွေးကွေးညွတ်ညွတ် လေးစွဲမှာနော်။ ပြောမယ်ဆိုလည်း လက်ထားရင်လည်း လက်က

တဖြောင့်တည်း ကြီးတင်းတင်းကြီးမထားဘူး၊ ဒါ ကွေးကွေးကောက်ကောက် ကလေးပေါ့လေ၊ ခပ်ကွေးကွေးလေးထာမှာပေါ့။ အဲ့လိုအရုပ်ကိုသေသေချာချာပီအောင် မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုရင်တောင် အဲ့ဒီနားမှာ သစ်ရွက်ကလေးကြွေကြတာတို့လို သစ်ကိုင်းကလေးလှုပ်နေတာတို့လို ပြမယ်ဆိုရင်တောင်မှ နောက်ခံကားအဖြစ်နဲ့ သစ်ရွက်ကလေးကြွေ ကြတာလဲ အမယ် ကွေးကွေးညွတ်ညွတ်ကလေးနဲ့ လေထဲကိုပါပြီးတော့ တောင်ကြွေကြပြမှာနော်။ ဒါကမုဒုအနေထားကိုပြောတာ။ ဆိုလိုတာကတော့ နူးညံ့တယ် နူးညံ့တယ်၊ နူးနူးညံ့ညံ့နေရမယ်လို့ဆိုတာ မေတ္တာရှိနေရင် သူကနုညံ့ညံ့နေတာပါ။ အဲ့တော့နုညံ့ညံ့နေပြီလို့ဆိုရင် ဟောဒါ မေတ္တာရှိတယ်လို့ ဒီလိုမျိုးပြောရတာပေါ့။ အဲ့ဒီတော့ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်းပဲ သူစိမ်းသူရံစာထဲရောက်တဲ့အခါမှာ ကိုယ်ကလည်း ကြောက်တာတို့ပြုတာတို့အပေါ်မှာမှီပြီး မျက်နှာကလည်းတင်းပြီးတော့ နေတတ်တယ်နော်။ ဒါကလည်းပဲ ဂရုထားကြပါပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားက သူတပည့်ဖြစ်တဲ့ရဟန်းတွေကို မင်းတို့က မျက်နှာကြီးတွေကို တင်းမထားကြနဲ့ကွ၊ မင်းတို့က ကိုယ်လက်ဟန်ပန်ကြီးတွေ တင်းမထားကြနဲ့လို့ ဒီလိုပြောလိုက်ဟန်ရှိပါတယ်။ ဒီတော့လည်း သူတို့ရွာရောက်တဲ့အခါကျတော့လည်းပဲ ဒီဘုန်းကြီးတွေကလည်း တင်းတင်းကြီးတွေ မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့။ ကိုယ်လက်ဟန်ပန်တွေလည်း တောင့်တောင့်ကြီးတွေ မလုပ်တော့ဘူးပေါ့။ ဒီလိုဆိုတော့လည်း ကျန်တဲ့သူတွေကလည်းပဲ သူတို့အပေါ်မှာ သူစိမ်းသူရံစာလို့ စိတ်မထားတော့ဘူးပေါ့။

ကျုပ်တို့အကြောင်းအားလျော်စွာပြောရဦးမယ် ကျုပ်ရွှေမြင်တင်တောင်မှာနေတုန်းက ဟိုလှတောအရပ်ဖက်က ဧည့်သည်တွေလာကြတယ်။ လာကြတော့ ကျုပ်ကလည်းသူတို့ကို တင်းတင်းရင်းရင်းမထားဘူးပေါ့လေ ကိုယ့်ကျောင်းလာပြီး စကားပြောတဲ့အခါကျ

တော့ ကျုပ်တို့ကလည်း အေးအေးဆေးဆေး ပြောတယ်။ အေးအေးဆေးဆေးပြောတာ စကားများများပြောတာရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ အင်မတန်သူတို့နဲ့ ကိုယ်တို့ဟာတော့ဖြင့် ရင်နှီးပြီးသားလိုပြောတယ်။ ပြောတော့ဘာဖြစ်သလဲဆိုတော့ ဘုန်းကြီးကိုတွေ့ဘူးသလိုပဲတဲ့သူတို့ကပြောတယ်။ ဟာခင်ဗျားဘယ်မှာတွေ့ဖူးတာတုန်းဗျလို့ ခင်ဗျားကျုပ်တို့နဲ့တော့ မတွေ့ဘူးလောက်ဘူး ကျုပ်တို့ကလှတော့ကိုမရောက်ဖူးဘူးလို့ပြောတဲ့အခါကျတော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့တွေ့ဖူးသလိုပဲတဲ့ စဉ်းစားဦးမယ်ဆိုပြီးတော့သူတို့ကပြောတယ်။

ပြောတော့ နောက်တော်တော်ကြီးကြာမှ စကားစမည်တွေပြောပြီး တော်တော်လေးကြာမှ သူလဲစဉ်းစားနေတယ်နဲ့တူပါတယ်။ ဟာ သိပြီသိပြီတဲ့။ ကျုပ် ကျုပ်ကိုတွေ့ဖူးတာမဟုတ်ဘူး။ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့သူတို့ ရုပ်ရှင်ထဲမှာတွေ့ဖူးတဲ့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်လိုက်တစ်ယောက်ရဲ့ ပြောဟန်ဆိုဟန်နဲ့ ကျုပ်ပြောဟန်ဆိုဟန်တူနေတယ်ဆိုပြီးတော့ အမှန်ကတော့ ဘာမှမဟုတ်ဘူး ကျုပ်တို့က လျော့လျော့ပြောတာကိုး လျော့လျော့ပြောတော့ ဟိုရုပ်ရှင်ထဲက ဇာတ်လိုက်ဆိုတဲ့သူကလည်းပဲ သူ့ရုပ်ရှင်ထဲမှာတော့ ဇာတ်ခန်းထဲမှာတော့ လျော့လျော့ပြောမှာကိုး။ အဲ့ဒီလိုဆိုတော့ အဲ့လိုလျော့လျော့ပြောတဲ့ဟန်ခြင်း နည်းနည်းသွားတူနေတာကိုး။ အော်ငါတော့ငါနဲ့တူတဲ့လူကိုသူတို့ တွေ့ဖူးတယ်ဆိုတာ ဒီလိုဖြစ်တာကိုလို့ အဲ့ဒီလိုပြောရမယ်ဗျ။ လူဟာအဲ့လိုနူးနူးညံ့ညံ့လည်းပဲနေဖို့လိုပဲဗျ။

အဲ့. . ကိုယ်မသိတဲ့အရပ် ကိုယ်သိနေတဲ့သူတွေမရှိတဲ့အရပ်ရောက်တဲ့အခါမှာဆို အလိုအလျောက်လဲတောင့်ပြီး နေတတ်တယ်။ အလိုအလျောက်လဲ တင်းပြီးနေတတ်တယ်။ ကျုပ်တို့တောထဲတစ်ခါသွားတယ်။ တောထဲသွားရင်းနဲ့ ရွာနားရောက်တော့မယ်ဆိုရင် ဒီရွာစပ်နားရောက်တော့ ကျွဲတွေလွှတ်ထားတယ်။ ဒီကျွဲတွေကိုပဲ ကျုပ်က

ရင်ဆိုင်ရတယ်။ ဒီကျွဲတွေနားရောက်ပြီဆိုရင် ဒီကျွဲလဲကျုပ်တို့က
ကြောက်ပါတယ်။ ကြောက်တော့ ဒီကျွဲတွေကကျုပ်တို့ကို ကြည့်တယ်
ခတ်ဖို့ပေါ့ဗျတစ်ခါတည်း။ စူးပြီးဟောဒီလိုကြီးကိုကြည့်နေတော့တာ
ပဲကျွဲအုပ်ကြီးတစ်အုပ်လုံးက။ အဲဒီကျွဲတွေကငါ့လာခတ်ရင်တော့
ငါဘယ်လိုလုပ်ရ မတုန်းဆိုတော့ သစ်ပင်တစ်ပင်ကိုမှန်းကြည့်ရတယ်။
ဒီကျွဲတွေကငါ့ဆီကိုလာရင် ငါ့ဆီမရောက်ခင်ငါလည်းသစ်ပင်ကို
ကွယ်ပြီးနေရမှာပဲဆိုပြီးတော့ အဲလိုမျိုးလိုလုပ်ရတော့ဆင်းရဲတာ
ပေါ့ဗျ။ တစ်ခါတစ်ခါ တစ်ချို့နေရာမှာ သစ်ပင်ကဝေးနေတယ်ဆိုရင်
ငါဘယ်လောက်နုန်းနဲ့ပြေးမှဖြစ်မယ်ဆိုတာလည်း ပါရ သေးတာပေါ့ဒါ။

အဲဒါကြောက်တာတွေကလည်း တစ်ခါဒီရွာထဲကထွက်ပြီ
ဆိုရင်တော့ ရွာရဲ့လွတ်ကွင်းကုန်ပြီ တောစပ်ရောက်ပြီလို့ဆိုရင် တခါကျွဲ
တွေ တွေ့ပြန်ရော ဒီကျွဲတွေနဲ့ရင်ဆိုင်နေရတာနဲ့ ခရီးသွားရတာ စိတ်
မချမ်းသာဘူး။ ဒီတော့ကျုပ်ကစဉ်းစားတယ် ကဲကွာလို့ ဒီကျွဲတွေကို
တော့ ငါကိုသူတို့ကြည့်နေတာဟာ ကြောက်လို့နေမှာပဲပေါ့။ သူတို့ကို
ဖမ်းတဲ့လူလား ဘာလားဆိုပြီး ကြောက်လို့နေမှာပဲလို့။ အဲဒီတော့ ငါက
သူတို့ကိုပျော့ပျော့လျှော့လျှော့ပဲနေပြမယ်လို့ဆိုပြီးတော့ သူတို့
နားရောက်ပြီဆိုရင်ကိုယ်က ပျော့ပျော့ရော့ရော့လေးနေတဲ့
အနေထားမျိုးနဲ့ သီချင်းလေးတစ်ပုဒ်ဆိုရမှာ၊ ကိုကသီချင်းကတစ်ပုဒ်မှ
မရဘူး။ တစ်ပုဒ်မှမရတော့ ပါဠိဂါတာလေးတစ်ပုဒ် ဆိုလိုက်တာပေါ့
လေ။ ပါဠိဂါတာလေးတပုဒ် ကိုတရားဟောနေတဲ့အခါမှာ ဆိုနည်းကား
မျိုးလေးနဲ့ပေါ့အသံနေအသံထားလေးနဲ့ဆိုတော့ လက်တစ်ဖက်ကို
ရမ်းလိုက်သေးတယ်။ အဲဒီလိုရမ်းပြီတော့သွားတာဒါ။

အဲဒီလို သွားတဲ့အခါကြတော့ ဟုတ်တယ် ကျွဲတွေ ကျုပ်ကို
မကြည့်ကြတော့ဘူးဗျ။ ကျွဲတွေကသူတို့ ဖမ်းမယ့်လူလို့ မထင်တော့
သူဘာသာသူ လမ်းသွားတာပဲလို့ထင်တော့ ကျွဲတွေကို အကဲခပ်ကြည့်

လိုက်တော့ ကျုပ်စူးစူးဝါဝါ မကြည့်တော့ဘူး။ အော်ဒါပျော့ပျော့ ရော့ရော့နေတာရဲ့ အကျိုးပဲလို့ ဒီကောင်တွေကို ငါမေတ္တာထား လိုက်တာဟာ ဒီကောင်တွေဆီ ငါမေတ္တာတရားရောက်သွားတာပဲလို့ ဒါကျုပ်ကိုယ်တိုင် ကိုယ်တွေ သိရဘူးတယ်လို့ပြောရမှာပေါ့။

အဲဒါခင်ဗျားတို့လည်းဗျာ၊ တကယ်လို့များ ကိုယ်နဲ့စိမ်းသည် ဖြစ်စေကျက်သည်ဖြစ်စေ လူတွေနဲ့ဆက်ဆံရတဲ့အခါ သူတို့လည်း လူ တွေပဲ ကိုယ်ကနူးနူးညံ့ညံ့နေပေးကြပါလို့ပြောရမယ်။ ငါနဲ့မသိဘူး ဟဲ့ဆိုပြီးသကာလ မျက်နှာကိုတောင့်မထားကြပါနဲ့။ တောင့်ထားရင် တော့ ဒါမေတ္တာပွားတာ မရောက်ဘူးလို့ ဒါပြောရမယ်။ အဲဒါကိုကျုပ်တို့ ဘုရားကသိပြီးသကာလ မုဒု-နူးနူးညံ့ညံ့နေကွလို့ ရဟန်းတွေကို ပြောလိုက်တော့ အဲဒီရဟန်းတွေလည်း သူတို့ နူးနူးညံ့ညံ့နေမှာပေါ့။ သူတို့ရွာသူရွာသားတွေနဲ့တွေ့လည်း တင်းတင်း တောင့်တောင့်ကြီး မဖြစ်ဘူးပေါ့ဗျာ။

ကျုပ်တို့ငယ်ငယ်ကပဲ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးနဲ့ အတူတူ မေမြို့ အရပ်ဖက်မှာသွားနေဘူးတယ်။ သွားနေတော့ သူကကျုပ်ထက် ကြီးတယ်ဆိုတော့ သူကရှေ့ကဆွမ်းခံသွားတယ်၊ကြွတယ်။ ကျုပ်က နောက်က သပိတ်လွယ်ပြီး ဆွမ်းခံသွားတယ်။ ဟိုအရပ်ကရှေ့ကနေ လူတစ်ယောက်လာတယ် လူတစ်ယောက်လာတော့ ရှေ့ကဒကာက ဘယ်လိုမေးသလဲဆိုတော့ အရှင်ဘုရားတို့ ဒီမှာလည်းတစ်စင်းများ သွားတာ မတွေ့ဘူးလားပေါ့ သူ့ရှေ့ကလည်းကသွားပြီလို့ ထင်လို့မို့လို့။ ကျုပ်တို့နှစ်ယောက်ကလည်း ကျုပ်တို့နှစ်ယောက်မေးတာဆိုတော့ တပြိုင်နက်ပဲ ဖြေလိုက်တယ်။ အဲဒီဘုန်းကြီးက ဖြေလိုက်တာက ဘယ်လိုတုန်းဆိုရင် မြင်ဘူးကွတဲ့ အဲလိုဘဲဖြေလိုက်တယ်။ မမြင်ဘူးကွ တဲ့ ကျုပ်ကဖြေလိုက်တာက ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ မမြင်မိပါလားဗျာ လို့ ဒါလည်းကျုပ်ကလည်း ကျုပ်အလေ့တိုင်းပေါ့လေ ဖြေလိုက်တာ။

အဲ့တော့သူ့လည်းကျုပ်က သွန်သင်နေတဲ့သူကို သွန်သင်ဖို့ရန်အတွက်ခေါ်လာတာဒီဘုန်းကြီးကလည်း ကျုပ်ထက် (၁၀) နှစ်ကြီးပါတယ်။ သူ့အဲ့ဒီလိုပဲ တစ်ရွာလုံးနဲ့အမြဲတမ်းရန်ဖြစ်နေတာကို သိပြီးသကာလ ကိုယ်တော်ဒီလိုနေလို့တော့မကိုက်ဘူး။ ကိုယ်တော်တရားတွေသာအားထုတ်နေရဟန်ဖြစ်နေတာပဲလို့ တရွာလုံးနဲ့ ကိုယ်တော်နဲ့မတည့်ဘူးလို့ လာလိုက်ခဲ့လို့ဆိုပြီးတော့ အဲမေမြို့အရပ်ဖက်မှာသွားနေတာ။ အဲဒါမှာလည်းတစ်စင်းများ ဒီမှာရှေ့နားမှာ သွားတာမတွေ့ခဲ့ဘူးလားဘုရားလို့ ပြောတော့အဲ့ဒီဘုန်းကြီးက မမြင်ဘူးကွတဲ့၊ ဒါကျုပ်ကပြောလိုက်တာကတော့ မမြင်မိပါလားဗျာ လို့ပြောလိုက်တယ်။

ကဲကြည့်စမ်းလို့ ကိုယ်တော်ပြောတာနဲ့ တပည့်တော်ပြောတာချိန်းထားတာလဲ မဟုတ်ဘူးနော်လို့ ကိုယ်တော်လည်း ကိုယ်တော့်သဘောအတိုင်း ပြောလိုက်တာလို့ တပည့်တော်လည်း တပည့်တော်သဘောအတိုင်း ပြောလိုက်တာလို့ဆိုတော့ ဟိုလူနားထဲမှာ ဘယ်ဟာနားဝင်မယ်ထင်တုန်းပေါ့။ မမြင်ဘူးကွလို့ ပြောလိုက်တာဆိုတော့ အမယ်လေး ဒီဘုန်းကြီးကကြောက်စရာပါလားလို့ သူတို့စိတ်ထဲမှာအောင့်မေ့မှာနော်။ ဒီထဲကျုပ်ကတော့ မမြင်မိပါလားဗျာလို့ ပြောလိုက်တာဆိုတော့ အမယ် သူတို့စိတ်ထဲမှာ ကျုပ်ကို အပေါင်းအရောင်းလိုမှတ်သွားမှာနော်။ အဲ့တော့ ဆိုလိုတာကတော့ စိတ်ဓာတ်က မာကျောနေတဲ့သူက စကားလုံးကလည်း မာကျောတာပဲ။ စိတ်ဓာတ်က နူးညံ့ပြီးနေတဲ့ သူကတော့ စကားလုံးများ တောင်နူးညံ့ဖီးနေတယ်လို့ ပြောရမှာပေါ့။

လမ်းသွားရင်လည်းဒီအတိုင်းပဲသူ့ပြောရတယ်။ သူကတခါတည်း ရဲဘော်ကြီးတစ်ယောက် စစ်သားကြီးတစ်ယောက် လမ်းသွားသလိုပဲ တခါထဲ ဂွမ်းဂွမ်းဂွမ်းနဲ့ တခါတည်းကျုပ်က လမ်းသွားတာ

ကတော့ ကိုယ်တော်လမ်းသွားတာကြီးကိုက စစ်သားကြီး လမ်းသွား
နေသလိုပဲ စစ်သားမှမဟုတ်တာပဲ ဘုန်းကြီးဥစ္စာကြီးပဲလို့ ဘုန်းကြီးလို
ပျော့ပျော့လျော့လျော့ သွားစမ်းပါ အဲဒီလိုမျိုးပြောရတယ်။

တခါ သူများအိမ်ထဲ သွားဆွမ်းခံတယ်ဆိုရင်လည်းပဲ ဆွမ်းခံ
တယ်ဆိုတာ၊ ဆွမ်းရပ်တာဆိုတာလဲ ဘယ်လောက်မှကြာတာမဟုတ်
ပါဘူး။ အဲဒီဘယ်လောက်မှ မကြာတဲ့ဟာ အတွင်းထဲမှာတံတွေးက
သုံးကြိမ်လောက်ထွေးပြီးပြီ။ ကျုပ်ကပြောရတယ် ကိုယ်တော်သူများ
အိမ်ဝိုင်းထဲကို ခဏရပ်နေတုန်း တံတွေးမထွေးပါနဲ့လို့။ တကယ်တော့
ကိုယ်တော်ကနော် သူများကိုပေးဖို့သွားနေတာ မဟုတ်ဘူး။ တောင်းဖို့
သွားနေတာ လာလဲတောင်းသေးတယ်တံတွေးတွေလည်း သုံးကြိမ်
လောက်ထွေးသေးတယ်ဆိုရင် အိမ်ရှင်ကဘယ်လိုခံစားရမလဲ
ကန်တော့ပါသေးရဲ့လို့ လုပ်ပစ်လိုက်ဖို့ရာကောင်းတော့တာပဲပေါ့ဒါ။
အဲတော့ တံတွေးမထွေးပါနဲ့ပြောတော့ နောက်တော့ တံတွေး မထွေး
တော့ဘူးပေါ့နော်။ အကုန်ပြောရတယ်။ အချိုးကို မကျဘူးလို့ပြောရမှာ
ပေါ့။ တကယ်လည်း သူက စိတ်ဆိုးစိတ်ဆာတွေကလည်း တော်တော်
ကတော့ များပါတယ် အဲဒီဘုန်းကြီးကလည်း။ ဆိုလိုတာကတော့
မုဒုလို့ဆိုတဲ့ နူးညံ့တဲ့အနေအထားမျိုးဟာ နေကြရမှာ။ အနုတိမာနိ
မာန်တွေကလည်း မထောင်ဘဲနေရမှာ။ သန္တုဿကောစ သုဘရောစ
ရောင့်ရဲတဲ့သူလည်းဖြစ်ရမယ်။

ဥပမာ စားစရာလေးတစ်ခုထဲရှိတယ်ဆိုဦးတော့ ဟိုတစ်
ယောက်ကလည်းရှိသေးတယ်ဆို ဟာ မင်းလည်းတစ်ဖုံစားလိုက်အုံး
ပေါ့။ သို့မဟုတ် စားစရာနှစ်ခုရှိတယ် နှစ်ယောက်စားကြမယ်ဆိုလို့
ရှိရင် ကိုယ့်တစ်ယောက်ထဲကနေ နှစ်ခုလုံးစားလိုက်မယ်ဆိုရင်ကတော့
ဟိုလူက ဘယ်လိုမြင်မလဲ ဟင် ဒီလူငါ့အတွက်တောင် မချန်ဘူးလို့
ဖြစ်မှာနော်။ ဒီလိုမဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ်ကဖြင့်အတူတူစားရတာ ကောင်း

ပါတယ်ဆိုပြီးတော့ သူ့ပဲကျွေးလိုက်မယ် ကိုယ်ကတော့ ဝနေသလို ရောင့်ရဲလိုက်မယ်ဆိုရင် ဒါအင်မတန်နူးညံ့တဲ့စိတ်ထား ဖော်ပြ တာပေါ့။ မေတ္တာဖော်ပြတာပဲ။

ဆိုလိုတာကတော့ ဒီ**မေတ္တာသုတ္တံ**ရဲ့နိဒါန်းပိုင်း မှာပါတဲ့ ဒီအချက်တွေဟာကတော့ဖြင့် တကယ်မေတ္တာရှိတဲ့သူတယောက်ရဲ့ သွင်ပြင်သဏ္ဌာန်လက္ခဏာတွေလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ အဲဒါမျိုးကို လေ့ကျင့်ဖန် လေ့ကျင့်ဖန်များပြီဆိုလို့ရှိရင် သူမေတ္တာဖြစ်လာမှာပေါ့၊ မေတ္တာဝင်လာမှာပေါ့။ အဲ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ မေတ္တာကို အရင်းမှန် မေတ္တာဖြစ်ဖို့ရန် ဒီစာရိတ္တ၊ ဝါရိတ္တသီလတွေကိုမှ အရင်းမမူဘူးလို့ ဆိုရင်တော့ ကိုယ်ကဆိုးလို့ သူကပြန်ဆိုး သူကပြန်ဆိုးလို့မို့ကိုယ်က လည်း သူ့ပြန်ဆိုးဘယ်လိုမှ မေတ္တာကမထားနိုင်တော့ဘူးဖြစ်မှာဗျ။ သူ့ဆီက မေတ္တာလိုချင်တယ်ဆိုရင် ပထမကိုယ့်ကနေပြီးတော့ မေတ္တာ အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြစ်တဲ့ သီလအကျင့်စရိုက်တွေကို ကိုယ်ကထားရမှာ။ အဲဒီလိုမျိုးလို ကိုယ်ကထားသွားပြီဆိုရင်တော့ ကိုယ်ကကောင်းနေတဲ့ အတွက် သူကလည်းကိုယ့်အပေါ် ဆိုးမဲ့ဟာကလေးကို မဆိုးတော့ဘဲနဲ့ ကိုယ်ကောင်းနေတာပဲလေဆိုပြီးတော့ သူကလည်းကိုယ့်အပေါ် ပြန် ကောင်း၊ တစ်ခါသူကကောင်းလို့မို့လို့ တစ်ခါကိုယ်ကလည်း သူ့အပေါ် ပြန်ကောင်းဆိုတော့ဟော အချင်းချင်းကောင်းသွား ကြတာပေါ့လို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

ခုနက အဲဒီလို အချင်းချင်းကောင်းတဲ့လုပ်ငန်းတွေလုပ်ဖန် လုပ်ဖန်များတဲ့အခါကြတော့ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော ဆိုပြီးတော့ ဒီလိုမျိုးများမေတ္တာရဲ့အကြောင်းဖြစ်တဲ့ မေတ္တာပွား ယူတယ်။ မေတ္တာဖြစ်အောင်ကိုပဲ တည်ဆောက်ယူတယ်လို့ဆိုတဲ့ ဒီအကျင့်စရိုက်တွေကို ဆောက်ယူသွားပြီလို့ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ဒီအကျင့်စရိုက်တွေက များလာတဲ့အခါကြတော့ **ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ**

ခုနက သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလဲမရှိတော့ဘူး။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမရှိတဲ့ အတွက် အတ္တဒိဋ္ဌိလည်းမရှိတော့ဘူး။ အတ္တဒိဋ္ဌိမရှိတော့တဲ့အတွက် သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ဆိုတဲ့ တို့သေပြီးနောက်ဖြစ်မှာလားလို့ ဆိုတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်းမရှိတော့ဘူး။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မရှိတာ တင်မကပဲနဲ့ တို့သေပြီးနောက်မဖြစ်တော့ဘူး လားလို့ဆိုတဲ့ ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်း မရှိတော့ဘူး။

ဒီသက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်လို့ ပြုတ်တယ်လို့ဆိုတဲ့ လူနဲ့လူရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေဖြစ်တဲ့ အမှုကိစ္စပေါ်နော်။ ခုနကဘဝပေါ်နော်။ လူနဲ့ ဘဝခွဲတက်သွားရင် သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်ရော။ ပြုတ်တော့ ဒီလူကြီးသေသွားပြီး ဟိုဘက်များသွားဖြစ်ဦးမှာလားလို့ဆိုတဲ့ သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်း မဖြစ်ဘူး။ ဒီလူသေရင်တော့ ဟိုဘက်တော့ မဖြစ်တော့ပါဘူးလို့ဆိုတဲ့။ ဥစ္ဆေဒသဿတလည်းမဖြစ်ဘူး။ ဘာပြုလို့တုန်းဆိုရင် လူနဲ့မှမပတ် သက်တာကိုဆိုတော့ ဒီလူကြီးပဲဒီအမှုကိုလုပ်တာပါဆိုတဲ့ အတ္တဒိဋ္ဌိလည်း မဖြစ်တော့ဘူး။ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်ရင်၊ အတ္တဒိဋ္ဌိလည်းပြုတ်၊ သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်းပြုတ်၊ ဥစ္ဆေဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်းပြုတ်၊ ဧကစ္စသဿတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလည်းပြုတ်၊ အကုန်လုံးမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေပြုတ်တယ်လို့ပြောကြပါစို့ဗျာ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ(၆၂)ပါး အကုန်ပြုတ်တာပေါ့။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုပြုတ်တော့ ဟောသူက ဗြဟ္မဖြစ်သွားပြီ။ အဲ့ဒီလိုဗြဟ္မဖြစ်သွားတဲ့ အခါကျတော့ မေတ္တာကတော့တကယ်ကိုဝင်သွားပြီပေါ့။

မေတ္တာပွားပုံ

ပထမတော့ မေတ္တာကလုပ်နေရတာ ကိုယ်ကမေတ္တာပွားနိုင်တာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်က အသိတရားနဲ့ကျင့်ပြီး လေ့ကျင့်ပြီး ပွားနေရတာ။ သီလတွေကိုပေါ့နော်။ ဘာတွေတုန်းဆိုရင် သက္ကာယ ဥဇ္ဈေသုဟုဇ္ဈ သက္ကာယ စွမ်းစွမ်းတမံနေတယ်။ ဒီလူကဒီအလုပ်ကလေး

မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဥပမာ အိမ်တွေမှာ ကြုံရတက်တယ် ရေနံဆီမီးဖိုနဲ့ ချက်တဲ့ အိမ်တွေမှာဆိုရင် အိမ်ရှင်မတွေက ရေနံဆီမီးဖိုပျက်ပြီဆိုရင် မဖြစ်ဘူးသူတို့မှာ အခက်အခဲကြုံနေပြီပေါ့။ အော်. . အိမ်ရှင်ယောက်ျား လုပ်တဲ့သူကနေပြီးတော့ မီးဖိုကိုပြင်ပေးလိုက်တယ်ဆိုရင် ဟာ ဒီအိမ် ရှင်မတွေကလည်း ကြည်သွားတော့တာပေါ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲ သူမစွမ်း နိုင်သေးဘူးလေ။ သူက ချက်ရပြုတ်ရတာထဲ စိတ်ကူးနေရတာဆိုတော့ မီးဖိုပြင်ရတာ စိတ်မကူးဘူး။ စိတ်မကူးတော့လည်း မီးဖိုကို မပြင်တတ် တော့ဘူးလို့ ဖြစ်နေတော့တာပေါ့လေ။ သူ့မှာ ဒီမီးဖိုကို အခက်ဖြစ်နေပြီ ဆိုရင်ဟော အိမ်ရှင်ယောက်ျား လုပ်တဲ့သူကနေပြီးတော့ ဒီမီးဖိုပြင်ပေး ပြီဆိုရင် သူ့ဆီမှာသွားပြီးကိုယ်က လူစွမ်းကောင်း လုပ်လိုက်တာလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒီမီးဖိုသူချက်လို့မရဘူး ခက်နေတယ်ဆိုရင် ခက်တာ ငါလွယ်အောင် လုပ်ပေးပါမယ်ကွာ ဆိုပြီးတော့ လုပ်ပေးလိုက်တယ်လို့ ဆိုတော့ ဒါမေတ္တာပွားလိုက်တယ်လို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။

သူ့အခက်ဖြစ်နေတဲ့ဟာ ကိုယ်ကနေပြီးလုပ်ပေးလိုက်တော့ ဟော သူ့အခက်ပြေသွားတယ်ဆိုရင် ဒါမေတ္တာဖြစ်သွားပြီပေါ့။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို သက္ကော ဥဇ္ဇ သုဟုဇ္ဇ အဲ့လိုမျိုးနေတာကလေးတွေကို နေသွားတဲ့အခါကြတော့ ဒါကိုပထမလေ့ကျင့်ယူရတယ်။ လေ့ကျင့်ယူ ရင်း လေ့ကျင့်ယူရင်းနဲ့မှ သူကနောက်ကျတော့ ဘာဖြစ်တုန်းဆိုဒါတွေ လေ့ကျင့်ဖန်များတော့ ခုနက သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကကွာသွားတော့ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္ဘ သူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်သွားတာ၊ သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော **ကာမေသု ဝိနေယျဂေဓံ** ဟော ကာမတရားတွေတောင် သူကနေပြီး တော့ ပယ်ဖြောက်နိုင်တဲ့ အဖြစ်ရောက်တယ်ဆိုပြီး နောက်ဆုံးပိတ် သူတို့ ရဟန္တာဖြစ်သွားကြတာပေါ့။

ဒီရဟန်းတွေက ဒီလိုကျင့်ရင်းကျင့်ရင်းနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ အခါကျတော့ မေတ္တာကအပြည့်ဖြစ်တာပေါ့။ ဒီရဟန်း တွေကလည်းပဲ

ဒီလိုကျင့်တဲ့အတွက် သူတို့ကို တစ်ချိန်က သူစိမ်းသူရံစာတွေဆိုပြီး တော့ မရင်းနှီးနေတဲ့ ရပ်ကွက်ကနေပြီးတော့ ဟိုလိုဆန့်ကျင်တာ ဒီလို ဆန့်ကျင်တာ ဟိုလိုအတင်းပြောတာ ဒီလိုအတင်းပြောတာတွေ မလုပ် ကြတော့ဘူး။ သူတို့နဲ့ ရင်းနှီးသွားပြီ၊ ဟင်း ဒီဘုန်းကြီးတွေက ဘယ် အရပ်ကလည်း မသိပါဘူး။ တို့အရပ်လာနေကြတာ။ တို့အရပ် လာနေ တဲ့အခါကျ တို့အရပ်နဲ့မတူတဲ့ သူတို့အရပ်က ဘာတွေများ သူတို့ သိစရာတွေရသလဲ မသိဘူး။ ဘုန်းကြီးတွေကလည်း ပြောမှာပေါ့ တို့အရပ်မှာဆိုရင်တော့ တောင်သူကဘယ်လို လုပ်တာဟ၊ တို့အရပ်မှာ ဆိုရင်မွေးမြူရေးကဘယ်လိုလုပ်တာဟ၊ သူတို့အရပ်မသိသေးတဲ့ဟာ တွေကိုသူတို့ကနေပြီးတော့ စွမ်းစွမ်းတမံအဖြစ်နဲ့ သူတို့လည်းပြောပြ ပေးမှာပေါ့။ အဲ့ဒီလိုပြောပြပေးတော့ ဟာတို့ အကူအညီတောင်ရသေး တယ်ဟေ့ ဒီဘုန်းကြီးတွေရှိတာတော့ တို့ အသိပညာတွေတောင်ရသေး တယ်နဲ့၊ ဒီဘုန်းကြီးတွေကိုပဲ သူတို့ကနေပြီးတော့ ခင်တွယ်လာတော့ တာပေါ့။ အဲ့ဒီလိုခင်တွယ်လာတဲ့အခါကြတော့ ဒီဘုန်းကြီး နဲ့ ရပ်ရွာနဲ့က အဆင်ပြေသွားရော။

အဲ့ဒီလိုလည်း အဆင်ပြေသွားတဲ့အခါကျတော့ သူတို့လည်း ပဲ ခုနက အဆင်မပြေရင်သာ စိတ်ဓါတ်ကျတာ စိတ်ဓါတ်ကျရင်သာ တစ္ဆေက ခြောက်တာ။ စိတ်ဓါတ်မကျတော့ဘူးလို့ဆိုတော့ တစ္ဆေ မခြောက်တော့ဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ စိတ်ဓါတ်မကျတာတုန်းလို့ ဆိုတော့ အဆင်ပြေသွားပြီကိုး ဆရာနဲ့ဒကာက။ အဆင်ပြေသွားတော့ နို့နဲ့ ရေနဲ့ ရောလိုက်တဲ့အခါမှာ တသားတည်းဖြစ်သွားသလို ဟော ဒီဒကာ၊ ဒကာ မနဲ့ ဟောဒီဆရာသမားတွေက ဆရာ၊ ဒကာအဖြစ်နဲ့ တသားတည်း ဖြစ်သွားပြီလို့ဆိုတော့ သိပ်ဟန်ကျသွားတာ။ ဆရာတွေမှာလည်းအကျိုး ရှိ၊ ဒကာတွေမှာလည်းအကျိုးရှိဖြစ်သွားတာ။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုဖြစ်ဖို့ရန် အတွက်မေတ္တာပွားတာလို့ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။

အဲ့ဒီလိုမေတ္တာပွားဖို့ရန်အတွက် မေတ္တာသုတ္တံဆိုတာကို ကျုပ်တို့မြတ်စွာဘုရားကဟောကြားခဲ့တာ။ အဲ့လိုဟောကြားချက်ကို ဒီနေ့ကတော့ မေတ္တာသုတ်တံကို ကရုဏီယ မတ္ထကုသလေန ယန္တ သန္တံ ပဒံ အဘိသမေဓန္တရုတ်သွားကြတာဆိုတော့ ရွတ်တဲ့ဟာ မဟုတ်ဘူး။ ရွတ်ဖို့အတွက် ကျုပ်တို့ဘုရားကဟောခဲ့တာမဟုတ်ဘူး။ ဒီရဟန်းတွေ လုပ်ပြလို့ သူတို့တရားရကြတာ။ ရွတ်ကြလို့ တရားရတာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကိုနောက်နှောင်းကာလရောက်တော့ **မဟာယာန ဗုဒ္ဓဘာသာ**တွေက သူတို့ကတန္တရတို့ မန္တရတို့ဆိုတဲ့ ဘာသာတွေဆိုတော့ ရွတ်တာ ဖတ်တာတွေလုပ်ပြီ။ လုပ်တဲ့အခါကျသူတို့လည်းပဲ အရာဝင်နေပြီပေါ့။

အရာဝင်တဲ့အခါကြတော့ တို့ထေရဝါဒဘုန်းကြီးတွေက ဘယ်လိုလုပ်မတုန်း သူတို့တော့ဖြင့် လူရာဝင်နေတယ်။ ဟိုအိမ်သစ်တက်တယ်ဆိုလည်းသုံး၊ ဟာ ဒီမင်္ဂလာဆောင်တယ်ဆိုလည်းသုံးပေါ့။ ဒီလိုဆိုရင်တို့ ဘယ်နှယ်လုပ်မတုန်းတို့လည်းရွတ်ကြရအောင်ပေါ့။ တို့ဘာရွတ်မလဲပေါ့၊ ဟိုကမန္တရဆိုတော့မန္တရဂါထာ အစီအရင်တွေ ရွတ်တာကိုး။ တန္တရဆိုတော့လည်းတန္တရဂါထာ အစီရင်တွေရွတ်တာပေါ့။ အဲတို့ကတော့ဘာရွတ်ကြမလဲဆိုရင်တော့ ဘုရားစာပဲ ရွတ်မယ်ကွာဆိုတော့ တို့ဒီလိုဆိုရင်တို့ဘုရားစာဘာရွတ်မတုန်းဆိုရင်တော့ ကောင်းနိုးရာရာရှာကြည့်တော့ ခုနက မေတ္တာသုတ္တံတို့ မင်္ဂလသုတ္တံတို့ဆိုတာတွေ သူတို့တွေ့တာပေါ့။ ဟာ မင်္ဂလသုတ်တံဆိုတာလည်း ကောင်းတယ်ဟလူတိုင်းသိဖို့အတွက်သင့်မြတ်တယ်။ မေတ္တာသုတ္တံဆိုတာလည်း ကောင်းတယ်ဟ လူတိုင်း သိဖို့အတွက် သင့်မြတ်တယ်ဆိုပြီးတော့ အဲ့ဒီမေတ္တာသုတ်တံတို့ မင်္ဂလသုတ်တံတို့ကို ပရိတ်ကြီးဆိုပြီးတော့ သူတို့စုထားတဲ့ (၁၁) သုတ်လောက်ပေါ့ဗျာ အဲ့ဒါကိုပရိတ်ကြီးဆိုပြီးတော့ လုပ်ပြီးတော့ ရွတ်နေကြတာ။

တကယ်တော့ ဒီမေတ္တာသုတ္တံတွေ မင်္ဂလသုတ္တံတွေကရွတ်ရ မယ်ဟာတွေ မဟုတ်ပါဘူးလို့ပြောရမယ်။ ရွတ်ရမယ့်ဟာတွေမဟုတ် သလို ဒီမေတ္တာကို ပွားတတ်ဖို့ရန်အတွက်ဆိုရင်လည်းပဲ တကယ်ပွား တတ်ဖို့ရန်အတွက်ဆိုတာကတော့ အရိယာဖြစ်မှပဲ ပွားတတ်မှာပါပေါ့။ အရိယာမဖြစ်သေးတောင်မှ အရိယာဖြစ်အောင်အထိ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ မေတ္တာသုတ်တံထဲက အကျင့်တွေကို ကိုယ်ကနေကျင့်မယ်ဆိုရင်တော့ ဒီအကျင့်တွေကနေပြီးတော့ အကျင့်တွေရပြီးနောက် အရိယာအဖြစ် ရောက်မှာပါလို့ဒီလိုပြောရမယ်။ ဒီတော့မေတ္တာသုတ္တံကို ကျုပ်တို့ပွား တတ်ကြပါစေပေါ့။ ဒီမေတ္တာသုတ္တံကိုပွားတတ်တယ်ဆိုရင်တော့ ခုနက ပြောသလိုပဲရွတ်တာလောက် မဟုတ်တော့ဘဲ အဲ့ဒီမေတ္တာသုတ္တံထဲက အချက်(၁၅)ချက်ကို မုဒု-ဆိုပြီးတော့နေလိုက်တယ်။ **အနတိမာနိ** မာန်မထောင်သူပေါ့။ မာန်ထောင်တာလည်းပဲ ကိုယ်ကမြတ်လွန်း သာလွန်းနေရင်လည်းပဲ ကိုယ်သာတာမြတ်တာပေါ်မှာမှီပြီးသကာလ တစ်ဖက်လူကိုဖိစီးတယ်။ အဲ့ဒါလည်းမာန်ထောင်တာလို့ပြောရမှာပဲ။ ကိုယ်ကညံ့လွန်းချာလွန်းနေရင်လည်းပဲ ညံ့တာချာတာနဲ့ပဲ မာန်က ထောင်ပြန်သေးတယ်ဗျ။

ချာတဲ့လူကလည်း မာန်ထောင်တာပဲဗျ။ အဲ ဝက်သားဟင်း တော့ကွာ ဘာဟင်းနဲ့လဲလိုက်ရသေးတာပေါ့လို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးပေါ့နော်။ သူတို့က ဝက်သားဟင်းစားနေတာကွ တို့ကပဲဟင်းစားနေတာပဲ လဲ လိုက်ရသေးတာပေါ့လို့ ဆိုတဲ့ဟာမျိုးလို့ပေါ့နော်။ ချာတဲ့လူကလည်း ချာတဲ့အတွက်ကိုပဲ သူကလည်းပဲ မာန်ထောင်တာပဲ။ ကိုယ်နဲ့တူနေ တယ်ဆိုရင်လည်း တူတဲ့အတွက်လည်းမာန်ထောင်တာပဲဗျ။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို့ မာန်ထောင်တာမျိုးကို အနတိမာနိဆိုပြီးတော့ ဒီလို မာန်မထောင်ဖို့ရန်အတွက် ကျုပ်တို့ပြောတယ်။ အဲ့တော့ကျုပ်တို့က လူအချင်းချင်းတွေမှာ ဒီအချက်(၁၅) ချက်ဖြစ်တဲ့ သန္တဿတို့

သုဘရောတို့ အပ္ပကိစ္စော စ တို့ ဆိုတဲ့ ဒီရောင့်ရဲတာတို့ ပေါင်းလို့သင်းလို့ လွယ်တာတို့ ဒီလူဟာ ပြာလောင်ခက်ပြီးတော့ မနေတာတို့ပေါ့ အပ္ပကိစ္စောစ သလ္လဟုက ဝုတ္တိလို့ ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲ ကိုယ်က အသက် မွေးရတာတောင်မှ တကယ့်ကို လေးလေးပင်ပင်ဆင်းဆင်းရဲရဲ အသက် မွေးနေတာမဟုတ်ပဲနဲ့ ကိုယ့်သက်နေလေးကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါးကလေးနဲ့ ကိုယ့်လုပ်ငန်းတွေတော့ရှိမှာပေါ့။ ဒီလုပ်ငန်းတွေရှိတာကို ဒီလုပ်ငန်း တွေကို ပျာယာခတ်နေတယ်ဆိုတာ ဒီလူကကိုက ပျာတက်လို့ ပျာယာ ခတ်တာလို့ ပြောကြစို့။ ဘယ်လောက်အလုပ်ကြီးကြီးလုပ်နေနေ သူဖြင့်အေးဆေးပါပဲလို့ဆို သူအလုပ်သူနိုင်သူအေးဆေးပါ။

ဣန္ဒြေ ငြိမ်တယ်ဆိုတာ

သူများတွေမှာဆို ဆိုကြပါစို့ အခုခေတ် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်း ရေးမှူးကြီးလုပ်နေတာတို့ ဟိုအမေရိကန်နိုင်ငံရဲ့ သမ္မတကြီးလုပ်နေတာ တို့ ကမ္ဘာမှာတော်တော်ကြီးကြီးလုပ်ငန်းတွေ လုပ်နေပေမယ့်အေးဆေး ပါ။ သူတို့စကားပြောသံတွေ ကျုပ်တို့ကြား ရတာဆိုရင် အေးအေး ဆေးဆေးပဲလို့ ပြောရမှာပေါ့။ အလုပ်သေးသေး လုပ်ရပေမယ့်လို့ ပျာလောင်ခတ်တဲ့သူက ကိုယ့်အလုပ်ကိုမနိုင်ရင် ပျာလောင်ခတ်နေ တာပဲဗျ။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုမနေရဘူးလို့ပြောရမယ်။ သလ္လဟုက ဝုတ္တိ သန္တိန္ဒြေယောစဆိုပြီးတော့လူဟာဣန္ဒြေရရမယ်။ ဣန္ဒြေငြိမ်သက်ရ မယ်။ ဣန္ဒြေငြိမ်တယ်ဆိုတာ ကိုယ့်လက်ကို ကိုယ်နိုင်ရမယ် ကိုယ့် ခြေကို ကိုယ်နိုင်ရမယ် ကိုယ့်မျက်နှာကိုကိုယ်နိုင်ရမယ်လို့ ဒီလိုပြောရ မှာပေါ့။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို မနိုင်ဘူးဆိုရင် ဣန္ဒြေမရတာလို့ ဒီလိုပြောရမှာ ပေါ့။ မျက်နှာဘယ်လိုထားရမယ်မသိ၊ လက်ဘယ်လိုထားရမယ် မသိ၊ ခြေ ဘယ်လိုထားရမယ်မသိ၊ ဟန်ပန်ဘယ်လိုထားရမယ်မသိ၊ အဲ့လိုမျိုး ဖြစ်ရင်တော့ ဣန္ဒြေမရတာလို့ ပြောရမှာပေါ့။

နိပကောစ ရင့်ကျက်တဲ့အသိအမြင်ရှိအောင်နေရမယ်။ လူဟာ ရင့်ရင့်ကျက်ကျက်နေရမယ်။ ဒါကလည်းပဲ ကိုယ့်ကိုယ့်ကို အလွန်ကြီး ဒီအချက်ကိုသိပြီး ဒီအချက်ရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်အရ ကိုယ့် ကိုယ်ကို ပြင်ပြင်ဆင်ဆင်နေပါမှ ဒါလည်းလုပ်နိုင်ကြမယ်လို့ ဒီလိုပြော ရမယ်။ ကျုပ်တို့ မေတ္တာသုတ္တံဟာတော့ဖြင့် ရသလောက်နီးပါး နာဖူး နေကြမှာပါ။ ကိုယ်ရရမလောက်နီးပါး နာဖူးနေကြပေမယ့် ရွတ်ဖတ် ဟောပြောသွားတဲ့ သူတွေတောင်မှလည်း သိပ်သိကြလှတာ မဟုတ် တာဆိုတော့ နာရတဲ့ သူကလည်း သိပ်မသိဘူးဗျ။ အဲ့တော့ရွတ် ဖတ်တာကို ကြားပြီး သကာလ ရွတ်ဖတ်သူကသိပြီးမှရွတ်ဖတ်မှလည်း နာရတဲ့သူကလည်း သိကြရဖို့ အကြောင်းရှိတာပေါ့ဗျာ။ အခုတော့ ရွတ်ဖတ်သူကတောင်မှ စာထဲပါတဲ့အတိုင်း သူကျက်မှတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ် ထဲက စာမျက်နှာကိုမှန်းပြီး သူကရွတ်နေတာဆိုတော့ ဟော နာကြား ကြရတဲ့သူဆိုတာတော့ ဒီစာလုံးရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ်တွေသိဖို့ဆိုတာ သိဖို့မရှိဘူးဗျနော်။

ဒီတော့ ဒီစာလုံးရဲ့အနက်အဓိပ္ပာယ်တွေကို ခုနကမေတ္တာ ထားပုံ အချင်းအရာ(၁၅)ချက်ပေါ့ ဒီ(၁၅)ချက်ရဲ့ အချက်အလက် တွေကို ကျုပ်တို့သိနေအောင် ကြိုးစားကြဖို့ ကောင်းတယ်ဗျ။ ဒါလေးကို ကျုပ်တို့ကနေ ပုံမှန်ကနေမလွဲတဲ့ အဆင့်ထိရောက်တဲ့အထိ သိနေပြီဆိုရင် အကြောင်းသင့်တိုင်း ကျုပ်တို့ကထားနိုင်အောင် လေ့ ကျင့်သွားမှာပေါ့။ ကိုယ့်ကျင့်စရာ လုပ်ငန်းစဉ်လေး အဖြစ်နဲ့ ကိုယ်က သိထားပြီဆိုရင်တော့ ကိုယ်ကျင့်မှာပေါ့။ အဲဒီလိုပဲ ခုနကပြောသလို သက္ကော-စွမ်းစွမ်းတမံ လုပ်တယ်။ ဘယ်သူတွေကနေ ဘယ်သစ်သီး လေး တစ်လုံးခူးနေတယ် မမှီမကန်းနဲ့သူဖြင့် တော်တော် ခူးနေရတာ မျိုးရှိမှာပေါ့။ ကိုယ်က ဒါလေးဖြင့် ဟာလွယ်လွယ်ကူကူပဲ ခူးပေး လိုက်နိုင်တယ်ဆိုရင် ဟာ နေနေနေ ဒါ ဦးဦးခူးပေးမယ်ပေါ့။ အဲ့ဒီလိုမျိုး

ကလေးဆိုရင် ဟိုတစ်ဖက်ကလေးလည်းပဲ အများကြီးကို ကျေးဇူး တင်သွားမှာလို့ ပြောရမှာပေါ့ဗျာ။ ဒါလူစွမ်းကောင်းလုပ်လိုက်တာပဲ။ ကိုယ်စွမ်းတယ် သူမစွမ်းဘူး။ သူ မစွမ်းတဲ့ဟာအတွက် ကိုယ့်အစွမ်း ကိုသူ့ကူညီလိုက်တာ ဒါသက္ကပဲလို့ ပြောကြစို့။ ဥဇ္ဇ သုဟုဇ္ဇ သောဝစဿ တာပေါ့နော်။ တစ်ခါတည်း ပြောဆို ဆုံးမလွယ်တဲ့စကားမျိုးရှိတဲ့ သူ့ဝါစော စသ ပေါ့။ မုဒု နုညံတယ်ပေါ့။ အနတိမာနိ မာန်မထောင်ဘူး သန္တုဿကော ရောင့်ရဲလွယ်တယ်။ သုဘရော ပေါင်းလို့သင်းလို့ လွယ်တယ်။ အဲဒီလိုမျိုးလို ကိုယ်ကနေပြီး ဒီအချက်တွေကို တစ်ချက် ချင်းတော်တော်ကို ပေါ်ပေါ်လွင်လွင်အနက် အဓိပ္ပာယ်ပေါ်တဲ့ အဆင့်ထိ ကိုယ်ကသိနေအောင် လုပ်ထားရမယ်ဗျာ။

ဒါလေးကို ကျုပ်တောင် တော်တော် စောစောတုန်းက ကဗျာ လေးတစ်ပုဒ်လုပ်ထားဖူးတယ်ဗျာ။ ကျုပ်တို့ကလည်း ကဗျာ ကိုယ့် ဘာသာကိုယ်ရေးပေမယ့် ကိုယ့်ကဗျာလည်းကိုယ်ရတယ်လို့ မရှိဘူး သိလား။ တကယ့်ကဗျာဆရာတွေများ သူတို့ကဗျာသူတို့ရ ရလေ ရဲ့လားလို့တော့ မသိဘူးပေါ့နော်။ ရှေးအခါက ကဗျာဆရာတွေက တော့ သူတို့စပ်တဲ့ကဗျာ သူတို့ရရုံတင်မကပဲနဲ့ ကျန်တဲ့လူတွေတောင် ရပြီးတော့နေကြတာဗျာ။ ရပြီးနေကြတော့ အော်ရှေးအခါက ကဗျာ ဆရာတွေကတော့ သူတို့ကဗျာကို သူတို့ရရုံတင်မကဘဲ လူတွေ တောင်ရနေကြတယ်လို့ အခုခေတ်ကဗျာတွေကတော့လို့ ကဗျာ ဖတ်တဲ့သူတွေ အဲဒီကဗျာ မရရုံတင်မကဘဲနဲ့ တကယ် ကဗျာစပ်တဲ့ သူကိုယ်တိုင်တောင်မှ အဲဒီကဗျာရမှရပါလေလားလို့ ကျုပ်ဖြင့် တွေးမိတယ်။

ကျုပ်တို့လည်းစပ်ပါတယ် ကဗျာကို အဲဒီခုနစ်ကျော့ခွဲတဲ့ တရားနဲ့စပ်တဲ့ ကဗျာလေးတွေပေါ့။ ကျုပ်တို့ကဗျာသမားလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ မဟုတ်ပေမယ့်လို့လည်း နည်းလေးလမ်းကလေးနဲ့ တော့

နည်းနည်းထင်သွားအောင်တော့ စပ်တာပေါ့။ စပ်ပေမယ့် အဲ့ဒီကဗျာ ကျုပ်တို့ မရဘူးဗျ။ ကိုယ့်စပ်တဲ့ ကဗျာတောင် ကိုယ်မရဘူးလို့ ပြောရ မှာပေါ့နော်။ အဲ့တော့ကိုယ်စပ်တဲ့ကဗျာ ကိုယ်မရတော့ အခုဆိုရင်တော့ အဲ့ဒီကဗျာ ဘယ်နေမှန်းကို မသိတော့ဘူးပေါ့။ ဒီအချက်ကလေး(၁၅) ချက်ကိုစပ်ထားတာဗျနော်။ အဲ့ဒီတုန်းကဆိုရင်တော့ နည်းနည်းတော့ ကောင်းပုံရပါတယ်။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် အဲ့ဒီတုန်းက ကဗျာဆရာလေးတစ် ယောက်ဖြစ်တဲ့ သူကလေးဗျာ ကိုသာမညတို့တောင်သိလားမသိဘူး။ ဘယ်သူလည်းမေ့နေပြီ အခုနိုင်ငံခြားရောက်သွားပြီလို့ပြောတယ်။ အော် . . နှင်းခါးမိုး ဆရာနှင်းခါးမိုး ရွတ်ပြတဲ့အခါကျတော့ ဆရာ နှင်းကားမိုးတောင် ဒါကလေးကိုသူလည်းပဲ ကြိုက်တယ်ဆိုပြီးတော့ အရသူကနေပြီးတော့ ကျက်သွားသေးတယ်ပေါ့နော်။ ကျုပ်ကရွတ် ပြတယ် ရွတ်ပြတဲ့အခါကြတော့ သူလည်းပဲ၊ ဒါလေးကောင်းတယ် ဆိုပြီးတော့ သူ ဒီလိုလုပ်သွားတယ်ပေါ့နော်။ ဒါပေမယ့်လည်း ကျုပ်တို့ က ကဗျာသမား မဟုတ်တော့ ကဗျာမရဘူး။ ဒါလေးကို ကဗျာကလေး လိုဖြစ်နေတဲ့ အဆင့်ထိကိုယ့်ဟာသာကိုယ့်၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် စပ်ထားကြပါလို့ ဒီလို ပြောရမယ်။

အဲ့လိုစပ်ထားလို့ ခုနကလိုပဲ သန္တိန္ဒြိယောစ နိပကောစ အပ္ပဂ္ဂဗ္ဘော ဆိုပြီးတော့ **အပ္ပဂ္ဂဗ္ဘော** မကြမ်းတမ်းရဘူးတဲ့။ ကုလေ သွနနဂိဒ္ဓေါ မကြမ်းတမ်းရဘူးဆို နည်းနည်းမှကို မကြမ်းတမ်းရဘူးလို့ ပြောတာနော်။ အပ္ပဂ္ဂဗ္ဘော၊ **ကုလေသွနနဂိဒ္ဓေါ** တစ်ခါတည်း လူတွေ ကို တတ်စွမ်းနေတာမျိုးမဖြစ်ရဘူးတဲ့ ကုလေသွ ဆိုတာ ကိုယ့်နဲ့ ဆွေမျိုး သားချင်းတွေကိုပေါ့။ ကုလေသွနနဂိဒ္ဓေါ သိပ်ကြီးကိုပဲ တတ်နေတာမျိုး မဖြစ်ရဘူးပေါ့။ ငါ့သားမှ ငါ့သား၊ ငါ့သမီးမှ ငါ့သမီးဆိုတဲ့ ဟာမျိုးတွေ ဒါကုလေသွနနဂိဒ္ဓေါမှာ ကုလေသွ အနုဂိဒ္ဓလို့ ပြောရမှာပေါ့နော်။

ဒီအမျိုးကိုမှီပြီးသကာလအမျိုးတော်တာကို မှီပြီးသကာလအလွန် ကြီးတတ်စွမ်းနေတယ်လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာပေါ့။ တတ်စွမ်းတယ်ဆိုတာ သူ့တာဝန် ကိုယ့်တာဝန်ရှိတာကို သိတဲ့အတိုင်းဆောင်ရွက်တာကို တတ် စွမ်းတယ်ပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်။

တတ်စွမ်းတယ်ဆိုတာ ဘာလို့မသိတဲ့ ချစ်တယ်ဆိုတဲ့ဟာမျိုး ကြီးဖြစ်နေတာပေါ့။ ကိုယ့်အမေမှကိုယ့်အမေ အမေမို့ချစ်တယ်မျိုး ဆိုတာပေါ့။ ကိုယ့်သားမှကိုယ့်သား ကိုယ့်သားမို့ ချစ်တယ်ဆိုတာ ဒါတွေ ဟာ တော်တော်မတော်တဲ့ဟာတွေလို့ ပြောရမှာပေါ့။ ဒါဖြင့်ကိုယ့်သား ကိုယ့် မချစ်ရဘူးလားမစောင့်ရှောက်ရဘူးလားဆို ချစ်ရမှာ စောင့်ရှောက်ရမှာပေါ့။ ဒါပေမယ့်လို့လည်းပဲ ကိုယ့်သား ကိုယ်မစောင့် ရှောက်ရင်တော့ ဘယ်လိုလုပ်ဖြစ်မှာလဲပေါ့။ ဒီလိုမျိုး မစောင့်ရှောက်လို့ မဖြစ်လို့ ကိုယ့်သားကိုယ်တော့ဖြင့် ချစ်လိုက်တာလို့ဆိုတာမျိုး တအား ကြီးလုပ် နေမယ်ဆိုရင်ဒါ ကုလေသွနနဂိဒ္ဓလို့ ကုလေသွအနဂိဒ္ဓလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ကိုယ့်အမျိုးကို ကိုယ်ကနေပြီးတော့ တတ်စွန်းပြီး သကာလ အမျိုးဘက်ပါတယ်ဆိုတာမျိုး မလုပ်ရဘူး လို့ ဒီလိုဆိုလိုတာ ပေါ့နော်။

အဲ့လိုဖြစ်ရင်မေတ္တာမထားတာပဲ အဲ. . အမျိုးဘက် မပါဘူး လို့ ဆိုရင်တော့ ဒီလူဟာတော့ဖြင့် မေတ္တာထားတာလို့ ဒီလို ပြောရမှာ ပေါ့နော်။ **ကုလေသွနနဂိဒ္ဓေါ ယေန ဝိညူ ဥပဝဒေယျံ** ဆိုပြီးတော့ အဲ့ဒါ တစ်ချက်ကတော့ သိတတ်တဲ့သူတွေကတောင်မှ ပြောစရာဖြစ်တဲ့ စွပ်စွဲစရာမျိုးကို အဲ့လိုမစွပ်စွဲရဘူးလို့ အဲ့လိုမျိုးလို အချက်(၁၅) ချက် ပြောတယ်။ ဒီ(၁၅)ချက်ကတော့ ခင်ဗျားတို့က စာအုပ် ပေအုပ်ထဲမှာပဲ ထုတ်ပြီးသကာလကိုယ့်အိမ်မှာပေါ်လွင်နေအောင် တို့ကျင့်စရာ မေတ္တာထားရမဲ့ အချက်(၁၅)ချက်လို့ အဲ့ဒီလိုမျိုးလေး တစ်ချက် ချင်းလေး တစ်ချက်ချင်းလေး တစ်ခါတည်း ဒီဘက်က ဒက်ကလေးတွေ

ပြပြီးကျပ်တို့ရေးထားကြဖို့ ကောင်းပါတယ်ဗျ။ ဒါလေးလည်းပဲနောက် ဆုံးပိတ်တော့ အစဉ်အတိုင်းကို ကိုယ်မြန်မာလို သိနေတဲ့အဖြစ်ရောက် အောင်လည်းပဲရောက်ပြီလို့ဆိုလို့ရှိရင် ဒါတကယ်လုပ်မိမှာပေါ့။ ကိုယ့် လမ်းညွှန်က ဒါဖြစ်နေပြီဆိုရင် ဒီလမ်းညွှန်ကအလကားညွှန်ထားတာမှ မဟုတ်ပဲ တကယ်လုပ်စရာတွေကိုပဲပြောထားတာဆိုတော့ ဒီလမ်းညွှန် နဲ့ တကယ်လုပ်စရာနဲ့ငါ့တကယ်လုပ်တာနဲ့ ဘာများလွဲနေတုန်းလို့ စစ်လိုက်ရင် ဟာလွဲနေရင်မကိုက်သေးဘူး ဒါတော့ဖြင့်တည့်မှဆိုပြီး သကာလ တည့်ကြရမှာပေါ့။

အဲ့ဒီလိုမျိုးများ မေတ္တာထားတယ်လို့ဆိုတာမျိုးကို မေတ္တာ သူတ္တံက ဟောကြားချက်အတိုင်းလုပ်ပြီလို့ဆိုရင်ကတော့ အရှေ့ အရပ်မှာနေ အနန္တသတ္တဝါတွေ ကျန်းမာကြပါစေလို့ လုပ်တာဟာ မသင့်မြတ်ဘူးလို့ဆိုတာပေါ်မှာနော်။ ဘာဖြစ်လို့လဲလို့ဆိုတော့ အရှေ့ အရပ်မှာနေ အနန္တသတ္တဝါတွေလို့ဆို အဲ့ဒီသတ္တဝါတွေ တောင်အကုန် မသိဘူးလို့ပြောရမှာပေါ့။ မသိတဲ့သတ္တဝါတွေကို ဘယ်လိုလုပ်မေတ္တာ လည်း ထားတက်မှာတုန်းလို့ ပြောရမှာပေါ့။ တကယ့်အတိုင်းကတော့ ဒီခုနက **ယေကေစိပါဏာ ဘူတတ္ထိ တသဝါ ထာဝရာဝ နဝသေသာ** ဟော... တိုးပြီ သတ္တဝါတွေအမျိုးမျိုးပြောတယ်။ ကိုယ်မေတ္တာထားရမဲ့ အကောင်တွေရဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်တွေပေါ့။ ကိုယ်မေတ္တာပွားရမဲ့ လူတွေရဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်တွေ အဲ့ဒါတွေလည်း **တသဝါထာဝရာဝါ**တို့ဆိုတာတွေက လူတွေရဲ့နာမည်တွေနော်။

တသ-ဆိုတာထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့တတ်တဲ့သတ္တဝါလူပေါ့။ **ထာဝရ** လို့ဆိုတာကမကြောက်တတ်တဲ့လူပေါ့။ အဲ့လိုလူတွေမှာလည်း အမျိုးစားဟာ နှစ်စားရှိတယ်။ နောက်ထပ်အမျိုးစားဟာလည်းပဲ **ဒုရေ ဝါ သန္တိကေ ဝါ** နဲ့ တစ်ခါတည်း အဝေးနေတဲ့ သတ္တဝါတွေပဲဖြစ်ဖြစ် နီးနေတဲ့သတ္တဝါတွေပဲဖြစ်ဖြစ် သတ္တဝါဆိုတာအကောင်ဘလောင်တွေ

မပါဘူးနော်။ အကောင်ဘလောက်တွေပြောတာမဟုတ်ဘူး။ လူတွေ ပြောတာ အဝေးရောက်နေတဲ့လူတွေဖြစ်ဖြစ်အနီးရောက်နေတဲ့ လူတွေ ဖြစ်ဖြစ် **ဒီဃာ ဝါယေဝ မဟန္တာ** နဲ့ဆိုတော့ ရှည်တဲ့သတ္တဝါတွေဖြစ်ဖြစ် တိုတဲ့သတ္တဝါတွေဖြစ်ဖြစ် အလယ်အလတ်ဖြစ်တဲ့သတ္တဝါတွေဖြစ်ဖြစ် ဆိုတာတော့ အရပ်ပုဂ္ဂိုလ်ရှည်ရှည်အရပ်ဒါမှန်မှန်ပဲပဲ ဖြစ်ဖြစ်ပေါ့။

အဲ့ဒီလို လူအချင်းချင်းတွေအပေါ်မှာ ကျုပ်တို့ ဒီမေတ္တာထား ရမဲ့ပုံသဏ္ဌာန်တွေကို အမျိုးမျိုးပိုက်စိပ်တိုက်ပြီးတော့ ချလိုက်တဲ့အခါ ကျတော့ ဘယ်သူမှာမှ တို့မေတ္တာမထားရစရာမရှိဘူးလို့ ဆိုတာမျိုး ပီပြင်အောင်ပြောတာ။ အဲ့ဒါကိုကျုပ်တို့က မေတ္တာပွားတဲ့အခါကျတော့ ကျန်းမာပါစေချမ်းသာပါစေလို့ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာလို့ **သုခိတတ္တာ**- ချမ်းသာကြသည်၊ **ဘဝန္တု**-ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်းလို့ဆိုတော့ ချမ်းသာစေချင်တာကို မေတ္တာပွားစေချင်တာဆိုတော့ ချမ်းသာစေချင် ရင်ဘာလုပ်ရမှာတုန်း ခုနကအချက်(၁၅)ချက်ဖြစ်တဲ့ အရာတွေကို ကျုပ်တို့ကနေပြီးတော့ ဖြည့်ဆည်းရမယ်။ ကိုယ့်ကအဲ့ဒီအချက် (၁၅)ချက်ထဲက ကျရောက်နေတဲ့အချက်ကို ဖြည့်ဆည်းလိုက်မယ်ဆိုရင် ဘယ်ဒီ လူချမ်းသာတာပေါ့။

ကိုယ့်က သူချမ်းသာအောင်လုပ်တာကိုး ဆိုကြပါစို့ သူက ဒီပန်းပွင့်ကလေးခူးနေတယ်။ ဒီပန်းပွင့်ကလေးခူးရတာ ခက်နေတယ် ဆိုရင်ဟာ ဒါငါခူးပေးမယ်ဆိုပြီးတော့ ခူးပေးလိုက်ရင် ဟော သူချမ်း သာသွားပြီးပေါ့။ အဲ့ဒီလို သတ္တဝါကို ချမ်းသာစေချင်တယ်ဆိုရင် ခုနက သက္ကော ဥဇ္ဇ ၈ သုဟုဇ္ဇ ၈ဆိုတဲ့ စွမ်းစွမ်းတမံနေထိုင်တာတို့ ဖြောင့် ဖြောင့်မတ်မတ်နေထိုင်တာတို့ဆိုတဲ့ အစရှိတဲ့ဟာတွေ လုပ်ပေး ရမှာပေါ့။ ဒါမှသူချမ်းသာမှာ။ အဲ့ဒီလိုချမ်းသာမဲ့ဟာမျိုးလုပ်ကိုင်တာကိုပဲ မေတ္တာကို အစပျိုးပြီးကျင့်သုံးနေတာလို့ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ နောက်တစ်ခါ အကောင်ဘလောင်တွေကတော့ ကိုယ် မေတ္တာပွားရ

မယ်ဆို မေတ္တာပွားရမဲ့အကောင်ဘလောင်တွေဟာ ဟောဒီလူတွေဖြစ်တယ်လို့ဆိုတာကိုပြတာကိုအခုတော့ ဘာဖြစ်နေလဲဆိုတော့ တိုတဲ့သတ္တဝါဖြစ်စေရှည်တဲ့သတ္တဝါဖြစ်စေအလတ်ဖြစ်တဲ့သတ္တဝါဖြစ်စေ အဲ့ဒါကိုသူတို့ကျန်းမာကြဖို့ချမ်းသာကြဖို့ ဘေးရန်ခပ်သိမ်းကင်းငြိမ်းကြဖို့ ဒီလိုပြောနေတယ်လို့ဆိုတော့ ဒါမန္တန်မန်းမှုတ်တာလို့ဒီလိုပြောရမယ်ဗျ။ အဲ့ဒီလိုလုပ်နေလို့တော့ဖြင့်ဒါမေတ္တာပို့တာမဟုတ်ပါဘူးပေါ့။

တကယ်မေတ္တာပို့တာဆိုရင်ဖြင့် နောက်ပိုင်းမှာ နောက်ပိုင်းဂါထာတွေကပြောတယ်။ သတ္တဝါ မေတ္တာအပွားခံရမဲ့ သတ္တဝါတွေကိုလည်းပဲ အကုန်အစုံ ကိုယ်ကနေပြီးတော့ နှလုံးသွင်းပြီးတော့ အကုန်အစုံ ဒီသတ္တဝါတွေကို ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် ပုပုရှည်ရှည် အဲ ၀၀ ပိန်ပိန် အဲ့ဒီသူတွေကို သက္ကော-စွမ်းစွမ်းတမံ ငါလုပ်ပေးစရာရှိ ငါလုပ်ပေးမယ်။ ဥဇ္ဇ - တကယ်ကိုဖြောင့်ဖြောင့် မတ်မတ်နေပေးမယ်။ သုဟုဇ္ဇ - စိတ်ပါကို ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်ထားပေးမယ်။ သုဝစောစဿ - သူကတကယ်လို့ ပြောဆိုလာတယ်ဆိုရင်ငါဟာ အကျည်းတန်အခံခက် အနေအထားမျိုး မဟုတ်စေပဲနဲ့ သူပြောတဲ့ဟာ ငါလိုက်နာမယ် သင့်မြတ်တဲ့ဟာဆိုလို့ရှိရင် ငါလိုက်နာမယ်။ ပြောလို့ဆိုလို့ကို မကောင်းတဲ့သူတစ်ယောက် မဖြစ်စေရဘူးပေါ့။ မုဒု - နူးညံ့တဲ့သူတစ်ယောက်အဖြစ်နဲ့ သူ့ကိုဆက်ဆံတဲ့ အခါမှာငါဆက်ဆံပေးမယ်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဘာဖြစ်လို့ ဆက်ဆံတာတုန်းဆို အဲ့ဒီသတ္တဝါချမ်းမြေ့သွားဖို့အတွက်၊ အဲ့ဒီလိုကိုယ်ကနေပြီးတော့ မေတ္တာနဲ့မေတ္တာပွားတဲ့ အချင်းအရာနဲ့ မေတ္တာပွားစရာသတ္တဝါ အဲ့ဒီနှစ်ခု သိကာမျှနဲ့ မပြီးသေးဘဲနဲ့ မေတ္တာပွားပုံအချင်းအရာဖြစ်တဲ့ တကယ့် ခုနက သက္ကော ဥစု အစရှိတဲ့အဖြစ်တွေကို ကျုပ်တို့ကသိပြီးသကာလ မေတ္တာပွားကြပါလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။

အဲ့ဒီလိုမျိုးများကျုပ်တို့ကတကယ့်အဖြစ်တွေမှာပါးစပ်က ကျန်းမာပါစေ၊ကျန်းမာပါစေလို့ပြောမနေဘူး။ ပါးစပ်နဲ့ပြောရတာ လည်းရှိမယ်ပေါ့။ ကျန်းမာပါစေလို့တော့ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်ရဲ့နဲ့ညွှတ်တဲ့ အနေအထားရောက်အောင် ပါးစပ်နဲ့ပြောတာတွေ ကိုယ့်ရဲ့ဖြောင့်မတ် တယ်လို့ဆိုတဲ့ အနေအထား ရောက်အောင်ပါးစပ်နဲ့ပြောတာတွေ ကိုယ့် ပါးစပ် ပြောတာကြီးတွေက မဖြောင့်မတ်ဘူးဆိုရင်လည်း တစ်ဖက်လူ သိတယ်နော်။ ကိုယ့်အနေအထားက မဖြောင့်မတ်ဘူး ဆိုရင်လည်းပဲ မနဲ့ညွှတ် ဘူးဆိုရင်လည်းပဲတစ်ဖက်လူသိတယ်ပေါ့။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလိုနေထိုင် တာမျိုးသာလျှင် မေတ္တာပွားတာပါလို့။ ကျန်းမာပါစေကျန်းမာပါစေနဲ့ လုပ်တာတော့ မေတ္တာပွားတာမဟုတ်ပါဘူးလို့ ဒီလိုပြောရမယ်။ အဲ့ တော့ မေတ္တာပွားတဲ့အတိုင်းအထွာကိုဒီလောက်ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ သိကြမှာပါ။

ကျုပ်တို့ဘုရားဟာ အဲ့လို မေတ္တာပွားတဲ့အဖြစ်ကို သူကဖြင့် ပွားနေတာ မဟုတ်တော့ဘူးလို့ ပြောရမယ်။ ပွားပြီးနေတာဗြဟ္မဝိဟာရ သူက အရိယဖြစ်နေပြီလို့ဆိုတော့ သူကရဟန္တာဖြစ်နေပြီလို့ဆိုတော့ ဗြဟ္မဖြစ်နေပြီလေ။ အဲ့ဒီဗြဟ္မဖြစ်နေတော့ အဲ့ဒီဗြဟ္မရဲ့အနေနဲ့ သူကနေ တာကို **ဗြဟ္မဝိဟာရ**လို့ဒီလိုပြောပါတယ်။ အဲ့တော့ဗြဟ္မဝိဟာရကို အဲ့ဒီလိုနေနိုင်ဖို့အတွက် ဗြဟ္မစရိယဆိုတဲ့ ခုနတုန်းက ဗြဟ္မတို့ရဲ့အကျင့် တွေကိုသူကျင့်ရတယ်။ **ဗြဟ္မစရိယ**လို့ဆိုတဲ့ ဗြဟ္မတို့ရဲ့အကျင့်တွေက ဘာတွေတုန်းဆိုတော့ ခုနကမေတ္တာပွားပြီးနေထိုင်တဲ့အချက်(၁၅) ချက် နဲ့နေတာလည်းပါတာပေါ့။

အဲ့ဒီလိုဗြဟ္မစရိယကျင့်မှ သူကဗြဟ္မဖြစ်တယ်။ ဗြဟ္မဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ သူ့ဆီမှာမေတ္တာဓာတ်တွေလည်း ဝင်ပြီဂရုဏာဓာတ် တွေ၊ မုဒိတာ၊ ဥပက္ခေဓာတ်တွေလည်းဝင်နေပြီ အဲ့ဒီလိုမျိုးလို ဗြဟ္မတွေနေနည်းကားမျိုးလို နေနိုင်ဖို့ရန်အတွက် ကျုပ်တို့က နေပြီး

တော့ ဒီဗြဟ္မတွေရဲ့ အကျင့်တွေကို ဗြဟ္မစရိယတွေကို ကျင့်တာကို ကျုပ်တို့လုပ်ကြရတာဟာ ဒါမေတ္တာကျင့်တာပါလို့ ဒီလိုပြောရမယ်ဗျာ။

ဒီတော့ကျုပ်တို့က မေတ္တာမှကျင့်ချင်ပါတယ်ဆိုရင်တော့ အဲ့ဒီလိုမေတ္တာတရားကို ဗြဟ္မစရိယအဖြစ်နဲ့ကျင့်ပေးနိုင်ကြပါစေပေါ့။ အဲ့ဒီမေတ္တာတရားကို ကျင့်ခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့် ခုနကပြောခဲ့တဲ့ လူနဲ့လူပေါ်မှာ ဖြစ်တည်နေတဲ့ဘဝတွေကို ခွဲခြမ်းပြီးမြင်တဲ့အဆင့်ထိ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပြုတ်နိုင်ကြပါစေပေါ့။ အဲ့ဒီ သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပြုတ်ပြီးနောက် အော် . . . လူမဟုတ်ဘူးဟာ ဒီဘဝတွေဟာ လူမဟုတ်ဘူးလို့ သိတဲ့ ဘဝတွေဟာတော့ဖြင့် အတ္တဒိဋ္ဌိဖြစ်တယ်လို့ဆိုတဲ့ ဒီအတ္တအပေါ်မှာ အမြင်မှားတာလည်းပဲ ပြုတ်နိုင်ကြပါစေပေါ့။ ဒီလိုအမြင်မှားပြုတ်တဲ့အတွက် သဿတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလို့ဆိုတဲ့တို့ သေပြီးနောက်တော့ ဖြစ်မှာပဲလို့ဆိုတဲ့အထင်မျိုး တို့သေပြီးနောက်မဖြစ်တော့ဘူးလို့ဆိုတဲ့အထင်မျိုး ဥစ္ဆေဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပေါ့ ဒီလိုဒိဋ္ဌိတွေလည်း ခင်ဗျားတို့ ပြုတ်နိုင်ကြပါစေ။ အဲ့လိုပြုတ်ပြီးတော့ တကယ်လည်း ဗြဟ္မတို့ရဲ့ အနေဖြစ်တဲ့ ဗြဟ္မဝိဟာရအနေအပေါ်မှာ ခင်ဗျားတို့ ရောက်နိုင်ကြပါစေလို့ ကျုပ်တို့က ဒါလေးကို ဆန္ဒပြုပြီးသကာလ ပြောဆိုတယ်။ ဒီပြောဆိုချက်ကိုပဲ ခင်ဗျားတို့ ဝမ်းသာနိုင်ကြတယ်ဆိုရင် ဒီပြောဆိုချက်ကိုပဲ သုံးကြိမ်လောက် သာဓုခေါ်ပြီးတော့ ကျုပ်တို့ပြောဆိုတာကို နိဂုံးချုပ်ပေးတော့စို့ဗျာ။

သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု . . .

မေတ္တာမပွားတတ်တာက

အားလုံးသတ္တဝါတွေ

ကျန်းမာဖို့ ချမ်းသာဖို့ရာ

ခိတ်မထားတတ်တာကို

မေတ္တာမပွားတတ်တာလို့

ပြောတာမဟုတ်ဘူး....

မေတ္တာပွားရတဲ့ အကောင်တွေကို

သူတို့မမြင်ဘူး